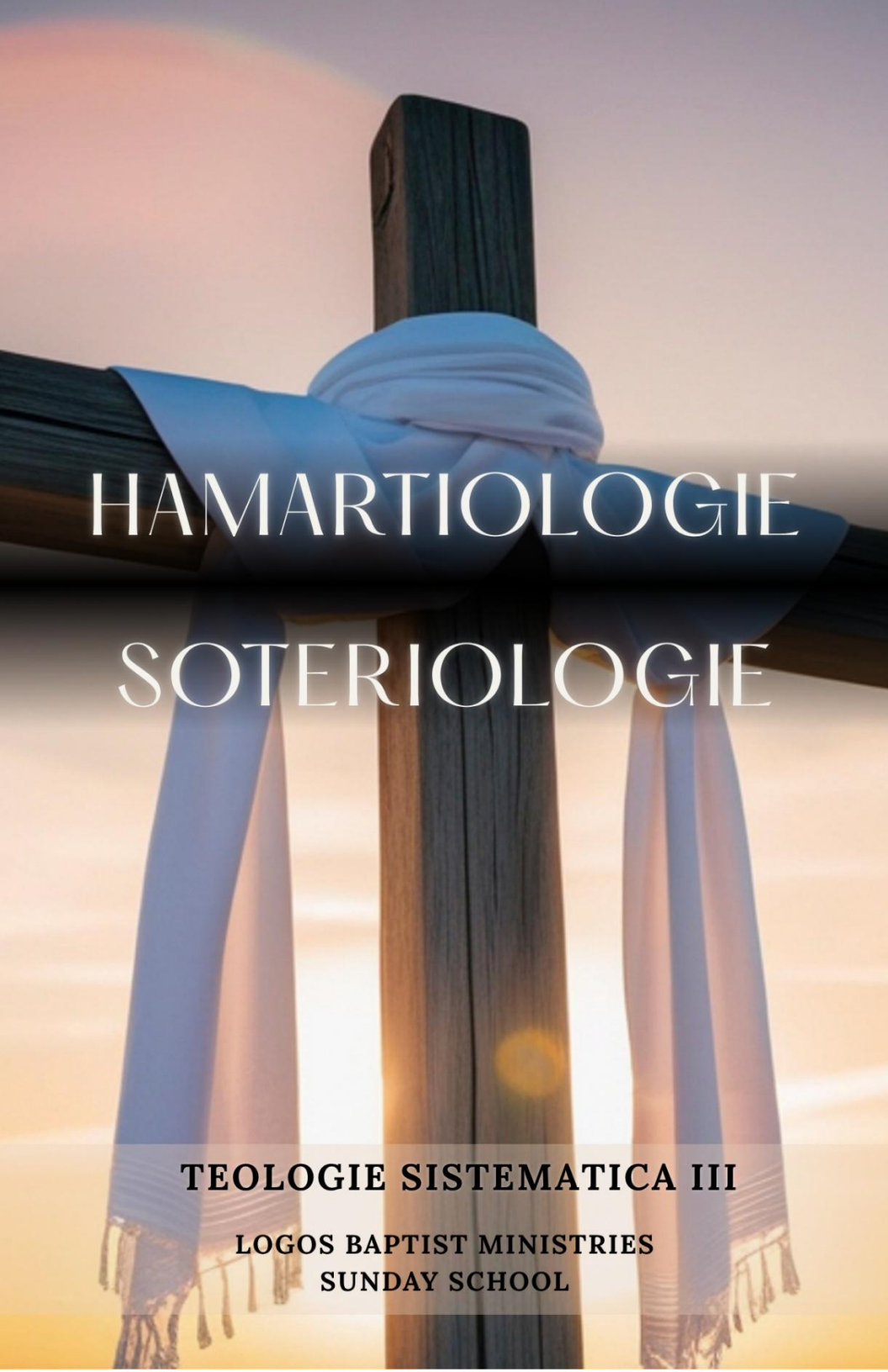

A wooden cross is the central focus, with a white cloth draped over its horizontal beam. The background is a soft, warm sunset sky with orange and yellow hues. The text is overlaid on the cross and sky.

HAMARTIOLOGIE SOTERIOLOGIE

TEOLOGIE SISTEMATICA III

**LOGOS BAPTIST MINISTRIES
SUNDAY SCHOOL**

Cuvânt Înainte

Am avansat suficient de mult în studierea doctrinelor biblice încât putem acum să ne ocupăm de două dintre cele mai spinoase aspecte ale lor: Hamartiologia și Poteriologia, adică doctrina păcatului și doctrina mântuirii.

În general, toate studiile doctrinare sunt dificile, dar și folositoare, atunci când sunt făcute în vederea cunoașterii mai îndeaproape a Domnului Isus Hristos și a lucrării pe care El a făcut-o pentru noi. În particular, aceste două domenii ale studiului sunt complicate și adesea controversate, probabil tocmai fiindcă au o importanță practică atât de mare și un impact direct în viața credincioșilor.

Cine ajunge să înțeleagă în profunzime ce este păcatul, cât de grozav și costisitor este el, precum și distrugerile fenomenale pe care le-a adus și continuă să le aducă în istoria noastră personală, în viețile celor dragi și, în definitiv, în întreaga umanitate, ajunge să posede o înțelepciune „periculoasă” pentru împărăția întinericului — o sagacitate caracterizată de Biblie astfel:

„Înțelepciunea care vine de sus este întâi curată, apoi pasnică, blândă, ușor de înduplecat, plină de îndurare și de roade bune, fără părtinire, neștiutornică.” Iacov 3:17

Pe de altă parte, cine ajunge să înțeleagă în profunzime ce este mântuirea, ce mare har ni s-a făcut, cât de mult a costat ea și câtă binecuvântare aduce în viața credinciosului, a celor dragi lui, a celor din jur și, în definitiv, a întregii umanități, ajunge să fie cuprins de o dragoste adâncă față de Domnul Isus Hristos și față de semenii, și căreia încep să i se potrivească cuvintele de aur ale inimii Noului Testament:

„Dragostea este îndelung răbdătoare, este plină de bunătate, dragostea nu nizmăiește, dragostea nu se laudă, nu se umflă de mândrie, nu se poartă necuviincios, nu caută folosul său, nu se mânia, nu se gândește la rău, nu se bucură de nelegiuire, ci se bucură de adevăr, acoperă totul, crede totul, nădăjduiește totul, suferă totul. Dragostea nu va pieri niciodată...” 1 Corinteni 13:4-8

Iar cine le are pe amândouă — înțelepciunea care înțelege gravitatea păcatului și dragostea care înțelege frumusețea mântuirii — ajunge cu adevărat un

*instrument de cinste și putere în mâna Domnului Isus Hristos și va aduce multă
roadă pentru Împărăția Cerurilor.*

*Așadar, să purcedem la studiul acestor doctrine importante cu toată atenția și
smerenia care vin din credință și din ajutorul dat cu generozitate de Duhul Sfânt.
Deci, scumpe frate sau soră, hai la drum...*

LM

Cuprins

Definiția păcatului. Originea (M.V.).....	5
Natura păcatului. Depravarea (L.M.)	11
Consecințele păcatului. Gravitatea (C.B.)	18
Păcatul. Categorii (D.C.)	24
Sursele păcătuirii. Avertizarea (N.S.).....	32
Conștientizarea păcatului. Legea (M.S.).....	39
Denaturarea păcatului. Erezii (E.C.)	44
Definiția mântuirii. Concepte (D.P.)	51
Necesitatea mântuirii. Dezideratul suprem (M.L.)	57
Inițiativa mântuirii. Planul (V.G.).....	62
Câștigarea mântuirii. Crucea (S.P.)	66
Aplicarea mântuirii. Regenerarea (V.F.)	70
Chemarea mântuirii. Harul eficace și nașterea din nou (C.C.)	73
Condiția mântuirii. Credința (M.L.).....	77
Ordinea mântuirii. Secvența aplicării mântuirii (C.C.)	80
Denaturarea mântuirii. Eresuri (D.C.).....	85

DEFINIȚIA PĂCATULUI. ORIGINEA

Texte: *Romani 1:18–32; Romani 3:9–23*

Cuvântul de aur: *Ioan 16:8–9:* „Și când va veni El, va dovedi lumea vinovată în ce privește păcatul, neprihănirea și judecata. În ce privește păcatul, fiindcă ei nu cred în Mine.”

Introducere

Păcatul este un concept considerat perimat într-o lume postmodernă. Într-o astfel de lume, în care fiecare are dreptul de a-și exprima opinia cu privire la ceea ce este bine și ceea ce este rău, noțiunea de păcat este redefinită sau modificată față de înțelesul ei original, astfel încât să producă un fel de liniștire a conștiinței umane care semnalează prezența păcatului în om. Astfel, s-a ajuns la redefinirea păcatului: păcat este ceea ce **eu** consider că este păcat, nu ceea ce spune Dumnezeu în Scriptură despre păcat. De aceea, această lecție ne va ajuta să înțelegem din nou perspectiva divină asupra păcatului.

Obiective

La finalul lecției vom putea:

- Înțelege cum și de ce a apărut păcatul.
- Defini păcatul din perspectivă biblică.
- Identifica principalele consecințe ale păcatului.

Schiță

- I.** *Apariția păcatului.*
- II.** *Definirea păcatului.*
- III.** *Consecințele păcatului.*

Analiză

Nu este ușor să vorbim despre păcat, deoarece nu ne place să ne gândim că noi am fi niște ființe rele; dimpotrivă, suntem încurajați să gândim în termeni pozitivi despre noi înșine. Potrivit lui Sigmund Freud, vinovăția este un sentiment irațional pe care individul nu ar trebui să îl aibă. În concepția predominantă, păcatul nu este înțeles ca o forță interioară, ca o putere care controlează sentimentele, rațiunea și voința, ci este văzut mai degrabă ca ceva exterior, separat logic de persoană. Astfel, dacă o persoană nu a făcut ceva rău în exterior, se consideră un om bun și nu se va gândi niciodată la păcat.

I. APARIȚIA PĂCATULUI

Cum și de ce a apărut păcatul sunt întrebări la care nu avem un răspuns concret și deplin. Cum s-a putut naște păcatul în lumea perfectă a lui Dumnezeu rămâne un mister care, dacă este supus speculației, poate da naștere unor teorii ciudate și greu de explicat. Ezechiel 28:12–17 îl descrie pe agentul principal prin care păcatul a intrat în creație: Lucifer. Termenii în care este descris sunt impresionanți. El este prezentat ca un heruvim ocrotitor, ajuns la cea mai înaltă desăvârșire, plin de înțelepciune și desăvârșit în frumusețe, până când s-a găsit nelegiuire în el (v. 15). Versetul 17 indică mândria drept cauza răzvrătirii sale, prin care a dorit să fie ca Dumnezeu (Isaia 14:12–14). Cum a fost posibil ca păcatul să se nască într-o ființă perfectă, în lumea perfectă a lui Dumnezeu? Ca ființă morală creată cu voință liberă, Lucifer a avut libertatea de a-și exprima voința, chiar dacă aceasta a însemnat răzvrătire față de Dumnezeu. Deocamdată avem numai această parte a răspunsului; răspunsul deplin îl vom primi în veșnicie.

Odată născut păcatul în inima lui Satan, a început răzvrătirea împotriva a tot ceea ce este și face Dumnezeu. Potrivit interpretării tradiționale a Apocalipsa 12:4, 7–9, Satan a atras în răzvrătirea sa o treime dintre îngeri, iar aceștia au fost alungați din cer împreună cu el. Geneza 3 descrie modul în care i-a înșelat pe Adam și pe Eva, astfel încât întreaga omenire a ajuns răzvrătită față de Creatorul ei și contaminată de acest germen distrugător numit păcat. Romani 5:12 subliniază că păcatul a intrat în lume printr-un singur om și că, odată cu păcatul, a intrat și moartea, care a trecut asupra tuturor oamenilor, din pricină că toți au păcătuit. Așadar, putem concluziona că păcatul a apărut în cer, în inima lui Lucifer; prin răzvrătirea sa, el a atras o treime dintre îngeri și l-a convins pe om să se răzvrătească față de autoritatea divină.

II. DEFINIREA PĂCATULUI

Millard Erickson definește păcatul ca fiind *lipsa de conformare, activă sau pasivă, la Legea morală a lui Dumnezeu. Aceasta poate ține de acțiune, de gândire sau de dispoziția ori starea lăuntrică. Păcatul este incapacitatea de a trăi conform așteptărilor pe care le are Dumnezeu cu privire la faptele, gândirea și întreaga noastră ființă.*

Termeni biblici care descriu păcatul

- **Ignoranța** – Termenul este înrudit cu verbul ἀγνοέω (*agnoeō*), „a nu cunoaște”, ambele fiind derivate din rădăcina pentru cunoaștere (*gnōsis / ginōskō*) combinată cu prefixul negativ (alfa privativ) *a-*. Din aceeași familie lexicală provine și termenul modern *agnostic*. Este folosit în Septuaginta pentru a traduce două verbe shagah și shagag care înseamnă a greși. Această familie lexicală poate descrie o necunoaștere nevinovată în anumite contexte (Romani 1:13; 2 Corinteni 6:9), dar și o ignoranță culpabilă (Efeseni 4:18).

- **Neatenția (sau neascultarea)** – Substantivul grec παρακοή (parakoē) indică neascultarea și poartă ideea de a nu lua aminte sau de a refuza ascultarea, sau are semnificația de „a auzi greșit sau incorect”. Termenul apare în Romani 5:19, 2 Corinteni 10:6 și Evrei 2:2–3.
- **Ratarea țintei** – Substantivul grec ἁμαρτία (hamartia) este termenul principal pentru păcat și este redat adesea prin imaginea „ratării țintei”; el descrie abaterea culpabilă de la standardul lui Dumnezeu. Ryder Smith spune că „omul rău nu nimerește ținta corectă deoarece a ales una rea”.
- **Lipsa de evlavie** – Verbul grec ἀσεβέω (asebeō) înseamnă „a trăi sau a acționa fără reverență față de Dumnezeu”, iar substantivul înrudit ἀσεβεία (asebeia) înseamnă „lipsă de evlavie”. În contrast, verbul σέβομαι (seboimai) are sensul de „a cinsti, a venera, a se închina”. Familia lexicală apare, între altele, în 2 Petru 2:6 și Iuda 15.
- **Nedreptatea** – Substantivul grec ἀδικία (adikia) desemnează nedreptatea, nelegiuirea sau comportamentul care nu corespunde standardului dreptății (1 Corinteni 6:9; Coloseni 3:25).
- **Fărădelegea** – Substantivul grec ἀνομία (anomia) se referă la fărădelege, la disprețuirea sau încălcarea Legii lui Dumnezeu în sens larg (Matei 7:23; 13:41; 23:28; 24:12).
- **Inechitatea sau lipsa de integritate** – Termenii ebraici אָוֶל (‘āwel) și עֲוֹלָה (‘awlāh) exprimă ideea de nedreptate, perversiune sau abatere de la ceea ce este drept, de la un traseu drept. Ei pot descrie eșecul de a împlini standardul dreptății sau lipsa de integritate (Leviticul 19:15).
- **Răzvrătirea** – Verbul ebraic פָּשָׁא (pāša‘), împreună cu substantivul פֶּשַׁע (peša‘), exprimă ideea de răzvrătire sau încălcare voită a loialității față de un împărat omenesc și, cel mai frecvent, față de Dumnezeu (Isaia 1:2).
- **Trădarea** – Verbul ebraic מָאַל (mā‘al) și substantivul מַעַל (ma‘al) denotă necredincioșia sau trădarea față de Dumnezeu. Familia lexicală este folosită și în Numeri 5:12, 27 pentru a descrie infidelitatea unei soții față de soțul ei, iar în Leviticul 26:40 pentru necredincioșia săvârșită împotriva lui Dumnezeu.
- **Răul sau nocivitatea** – Termenul ebraic רָע (ra‘) denotă ceea ce este rău, nociv sau dăunător din punct de vedere moral. El poate cuprinde atât actul păcatului, cât și consecințele sale. În Deuteronom 30:15, Dumnezeu pune înaintea omului viața și binele, moartea și răul; alegerea uneia dintre căi aduce după sine binecuvântări sau consecințe.

III. CONSECINȚELE PĂCATULUI

Un Dumnezeu sfânt și drept nu putea trece cu vederea păcatele omenirii. Chiar din momentul căderii omului în păcat au apărut consecințele. Geneza 3 subliniază că omul a ajuns să experimenteze următoarele consecințe:

- **Frica de Dumnezeu** – Geneza 3:10.
- **Goliciunea** – pierderea gloriei divine care îi servea omului drept acoperământ și trezirea sentimentului de rușine, așa cum vedem în Geneza 3:10.
- **Neadmiterea vinei** – Geneza 3:12–13.
- **Exprimarea judecății divine (Geneza 3:14–19)** – Domnul rostește judecata asupra șarpelui, apoi asupra Evei, care va naște în durere și va resimți tendința de a-și subjuga bărbatul sau de a-i uzurpa autoritatea. În ceea ce-l privește pe Adam, el va trebui să muncească din greu un pământ blestemat din cauza lui.
- **Moartea** – Geneza 3:19. Aceasta cuprinde moartea fizică, trecută asupra tuturor oamenilor (Romani 5:12); moartea spirituală, prin care omul este separat de Dumnezeu în duhul său (Efeseni 2:1–3); și moartea eternă, adică despărțirea veșnică de Dumnezeu și pedeapsa veșnică în iad (Matei 25:41, 46).
- **Izgonirea din Eden** – Geneza 3:22–24.
- **Dizgrația divină** – În Osea 9:15 și Ieremia 12:8, Dumnezeu Își exprimă judecata față de păcatul poporului Său, folosind chiar limbajul urii față de propria-I moștenire. Reacția Lui față de fiecare faptă a noastră este determinată de natura Lui neschimbătoare. Cu toate acestea, Ioan 3:16 subliniază dragostea lui Dumnezeu pentru fiecare om și faptul că mântuirea este oferită prin credința în Domnul Isus.
- **Vinovăția** – este starea în care se află păcătosul ca urmare a încălcării Legii divine, însoțită de conștientizarea vinei sale și a pedepsei pe care o merită.
- **Pedeapsa** – este rezultatul păcatului nostru și nu reprezintă o răzbunare arbitrară a lui Dumnezeu, ci o retribuție dreaptă (Geneza 6; Geneza 19).

Efecte asupra păcătosului

- **Înrobirea** – Un păcat duce la altul. Geneza 4 relatează despre Cain, care l-a ucis pe Abel, iar când a fost confruntat de Dumnezeu, a mințit.
- **Fuga de realitate** – Frica de moarte, de care niciun om nu poate scăpa (Evrei 9:27), este adesea mascată prin folosirea unor eufemisme care fac această realitate mai ușor de acceptat. Cimitirele sunt numite „parcuri memoriale”; nimeni nu mai „moare”, ci „pleacă”.
- **Negarea păcatului** – Atunci când cineva neagă păcatul, încearcă să scape de consecințele dureroase ale fărâdelegii personale. O altă formă a negării apare atunci când omul își admite greșelile, dar refuză să-și asume răspunderea pentru ele (Geneza 3:11–13).

- **Autoînșelarea** – Nerecunoașterea păcatului duce inevitabil la autoînșelare. Matei 7:3 subliniază această realitate: vedem paiul din ochiul altuia, dar nu vedem bârna din propriul nostru ochi.
- **Insensibilitatea** – Conștiința — radarul pus de Dumnezeu în noi pentru a ne avertiza — poate deveni insensibilă în urma respingerii repetate a avertismentelor și a mustrărilor. Romani 1:21 vorbește despre cei a căror inimă fără pricepere s-a întunecat în urma respingerii adevărului.
- **Egocentrismul** – Atragem tot mai mult atenția asupra noastră, în timp ce devenim tot mai puțin interesați de cei de lângă noi.

Efecte asupra relațiilor cu ceilalți oameni

Păcatul a afectat și relația cu semenii. Efectele lui sunt atât de vizibile și de grave în relațiile dintre oameni, încât numai pocăința poate ajuta omul să înceapă să gândească și să acționeze în termenii altruismului.

- **Competiția** – Eclesiastul 4:4 subliniază că munca și dorința de realizare pot fi alimentate de invidia față de ceilalți, dând naștere unui spirit competitiv nesănătos.
- **Incapacitatea de a simți cu ceilalți** – Tendința firească a omului este de a gândi și de a acționa numai în interes personal. Filipeni 2:3–5 prezintă antidotul Scripturii, îndemnându-ne să urmărim și interesele celorlalți.
- **Respingerea autorității** – Orice autoritate poate fi percepută ca amenințătoare, deoarece ne împiedică să facem tot ceea ce dorim.
- **Incapacitatea de a iubi** – Din cauza spiritului competitiv, a sentimentului de amenințare și a tendinței de a-i considera pe ceilalți obstacole în calea intereselor personale, omul căzut este incapabil să iubească în mod desăvârșit, sfânt și jertfitor, asemenea Omului Isus Hristos. 1 Ioan 4:10 ne arată că nu noi L-am iubit mai întâi pe Dumnezeu, ci El ne-a iubit pe noi mai înainte de facerea lumii.

Concluzii

Păcatul este o problemă reală și, indiferent cât de mult încercă unii sau alții să îl redefinească, el rămâne o realitate. Această realitate se vede cât se poate de limpede privind în jurul nostru. Oamenii sunt tot mai egoiști, tot mai centrați asupra lor înșiși și asupra nevoilor lor, tot mai răi și mai violenți în exprimare, în purtare și în modul de raportare la semenii lor. Singura soluție prin care omul poate fi eliberat de urmările dezastruoase ale păcatului, soluție pe care Dumnezeu Însuși ne-a descoperit-o, se găsește în Fiul Său.

Grozăvia păcatului se vede cel mai clar la cruce, acolo unde Fiul Celui Veșnic a fost răstignit, plătind datoria omenirii pe altarul dreptății divine. El a purtat

păcatele noastre în trupul Său, pe lemnul crucii, pentru ca noi să purtăm acum în ființele noastre bogăția harului și a dragostei Sale veșnice. Sângele lui Isus Hristos ne curăță de orice păcat (1 Ioan 1:7).

Întrebări

1. Cum definește Scriptura păcatul și în ce domenii ale vieții omului se manifestă acesta?
2. Unde a apărut păcatul și cum a intrat el în experiența omenirii?
3. Ce termeni biblici prezentați în lecție descriu diferitele aspecte ale păcatului?
4. Care sunt principalele consecințe ale păcatului asupra omului?
5. Cum afectează păcatul relațiile dintre oameni și care este singura soluție oferită de Dumnezeu?

MariusV

NATURA PĂCATULUI. DEPRAVAREA

Texte: *Efesenii 2:1–3; Romani 3:9–18; Ieremia 17:9; Psalmul 51:5*

Cuvântul de aur: *Efesenii 2:3: „Între ei eram și noi toți odinioară, când trăiam în poftele firii noastre pământești, când făceam voile firii pământești și ale gândurilor noastre și eram din fire copii ai mâniei, ca și ceilalți.”*

Introducere

În lecția precedentă am văzut ce este păcatul și cum a intrat el în creația lui Dumnezeu. În lecția următoare vom studia consecințele și gravitatea păcatului. Între aceste două subiecte se află o întrebare fundamentală: Ce a făcut păcatul din om?

Scriptura nu prezintă păcatul doar ca pe o serie de fapte rele pe care omul le săvârșește, ci și ca pe o realitate care a pătruns în experiența umană printr-o decizie conștientă de neascultare și care, potrivit hotărârii și judecății divine, a avut consecințe cosmice și catastrofale, afectând întregul univers creat și întreaga ființă umană. Omul nu devine păcătos pentru că păcătuiește, ci păcătuiește pentru că este păcătos, adică pentru că natura sa a fost profund coruptă de păcat.

Obiective

La finalul lecției vom putea:

- Înțelege starea omului înainte și după cădere.
- Defini doctrina depravării totale.
- Distinge între depravarea totală și depravarea absolută.
- Identifica efectele păcatului asupra tuturor facultăților umane.
- Înțelege lupta continuă a credinciosului cu firea pământească.

Schiță

- I. Omul înainte de cădere.**
- II. Omul după cădere.**
- III. Doctrina depravării totale.**
- IV. Depravarea totală și eroarea optimismului antropologic.**
- V. Depravarea totală în contrast cu depravarea absolută.**
- VI. Implicații practice pentru credincios.**

Analiză

I. OMUL ÎNAINTE DE CĂDERE

Geneza 1:31 prezintă întreaga creație ca fiind foarte bună, iar Eclesiastul 7:29 arată că Dumnezeu l-a făcut pe om fără prihană.

Geneza 1–2 prezintă omul în starea sa originală. Omul a fost creat:

- După chipul lui Dumnezeu (liber);
- Într-o relație perfectă cu Creatorul (în părtășie);
- Fără păcat (inocent);
- Cu o conștiință curată (pur);
- Cu o voință orientată spre ascultare (bun).

Facultățile sale funcționau armonios:

- Intelectul era luminat;
- Voința era orientată spre bine;
- Pasiunile erau în rânduială și sub stăpânire;
- Conștiința era nepătată;
- Părtășia cu Dumnezeu era neîntreruptă.

Omul nu era încă glorificat și putea cădea, dar nu avea o înclinație spre rău.

II. OMUL DUPĂ CĂDERE

Prin neascultarea lui Adam, păcatul a intrat în lume și a afectat întreaga rasă umană. Păcatul nu a distrus complet chipul lui Dumnezeu în om, dar l-a corupt profund. Efeseni 2:1–3 descrie omul căzut ca:

- Mort spiritual;
- Dominat de lume;
- Influențat de diavol;
- Conduit de poftele firii;
- Copil al mâniei.

Această stare este numită în teologie **depravare**.

III. DOCTRINA DEPRĂVĂRII TOTALE

Psalmul 51:5 arată că natura păcătoasă face parte din condiția umană încă de la începutul existenței. David nu afirmă că actul conceperii sale a fost păcătos, ci că s-a născut într-o stare marcată de păcat. Romani 3:10–18 descrie universalitatea și profunzimea păcatului. Din aceste texte deducem că depravarea totală nu înseamnă că omul este atât de rău pe cât ar putea fi, ci că păcatul a afectat toate facultățile ființei umane, fără excepție. Iată o listă, care nu se dorește a fi exhaustivă, a acestor facultăți:

- **Intelectul afectat de cădere** – Mîntea omului este întunecată spiritual și incapabilă să-L înțeleagă corect pe Dumnezeu fără revelația Sa (Romani 3:11).

- **Voința slăbită de cădere** – Omul continuă să facă alegeri reale, dar voința sa este înclinată împotriva lui Dumnezeu (Romani 3:11).
- **Pasiunile degenerare prin cădere** – Omul iubește ceea ce nu trebuie să iubească și respinge ceea ce ar trebui să iubească (Romani 1:25).
- **Conștiința deformată prin cădere** – Conștiința continuă să funcționeze, dar poate fi denaturată, împietrită și înșelată (Tit 1:15).
- **Comportamentul corupt de cădere** – Vorbirea, gândirea și acțiunile omului poartă adânc și indelebil amprenta naturii sale căzute (Geneza 6:5).

Depravarea totală are consecințe profunde asupra condiției și destinului omului. Înainte de mântuire, consecința ei fundamentală este incapacitatea spirituală de a se salva sau de a se îndrepta spre Dumnezeu prin propriile puteri, concept cunoscut în teologie sub numele de incapacitate morală sau sclavie a voinței. Dacă depravarea totală descrie coruperea întregii ființe — rațiune, voință și afecte — consecința ei supremă nu este doar că omul săvârșește fapte rele, ci că este mort din punct de vedere spiritual. Această realitate se exprimă în plan teologic și existențial astfel:

- **Moartea spirituală (separarea radicală)** – Omul căzut nu este doar „bolnav” spiritual, ci, potrivit teologiei reformate, este lipsit de viață spirituală în raport cu Dumnezeu. Un om mort nu poate răspunde, nu poate coopera și nu poate genera credință de la sine.
- **Sclavia voinței (înclinația spre păcat)** – Voința omului rămâne liberă să aleagă ceea ce își dorește, dar problema este că, fiind total depravat, el este înclinat să respingă sfințenia lui Dumnezeu. Liberul arbitru devine sclavul propriei naturi corupte.
- **Dependența absolută de harul monergist (lucrarea exclusivă a lui Dumnezeu)** – Deoarece omul este complet incapabil să facă primul pas spre mântuire, mântuirea trebuie să fie lucrarea exclusivă a lui Dumnezeu, prin harul Său suveran și irezistibil. Pentru ca omul să creadă, Dumnezeu trebuie mai întâi să-i regenereze inima, aducându-l la viață, deoarece omul aflat în starea de depravare totală nu va alege de bunăvoie mântuirea.

Pe scurt: Consecința fundamentală a depravării asupra omului căzut este neputința radicală. Omul păcătos este captiv în propria răzvrătire, fiind incapabil nu doar să se salveze, ci chiar să-și dorească în mod autentic mântuirea divină; astfel, harul lui Dumnezeu rămâne singura speranță posibilă.

Fără a intra în detalii, deoarece acest subiect va fi tratat într-o altă lecție, în omul regenerat neputința spirituală radicală nu mai domnește. Totuși, până la revenirea Domnului, rămâne prezența păcatului rezidual, numit în teologie și păcat remanent, sarx, fire pământească sau concupiscentă. Deși credinciosul este eliberat de vina și de puterea dominatoare a păcatului, el nu este încă eliberat de

prezența lui. Această rămășiță a depravării se manifestă în omul regenerat în diferite moduri, care vor fi analizate în alte lecții.

IV. DEPRAVAREA TOTALĂ ȘI EROAREA OPTIMISMULUI ANTROPOLOGIC

Cultura contemporană afirmă frecvent că omul este bun în esența lui și că răul este produs exclusiv de educație, societate sau circumstanțe. Scriptura afirmă contrariul: problema fundamentală a omului nu este mediul exterior, ci inima sa (Ieremia 17:9; Marcu 7:21–23). În acest context trebuie înțeles și termenul biblic *sarx* (σάρξ), tradus adesea prin „carne” sau „fire pământească”. În unele contexte, termenul se referă la trupul fizic sau la condiția omenească; în scrierile apostolului Pavel, el poate desemna și natura umană căzută, orientată împotriva lui Dumnezeu. În această accepțiune, *sarx* exprimă neputința morală și ostilitatea omului față de Dumnezeu, precum și conflictul dintre firea pământească și Duhul în viața credinciosului (Romani 7:18; 8:5–8; Galateni 5:16–24). Firea pământească nu constituie o parte separată sau o „zonă” izolată a omului regenerat, ci descrie principiul păcatului care continuă să se manifeste în întreaga lui experiență și care trebuie mortificat zilnic prin lucrarea Duhului Sfânt.

V. DEPRAVAREA TOTALĂ VERSUS DEPRAVAREA ABSOLUTĂ

În această lecție folosim expresia depravare absolută pentru a descrie, prin contrast, răzvrătirea definitivă a lui Satan și a demonilor. Această categorie nu trebuie confundată cu depravarea totală a omului.

Depravarea totală

- Toate facultățile omului sunt afectate de păcat;
- Omul este incapabil să se mântuiască singur;
- Omul nu-L caută pe Dumnezeu prin propria natură.

Depravarea absolută (dacă ar fi aplicată omului) – ar însemna că omul este atât de rău pe cât poate fi. Scriptura nu afirmă acest lucru despre om. Persistența chipului lui Dumnezeu în om (Geneza 9:6) și harul comun al lui Dumnezeu permit existența:

- Familiei;
- Moralității civile;
- Altruismului;
- Culturii;
- Ordinii sociale.

În schimb, Satan și demonii sunt confirmați în răzvrătirea lor și nu beneficiază de posibilitatea restaurării (Iacov 2:19; Matei 25:41).

Această distincție are consecințe importante. Un exemplu este motivul pentru care etica creștină refuză categoric ura față de semenii, indiferent cât de căzuți sau degradați moral ar părea aceștia. Contrastul dintre cele două tipuri de depravare luminează această logică:

- **Depravarea absolută a diavolului în contrast cu depravarea totală a omului**
 - **La diavol**, depravarea este absolută. Nu mai există în el nicio structură a binelui, nicio reținere, nicio rază de lumină și, mai ales, nicio capacitate sau posibilitate de răscumpărare. Răzvrătirea lui este deplină și definitivă, iar el nu poartă chipul lui Dumnezeu.
 - **La om**, depravarea este totală, nu absolută. „Totală” înseamnă că păcatul a corupt fiecare componentă a ființei — mintea, voința și afectele — dar nu că omul este atât de rău pe cât ar putea fi. Harul comun al lui Dumnezeu încă restrânge răul în lume, iar chipul lui Dumnezeu în om, deși grav deformat și întinat de cădere, nu a fost șters.
- **Capcana urii: războiul împotriva chipului lui Dumnezeu** – Dacă urâm un om, chiar și pe cel mai cumplit păcătos, în însăși ființa lui, ura noastră se îndreaptă împotriva unei persoane care poartă încă amprenta Creatorului. Iacov 3:9 subliniază paradoxul de a-L binecuvânta pe Dumnezeu și, în același timp, de a-i blestema pe oamenii făcuți după asemănarea Lui. A urî o ființă umană în esența ei înseamnă a disprețui chipul lui Dumnezeu pe care aceasta îl poartă. Chiar și în omul cel mai decăzut rămâne demnitatea derivată din creație, iar el poate fi obiectul harului răscumpărător al lui Dumnezeu. Diavolul nu are această posibilitate.
- **Deducem, deci, o nuanță esențială:** suntem chemați să urâm păcatul, dar să-l iubim pe păcătos. Această distincție face inteligibilă porunca lui Hristos de a ne iubi vrăjmașii. Nu ni se cere să aprobăm faptele firii pământești, răutatea sau nedreptatea, ci să recunoaștem în fiecare om un purtător al chipului divin care are nevoie de regenerare. Când urâm persoana, ne asociem, în mod ironic, cu scopul diavolului de a distruge chipul lui Dumnezeu în om. Când refuzăm ura și rostim adevărul în dragoste, recunoaștem că pentru omul aflat sub depravarea totală există încă o soluție: harul monergist al lui Dumnezeu, care poate aduce la viață ceea ce păcatul a îngropat.

VI. IMPLICAȚII PRACTICE PENTRU CREDINCIOS

Deși credinciosul a fost regenerat și a primit o natură nouă, prezența firii pământești continuă să reprezinte un pericol real. Galateni 5:16 și Romani 8:13

ne avertizează și ne îndeamnă să umblăm prin Duhul și să omorâm faptele trupului. Biruința asupra firii nu se obține prin voință omenească, ci prin:

- Lucrarea Duhului Sfânt;
- Hrănirea constantă cu Scriptura;
- Părtășia cu biserica locală;
- Rugăciune;
- Ascultare practică.

Credinciosul nu mai este robul păcatului, dar trebuie să lupte zilnic împotriva lui.

Concluzii

Păcatul nu a afectat doar comportamentul omului, ci întreaga sa natură. Intellectul, voința, pasiunile și conștiința au fost corupte de cădere. De aceea, omul nu are nevoie doar de educație, de reformă morală sau de condiții mai bune de viață. El are nevoie de o transformare lăuntrică pe care numai Dumnezeu o poate produce prin harul Său, transformare pe care Dumnezeu a plănit-o și a realizat-o în Hristos (Ezechiel 36:26).

La încheierea acestui studiu, reținem cinci certitudini doctrinare și practice fundamentale:

- **O prăbușire radicală** – Prin cădere, omul a trecut de la o stare de nevinovăție, părtășie și libertate la o stare de faliment spiritual și separare de Dumnezeu. Păcatul nu a fost o simplă greșeală, ci o catastrofă ontologică.
- **Depravarea totală nu înseamnă răutate maximă** – Păcatul a corupt fiecare componentă a ființei noastre, fără excepție. Totuși, depravarea totală trebuie deosebită de depravarea absolută a diavolului: omul este afectat în întregime de păcat, dar nu este atât de rău pe cât ar putea fi, deoarece harul comun al lui Dumnezeu încă restrânge răul și păstrează amprenta chipului divin.
- **Nicio facultate umană nu a rămas neatinsă** – Păcatul a alterat profund întreaga noastră structură lăuntrică: mintea este întunecată, voința este înrobite de propriile pofte, iar afectele sunt dezordonate. Nimic din noi nu ne poate recomanda înaintea lui Dumnezeu; suntem morți din punct de vedere spiritual.
- **O stare de asediu interior** – Pentru cei regenerați prin har, lupta nu s-a încheiat. Deși am fost eliberați de sub domnia păcatului, purtăm încă în noi rămășița firii pământești (*sarx*). Acest conflict interior ne va însoți zilnic până la glorie.
- **Dependența absolută de har** – Concluzia supremă a depravării noastre este că mântuirea nu poate fi un efort sinergic, adică o cooperare între om și

Dumnezeu, ci este o lucrare monergistă, exclusivă a harului lui Dumnezeu.

Pentru că eram complet neputincioși, Dumnezeu a trebuit să facă totul.

Gând de încheiere: Înțelegerea profundă a depravării totale nu ne conduce spre disperare, ci spre o recunoștință infinită. Cu cât înțelegem mai clar cât de adâncă a fost prăpastia în care ne aflăm, cu atât mai strălucitor și mai prețios devine harul care ne-a adus la viață. Amin!

Întrebări

6. Care era starea omului înainte de cădere și cum s-a schimbat ea după cădere?
7. Ce înseamnă doctrina depravării totale și ce facultăți ale omului au fost afectate de păcat?
8. Care este diferența dintre depravarea totală și depravarea absolută?
9. Ce desemnează termenul biblic sarx și cum se manifestă lupta cu firea pământească în viața credinciosului?
10. De ce conduce doctrina depravării totale atât la dependența de harul lui Dumnezeu, cât și la refuzul urii față de semenii?

[LMurg](#)

CONSECINȚELE PĂCATULUI. GRAVITATEA

Texte: *Geneza 3:1–19*

Cuvântul de aur: *Evrei 9:27–28:* „Și, după cum oamenilor le este rânduit să moară o singură dată, iar după aceea vine judecata, tot așa, Hristos, după ce S-a adus jertfă o singură dată, ca să poarte păcatele multora, Se va arăta a doua oară, nu în vederea păcatului, ca să aducă mântuirea celor ce-L așteaptă.”

Introducere

Scriptura descrie păcatul ca încălcare a Legii divine și ca răzvrătire împotriva lui Dumnezeu (1 Ioan 3:4; Deuteronom 9:7). Originea păcatului nu se află în Dumnezeu, ci în alegerea voluntară a unei creaturi morale. Textele din Isaia 14:12–14 și Ezechiel 28:12–17 au fost înțelese în mod tradițional ca reflectând, dincolo de referința lor imediată, căderea lui Satan. Nemulțumit de poziția și scopul pentru care fusese creat, el a dorit să se înalțe asemenea Celui Preaînalt, iar această mândrie a dus la răzvrătirea și căderea sa. Cel numit în Scriptură Satan, adică adversarul, a introdus aceeași minciună în Grădina Edenului, ispitindu-i pe Adam și Eva cu promisiunea unei autonomii asemenea celei divine. Prin neascultarea lui Adam, păcatul a intrat în experiența umană și s-a răsfrânt asupra întregii rase omenești (Romani 5:12).

Păcatul atrage după sine consecințe: unele sunt imediate, iar altele se manifestă în timp; unele decurg în mod firesc din natura păcatului, iar altele reprezintă judecata directă a lui Dumnezeu; unele sunt temporare, iar altele sunt veșnice. În continuare vom analiza consecințele păcatului și gravitatea lui, așa cum sunt descrise în Scriptură.

Obiective

La finalul lecției vom putea:

- Înțelege că păcatul a rezultat din alegerea voluntară a unor creaturi morale și că efectele sale s-au răsfrânt asupra întregii creații.
- Identifica efectele păcatului în plan personal, relațional și existențial.
- Explica alienarea omului de Dumnezeu și cele trei dimensiuni ale morții: spirituală, fizică și veșnică.
- Înțelege că gravitatea păcatului și singura soluție pentru el sunt descoperite în mod suprem la crucea lui Isus Hristos.

Schiță

I. Consecințe în plan personal

II. Consecințe în plan relațional

III. Consecințe în plan existențial

Analiză

I. CONSECINȚE ÎN PLAN PERSONAL

Păcatul nu rămâne niciodată o realitate exterioară omului. El afectează conștiința, percepția de sine, raportarea la adevăr și disponibilitatea de a-și asuma răspunderea. Geneza 3 prezintă trei urmări personale imediate: rușinea, frica și învinovățirea.

A. Rușinea

Ispita – Șarpele le-a promis primilor oameni că vor deveni asemenea lui Dumnezeu (Geneza 3:5). Păcatul promite înălțare și împlinire, dar produce degradare și dezamăgire. Adam și Eva se așteptau să dobândească luminare și autonomie; în schimb, au cunoscut vinovăția, expunerea și rușinea. Conștientizându-și goliciunea, au încercat să-și confecționeze singuri un acoperământ (Geneza 3:7).

Rezultatul – Puritatea și inocența lor au fost pierdute. În loc să devină asemenea lui Dumnezeu, s-au îndepărtat moral de El și au încercat să acopere prin propriile mijloace efectele păcatului.

B. Frica

Ispita – Șarpele le-a promis cunoașterea binelui și a răului (Gen.3:5). Primii oameni au ajuns într-adevăr să cunoască răul, dar nu prin înțelepciunea sfântă a lui Dumnezeu, ci prin participare vinovată la el. Când Dumnezeu l-a chemat pe Adam, acesta s-a ascuns de frică (Gen.3:8–10).

Rezultatul – Adam și Eva au cunoscut răul în mod experimental, prin frică, neliniște și dorința de a se ascunde de Dumnezeu.

C. Învinovățirea

Ispita – Pomul li s-a părut de dorit pentru dobândirea înțelepciunii (Geneza 3:6). În locul înțelepciunii, păcatul a produs transferarea responsabilității. Confruntat cu propria vinovăție, Adam a arătat spre Eva și, implicit, spre Dumnezeu, iar Eva a arătat spre șarpe (Geneza 3:12–13).

Rezultatul – În loc să-și mărturisească neascultarea, cei doi au încercat să-și diminueze răspunderea învinovățindu-i pe alții. Această tendință, inaugurată în Eden, continuă să caracterizeze natura umană căzută.

II. CONSECINȚE ÎN PLAN RELAȚIONAL

Omul a fost creat pentru părtășie: cu Dumnezeu, cu semenii și cu întreaga creație. Păcatul a deformat fiecare dintre aceste relații, introducând alienarea, conflictul, dominația și suferința.

A. Relația cu Dumnezeu

După ce au păcătuit, Adam și Eva s-au ascuns printre pomii grădinii, încercând să evite întâlnirea cu Dumnezeu. În raport cu Dumnezeu, păcatul atrage următoarele consecințe:

- Mânia lui Dumnezeu – Păcatul atrage reacția sfântă și dreaptă a lui Dumnezeu împotriva neascultării, nelegiuirii și poftelor păcătoase (Romani 1:18; Efeseni 5:6; Coloseni 3:5–6).
- Pedepsa lui Dumnezeu – Deoarece Dumnezeu este sfânt și drept, El nu poate trece cu vederea păcatul. Gravitatea pedepsei este descoperită în faptul că Fiul lui Dumnezeu a purtat în locul nostru judecata păcatului. Cei care Îl primesc prin credință pe Isus Hristos sunt izbăviți de mânie, iar cei care resping jertfa Lui rămân sub judecată (Ioan 3:36; Matei 25:46).
- Ostilitatea față de Dumnezeu – Păcatul creează o stare de vrăjmășie între om și Dumnezeu, omul fiind răspunzător pentru această ruptură. El îl înstrăinează pe om de Dumnezeu și îl așază într-o atitudine de împotrivire față de Creator; Dumnezeu este Cel care inițiază împăcarea prin Hristos (Rom. 5:10; 8:7; Col. 1:20–21).

B. Relațiile interumane

Cartea Geneza descrie degradarea rapidă a relațiilor dintre oameni după căderea lui Adam și a Evei.

- Relația dintre soț și soție – Geneza 3:16 descrie tensiunea introdusă de păcat în relația conjugală: tendința femeii de a-și controla soțul sau de a-i uzurpa autoritatea și tendința bărbatului de a domina. Aceasta nu reprezintă idealul divin pentru căsătorie, ci deformarea lui prin păcat. Mai târziu, divorțul a fost reglementat din cauza împietririi inimii omului, nu pentru că ar fi făcut parte din planul inițial al lui Dumnezeu (Matei 19:8).
- Relațiile dintre persoane și din societate – La scurt timp după cădere, Cain l-a ucis pe Abel. Lameh a continuat escaladarea violenței, lăudându-se înaintea

soțiilor sale printr-un cântec de răzbunare și mândrie (Geneza 4:8, 23–24). Păcatul personal devine astfel conflict familial, violență socială și cultură a răzbunării.

C. Relația cu mediul înconjurător

Păcatul omului a afectat și relația lui cu creația. Mandatul de a supune și administra pământul nu a fost anulat, dar împlinirea lui a devenit anevoioasă, deoarece creația a fost supusă deșertăciunii și nu mai cooperează în mod armonios cu omul.

- Afectarea florei – Înainte de cădere, pământul oferea din abundență hrana necesară oamenilor și animalelor. După păcat, Dumnezeu a anunțat apariția spinilor și a pălămidei, semne ale unui pământ afectat de blestem (Geneza 3:17–18).
- Afectarea faunei – Blestemul nu a rămas limitat la lumea vegetală, ci întreaga creație a fost supusă suferinței și deșertăciunii. Geamătul creației descris în Romani 8:20–22 include și lumea animală.
- Afectarea nașterii – Aducerea unei noi vieți în lume, menită să fie o binecuvântare plină de bucurie, a devenit asociată cu durere fizică, teamă și pericol (Geneza 3:16).
- Afectarea mandatului muncii – Cultivarea și stăpânirea pământului au devenit asociate cu trudă, împotrivire și durere. Omul își dobândește hrana prin muncă grea, dintr-un pământ care îi produce spini și pălămidă (Geneza 3:17–19).

III. CONSECINȚE ÎN PLAN EXISTENȚIAL

În perspectiva biblică, moartea nu a făcut parte din bunătatea creației inițiale, ci a intrat în experiența umană drept consecință a neascultării. Omul a fost creat pentru viață în părtășie cu Dumnezeu și avea acces la pomul vieții. Dumnezeu a avertizat că mănucarea din pomul cunoașterii binelui și răului va aduce moartea (Geneza 2:16–17). Moartea reprezintă consecința fundamentală și cea mai gravă a păcatului.

A. Moartea spirituală

- Adam și Eva – Când au păcătuit, nu au murit fizic în aceeași zi, dar au fost imediat înstrăinați de Dumnezeu. Frica, ascunderea și izgonirea din Eden au manifestat ruptura părtășiei cu El. Această separare relațională și lipsă a vieții spirituale se numește moarte spirituală (Geneza 3:8–24).
- Descendenții lor – Păcatul adamic a afectat întreaga rasă umană, cu excepția Domnului Isus Hristos, care a fost fără păcat. Toți oamenii se nasc morți din

punct de vedere spiritual și incapabili să restabilească prin propriile puteri comuniunea cu Dumnezeu (Romani 5:12; Efeseni 2:1–3).

B. Moartea fizică

După cădere, Dumnezeu i-a spus lui Adam că se va întoarce în țărâna din care fusese plăsmuit (Geneza 3:19). Moartea fizică a cuprins întreaga rasă umană. Enoh și Ilie au fost luați de Dumnezeu fără a trece prin experiența obișnuită a morții (Geneza 5:24; 2 Împărați 2:11). Domnul Isus Hristos nu constituie o excepție în sensul evitării morții: deși a fost fără păcat, El a acceptat în mod voluntar moartea fizică pentru a purta păcatele noastre și pentru a birui moartea prin înviere (Evrei 2:9, 14; 9:27–28).

C. Moartea veșnică

De moartea veșnică au parte cei care ajung la moartea fizică rămânând morți spiritual, fără împăcare cu Dumnezeu. Apocalipsa numește această realitate „moartea a doua”. Ea nu înseamnă încetarea existenței, ci suportarea pedepsei veșnice pentru păcat și excluderea definitivă de la părășia binecuvântată cu Dumnezeu. Numai cei eliberați de vina și pedeapsa păcatului prin Domnul Isus Hristos scapă de moartea a doua (Apocalipsa 20:6, 14–15; 21:8).

Concluzii

Păcatul are consecințe universale – El afectează întreaga persoană, toate relațiile omului, mandatul său în creație și destinul său veșnic. Nu există domeniu al vieții care să fi rămas neatins de cădere.

Moartea este consecința fundamentală a păcatului – Moartea spirituală îl separă pe om de viața lui Dumnezeu, moartea fizică desparte sufletul de trup, iar moartea veșnică pecetluiește starea celui care moare fără Hristos.

Mandatul omului a fost afectat, dar nu abandonat – Stăpânirea și administrarea pământului se desfășoară acum prin trudă și conflict. Împlinirea deplină a mandatului va avea loc sub domnia lui Isus Hristos, în Împărăția mesianică, atunci când creația va cunoaște o amplă restaurare, iar relațiile distruse de păcat vor fi reasezate sub autoritatea Sa (Isaia 11:1–9; Apocalipsa 20:1–6).

Hristos este singura soluție – Întoarcerea omului la Dumnezeu este posibilă numai prin Domnul Isus Hristos, pe care Scriptura Îl numește „ultimul Adam” (1 Cor. 15:45). Prin ascultarea, moartea și învierea Sa, El repară ceea ce neascultarea primului Adam a distrus (Romani 5:18–19).

Gând de încheiere: Gravitatea păcatului se vede cel mai limpede la cruce. Acolo, dreptatea lui Dumnezeu a cerut plata păcatului, iar dragostea Lui a oferit-o în

Persoana Fiului. Același Hristos care a purtat păcatele multora Se va arăta din nou pentru mântuirea celor ce-L așteaptă.

Întrebări

1. Care au fost cele trei consecințe personale imediate ale păcatului săvârșit de Adam și Eva?
2. În ce fel a afectat păcatul relația omului cu Dumnezeu, cu semenii și cu mediul înconjurător?
3. Care este diferența dintre moartea spirituală, moartea fizică și moartea veșnică?
4. De ce nu poate fi considerat Domnul Isus Hristos o excepție de la moartea fizică în același sens ca Enoh și Ilie?
5. Cum arată crucea, în același timp, gravitatea păcatului și soluția lui Dumnezeu pentru păcătos?

[CBradu](#)

PĂCATUL. CATEGORII

Text: *Geneza 3; 8:2; Psalmul 19:12; 51:5; 34:13; Romani 1:21-23,25; 3:23; 5:12,18-19; 6:6; 1 Corinteni 15:21-22; Galateni 5:16-17,19-21; Matei 5:28; 12:36; 15:19; 25:41-46; 1 Ioan 1:9; Iacov 1:6-8,23-25; 2:1-4,7,14-17; 3:6-10,14-16; 4:1-2,4,6,13-17; Exodul 20:1-17; Proverbe 6:16-19; 16:5; Isaia 29:13; Leviticul 4; Faptele Apostolilor 17:30; Numeri 15:28; Amos 5:12-15,24; Ieremia 18:7-10; Apocalipsa 2-3; Daniel 9:4-5; 2 Corinteni 5:21*

Cuvântul de aur: *1 Ioan 1:9 „Dacă ne mărturisim păcatele, El este credincios și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice nelegiuire.”*

Introducere

Subiectul păcatului este unul important pentru înțelegerea Scripturii și pentru a trăi o viață care să-L onoreze pe Dumnezeu. În epistola lui Iacov, păcatul este abordat atât prin natura sa, cât și prin impactul său. Deși păcatul poate fi categorisit în diverse moduri, Scriptura descrie adesea păcatul în termeni de acțiuni, atitudini și consecințe.

Biblia abordează păcatul pe larg, dezvăluind că separă umanitatea de Dumnezeu și evidențiază nevoia noastră de mântuire prin Isus Hristos. Păcatul poate fi categorisit în diverse moduri în funcție de natura sa, expresia și consecințele sale, permițându-ne să înțelegem mai bine cum funcționează și cum influențează relația noastră cu Dumnezeu.

Obiective

- Să înțelegem categoriile păcatului
- Să înțelegem remediul divin la categoriile păcatului

Schița

I. Păcatul Originar

II. Păcatul Imputat

III. Păcatul Personal

Analiza

Conceptele de păcat moștenit, păcat imputat și păcat personal ne ajută să înțelegem diferitele moduri în care păcatul este descris în Scriptură și cum afectează omenirea. Aceste categorii sunt profund înrădăcinate în teologia biblică și sunt esențiale pentru înțelegerea nevoii noastre de mântuire. Să definim și să explorăm aceste concepte, făcând referire la Scriptură pentru a aduce claritate.

I. PĂCATUL MOȘTENIT (PĂCATUL ORIGINAR)

Definiție: Păcatul moștenit se referă la natura păcătoasă pe care o moștenim cu toții de la Adam și Eva, ca urmare a neascultării lor în Grădina Edenului (Geneza 3).

Aceasta înseamnă că fiecare om se naște cu o tendință spre păcat — o înclinație naturală de a se răzvrăti împotriva lui Dumnezeu. Psalmul 51:5 David scrie: "Iată că sunt născut în nelegiuire și în păcat m-a zămislit mama mea." Acest lucru demonstrează că păcatul este inerent naturii noastre încă din momentul concepției. Romani 5:12 "Păcatul a venit în lume printr-un singur om, iar moartea prin păcat, și astfel moartea s-a răspândit asupra tuturor oamenilor pentru că toți au păcătuit." Păcatul lui Adam a adus corupție spirituală și moarte fizică în rasa umană. Geneza 8:21 Dumnezeu observă că "intenția inimii omului este rea încă din tinerețea sa." Impact: Păcatul moștenit afectează fiecare parte a noastră—mintea, emoțiile, voința și dorințele noastre (numită în mod obișnuit doctrina "depravării totale"). Din această cauză, suntem în mod natural înclinați să nu ascultăm pe Dumnezeu, iar relația noastră cu El este ruptă încă de la naștere. Păcatul nostru moștenit este motivul pentru care ne luptăm cu păcatul chiar și atunci când dorim să trăim drept. Ne amintește de nevoia noastră absolută ca Isus Hristos să ne răscumpere și să ne transforme.

II. PĂCATUL IMPUTAT (VINOVĂȚIA LEGALĂ A PĂCATULUI).

Definiție: Păcatul imputat se referă la vinovăția legală a păcatului lui Adam, care este creditată sau "imputată" întregii umanității. Pentru că Adam a acționat ca reprezentant al umanității (un concept teologic numit "conducere federală"), acțiunile sale sunt considerate aplicabile tuturor. Prin urmare, suntem vinovați înaintea lui Dumnezeu din cauza păcatului lui Adam, chiar înainte de a comite orice păcat personal. Romani 5:18-19 "Astfel dar, după cum printr-o singură greșală a venit o osândă care a lovit pe toți oamenii, tot așa, printr-o singură hotărâre de iertare a venit pentru toți oamenii o hotărâre de neprihănire care dă viața."

Greșeala lui Adam a adus condamnare tuturor oamenilor, dar ascultarea lui Hristos aduce dreptate și viață. - 1 Corinteni 15:21-22 - "Căci așa cum a venit moartea omului, a venit și învierea morților. Căci așa cum toți mor în Adam, tot așa și în Hristos vor fi făcuți vii." Păcatul lui Adam este "imputat" tuturor, iar dreptatea lui Hristos este "imputată" celor care cred în El. - Impact: Păcatul imputat demonstrează gravitatea acțiunii lui Adam și modul în care a afectat întreaga umanitate. Această vinovăție legală face imposibil să ne justificăm în fața lui Dumnezeu pe baza propriilor noastre merite.

Înțelegerea păcatului imputat ne ajută să înțelegem frumusețea lucrării lui Hristos pe cruce. Așa cum păcatul lui Adam ne-a fost imputat nouă, și dreptatea lui Hristos ne poate fi imputată atunci când ne punem credința în El - 2 Corinteni 5:21. Aceasta este temelia mântuirii prin har, prin credință.

III. PĂCATUL PERSONAL (ACTE INDIVIDUALE DE PĂCAT)

Definiție: Păcatul personal se referă la acțiunile, gândurile și atitudinile individuale prin care nu ne supunem voii lui Dumnezeu. Acestea sunt păcatele pe care le săvârșim în viața de zi cu zi, atât conștient, cât și fără să știm, prin cuvânt, gând sau faptă.

- Romani 3:23 "Căci toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu." Aceasta descrie pe scurt cum fiecare persoană păcătuiește individual, întărind nevoia noastră universală de Hristos.

- Galateni 5:19-21 – Pavel enumeră acte specifice de păcat (de exemplu, imoralitate sexuală, ură, invidie) care arată cum păcatul personal se manifestă în moduri practice.

- Matei 12:36 Isus avertizează că "fiecare va trebui să dea socoteală în ziua judecății pentru fiecare cuvânt gol rostit." Păcatul personal include chiar și cuvintele neglijente!

- În timp ce păcatul moștenit și imputat explică problema de bază, păcatul personal este modul în care păcatul se desfășoară în viața noastră de zi cu zi. Acestea sunt păcatele care duc la frângere în relația noastră cu Dumnezeu și cu ceilalți.

- Suntem responsabili pentru păcatele noastre personale, care necesită mărturisire și pocăință.

1 Ioan 1:9 ne asigură că, dacă ne mărturisim păcatele, Dumnezeu este credincios și drept să ne ierte și să ne curețe de orice nedreptate.

Să explorăm câteva categorii de păcat, folosind Iacov ca text fundamental și comparând alte pasaje pentru o înțelegere mai completă.

3.1. PĂCATE ALE ACȚIUNII/ COMITERE (CE FACEM)

Acestea sunt păcate exterioare - lucruri pe care le facem și care încalcă clar poruncile lui Dumnezeu. Iacov denunță frecvent acțiuni specifice care sunt păcătoase:

- Favoritism: Iacov 2:1-4 avertizează credincioșii să nu arate favoritism. A trata oamenii inegal pe baza averii, aspectului sau statutului social este păcătos deoarece contravine iubirii imparțiale și dreptății lui Dumnezeu.

- Vorbire necontrolată: În Iacov 3:6-10, limba este numită "foc, o lume a nedreptății." Bârfele, calomnia, minciunile sau discursul plin de ură sunt păcate ale faptelor care dărmă pe alții și îl dezonorează pe Dumnezeu.

- Certuri și lupte: Iacov 4:1-2 evidențiază cum dorințele păcătoase duc la conflict. Războaiele și disputele apar adesea din ambiții egoiste sau invidie. Ps. 34:13 ne încurajează: "ferește-ți limba de rău și buzele de cuvinte înșelătoare", întărind ideea că ceea ce spunem contează profund pentru Dumnezeu.

- Acestea sunt acțiuni deliberate în care o persoană încalcă cu bună știință legile sau poruncile morale ale lui Dumnezeu. Încălcarea celor Zece Porunci sau a unor standarde morale similare (Exodul 20:1-17). Exemple includ minciuna, furtul, crima și adulterul. –

Proverbe 6:16-19 – O listă de acțiuni pe care Dumnezeu le urăște, inclusiv minciuna, mâinile care vărsă sânge, stârnirea diviziunii și o inimă care pune la cale planuri rele.

3.2. PĂCATELE ATITUDINII (CE NE MOTIVEAZĂ)

Iacov se concentrează, de asemenea, pe păcatele inimii: atitudini, dorințe și motivații care îi îndepărtează pe oameni de Dumnezeu. Acestea sunt adesea ascunse de ceilalți, dar cunoscute pe deplin de Dumnezeu.

- Mândrie: Iacov 4:6 dezvăluie că "Dumnezeu stă împotriva celor mândri, dar dă har celor smeriți." Mândria duce la aroganță și autosuficiență, în loc de dependență de Dumnezeu.

- Egoism și invidie: În Iacov 3:14-16, invidia și ambiția egoistă sunt descrise ca sursa dezordinii și a răului. Aceste atitudini corup relațiile și îl dezonorează pe Dumnezeu.

- Îndoiala și nestatornicia: Iacov 1:6-8 descrie îndoiala credinței ca fiind "nehotărât și nestatornic". Acestea afectează chiar și relația personală cu Dumnezeu prin lipsa încrederii deplină în Dumnezeu.

Prov. 16:5 "Orice inimă trufașă este o scârbă înaintea Domnului, hotărât ea nu va rămâne nepedepsită." arătând cât de serios privește Dumnezeu păcatele inimii.

Matei 15:19 – Domnul Isus spune că gândurile rele, crima, adulterul și furtul vin din inimă.

Matei 5:28 arată că a privi pe cineva cu poftă echivalează cu adulter în inimă. Iar ura este egală cu crima.

3.3. PĂCATELE OMISIUNILOR (CE NU FACEM)

Iacov evidențiază păcatul omisiunii—nerespectarea voinței lui Dumnezeu. Această categorie este adesea trecută cu vederea, dar este la fel de gravă.

- Neglijarea de a face bine: Iacov 4:17 afirmă: "Deci cine știe să facă bine și nu face, săvârșește un păcat." Aceasta subliniază că neascultarea nu înseamnă doar a face activ rău, ci și a nu face ceea ce suntem chemați să facem.

- Credință fără fapte: În Iacov 2:14-17, neascultarea credinței este descrisă ca și credință moartă. Credința adevărată duce la acțiune; neglijarea de a ajuta pe cei aflați în nevoie sau de a trăi voia lui Dumnezeu dezvăluie lipsa unui fruct spiritual. Matei 25:41-46 descrie cum neglijența față de "cei mai mici dintre aceștia" este un semn de neglijență spirituală, care duce la judecată.

3.4. PĂCATE ÎMPOTRIVA LUI DUMNEZEU (NESUPUNERE SPIRITUALĂ)

Păcatul își are, în cele din urmă, rădăcinile în rebeliunea împotriva lui Dumnezeu, iar Iacov abordează modul în care acest lucru se manifestă spiritual.

- Lumește: Iacov 4:4 avertizează: "prietenia cu lumea este dușmănie cu Dumnezeu." Când credincioșii pun cu prioritate valorile, plăcerile sau scopurile seculare în detrimentul împărăției lui Dumnezeu, acest lucru reflectă neascultarea spirituală.

- Lipsa dependenței de Dumnezeu: În Iacov 4:13-16, a face planuri fără a lua în considerare voia lui Dumnezeu este descris ca aroganță. A nu recunoaște suveranitatea lui Dumnezeu și dependența noastră de El este păcat.

- Neaplicând Cuvântul lui Dumnezeu: Iacov 1:23-25 compară oamenii care aud Cuvântul, dar nu îl aplică, cu cineva care se uită într-o oglindă și își uită reflexia. Isaia 29:13 avertizează împotriva cinstirii lui Dumnezeu doar cu buzele când inimile sunt departe de El. Păcatul își are originea în eșecul de a ne închina cu adevărat lui Dumnezeu și de a-L urma pe Dumnezeu. Aplicarea practică a uceniciei.

- Aceste păcate sunt îndreptate în mod specific împotriva lui Dumnezeu, arătând o respingere a autorității, sfințeniei și iubirii Sale.

- Idolatria: A te închina oricărui altceva decât lui Dumnezeu este o rebeliune spirituală (Exod 20:3-6, Romani 1:25). Idolatria include venerarea posesiunilor materiale, statutului sau relațiilor.

- Blasfemie: Vorbind împotriva lui Dumnezeu sau dezonorând numele Lui (Exodul 20:7). Iacov 2:7 avertizează, de asemenea, împotriva dezonorării "numelui nobil" al lui Hristos.

- Neascultare: A refuza să trăiești conform Cuvântului și poruncilor revelate ale lui Dumnezeu, chiar și atunci când ești convins de Duhul Sfânt, este rebeliune. Exemplu din Scriptură: - Romani 1:21-23 unde se arată că respingerea lui Dumnezeu duce la gândire zadarnică, idolatrie și corupție spirituală.

3.5. PĂCATE ALE IGNORANȚEI (PĂCAT NEINTENȚIONAT)

Biblia recunoaște păcatele comise neintenționat sau din ignoranță, care necesită totuși pocăință și iertare.

- Legea Vechiului Testament: Leviticul 4 descrie sacrificii făcute pentru păcate comise neintenționat, dezvăluind că păcatele necunoscute sunt ofensatoare pentru sfințenia lui Dumnezeu.

- Harul Noului Legământ: Faptele Apostolilor 17:30 explică faptul că Dumnezeu a trecut cu vederea ignoranța, dar acum cheamă pe toți oamenii să se pocăiască. Psalmul 19:12 "Cine își cunoaște greșelile făcute din neștiință? Iartă-mi greșelile pe care nu le cunosc!"

Numeri 15:28 – Preotul a făcut ispășirea pentru păcatul neintenționat.

3.6. PĂCATUL CORPORATIV (VINOVĂȚIA DE GRUP)

Uneori păcatul nu este doar individual, ci și comis colectiv. Acesta poate implica națiuni, grupuri sau comunități care nu ascultă de Dumnezeu sau promovează nedreptatea.

- Rebeliunea Națională: De-a lungul Vechiului Testament, Israelul este muștrat pentru nesupunere colectivă, idolatrie și nedreptate (Amos 5:12-15, Ieremia 18:7-10). - Responsabilitatea Bisericii: În Apocalipsa 2-3, Isus avertizează bisericile în mod colectiv despre păcate precum tolerarea învățăturilor false sau eșecul de a-și trăi credința.

Daniel 9:4-5 Daniel mărturisește păcatul colectiv al Israelului înaintea lui Dumnezeu. –

Amos 5:24 "Să curgă dreptatea ca apele, iar dreptatea ca un pârau care curge mereu."

APLICAȚII PRACTICE PENTRU CREDINCIOȘI

Deci, cum ne ajută înțelegerea acestor categorii de păcat să creștem în credință? Iată câțiva pași de luat în considerare:

1. Introspecție: Examinează-ți regulat inima, acțiunile și atitudinile înaintea lui Dumnezeu. În rugăciune cere ca Domnul să îți dezvăluie păcatul. Fii atent la omisiuni: Cum poți trăi credința mai activ? Există fapte bune sau acte de ascultare pe care le-ai evitat? Verifică-ți atitudinile: Reflectează la dorințele inimii tale — te conduc mândria, invidia sau egoismul?

2. Mărturisirea și pocăința: Recunoașteți păcatul - fie prin fapte, atitudine sau omisiune și îndreptă-te către Dumnezeu pentru iertare (1 Ioan 1:9).

3. Străduiește-te să ascuți de Dumnezeu nu doar evitând păcatul, ci trăind voia Lui. Rămâi aproape de Dumnezeu: Ferește-te de lume păstrându-ți concentrarea pe Cuvântul Lui. Roagă-te regulat, cerând înțelepciune și umilință.

Concluzii

Păcatul are o amploare largă — acoperind acțiuni, atitudini, omisiuni și răzvrățire spirituală. Iacov ne cheamă să ne examinăm îndeaproape pe noi înșine, căutând înțelepciunea de a trăi în aliniere cu voia lui Dumnezeu. Prin identificarea categoriilor de păcat și aplicarea adevărilor biblice, putem crește ca ucenicii credincioși ai Domnului Isus, împluterniciți prin harul Său să învingem păcatul și să umblăm în ascultare.

Pentru a înțelege diferențele dintre păcatul moștenit, imputat și cel personal, gândește-te la ele în termeni de analogie a copacului:

1. Păcatul moștenit este rădăcina - natura păcătoasă transmisă de Adam care ne face predispuși la păcat.
2. Păcatul imputat este vinovăția - statutul nostru legal în fața lui Dumnezeu din cauza păcatului și neascultării lui Adam.
3. Păcatul personal este rodul - păcatele pe care le săvârșim activ în cuvintele, faptele și atitudinile noastre zilnice. Toate cele trei categorii evidențiază nevoia disperată a umanității de mântuire. Suntem înrobiți păcatului (moștenit), vinovați înaintea lui Dumnezeu (imputat) și continuăm să păcătuim (personal).

Care este remediul lui Dumnezeu pentru aceste categorii de păcat? Biblia învață că prin Isus Hristos, Dumnezeu oferă mijloacele de a face față fiecărui aspect al păcatului:

Păcatul moștenit: Isus frânge puterea naturii noastre păcătoase prin nașterea din nou (Ioan 3:3-8) și sfințire prin Duhul Sfânt (Romani 6:6; Galateni 5:16-17).

Păcatul imputat: Dreptatea lui Hristos este imputată credincioșilor atunci când aceștia își pun credința în El. Pe cruce, El a purtat pedeapsa pentru păcat și a satisfăcut dreptatea lui Dumnezeu (Romani 5:19; 2 Corinteni 5:21).

Păcatul personal: Prin mărturisire (1 Ioan 1:9) și pocăință, primim iertare și restaurare. Ca și credincioși, creștem în sfințenie și suntem împluterniciți să învingem păcatul prin harul lui Dumnezeu.

Amintește-ți mereu că, în Hristos, natura ta păcătoasă, vina legală și păcatele personale sunt tratate pe cruce.

Să urmărim pocăința continuă: Chiar și pentru credincioșii mântuiți, păcatul personal necesită mărturisirea zilnică, căutarea iertării lui Dumnezeu pe măsură ce creștem în maturitate spirituală.

Să ne odihnim în Harul lui Dumnezeu: Cunoașterea iertării lui Hristos ne eliberează de vinovăție și rușine, permițându-ne să trăim cu bucurie în iubirea lui Dumnezeu.

Întrebări

1. Care este diferența dintre păcatul moștenit, păcatul imputat și păcatul personal?
2. În ce mod se manifestă păcatul personal prin acțiuni, atitudini și omisiuni?
3. De ce sunt păcatele inimii, precum mândria, invidia și egoismul, la fel de grave ca păcatele exterioare?
4. Ce înseamnă păcatul corporativ și ce exemple biblice ilustrează responsabilitatea colectivă?
5. Cum răspunde lucrarea Domnului Isus Hristos fiecărei categorii de păcat prezentate în lecție?

DComănescu

SURSELE PĂCĂTUIRII. AVERTIZAREA

Texte: Geneza 3:1–6

Cuvântul de aur: 2 Corinteni 2:11: „ca să nu lăsăm pe Satana să aibă un câștig de la noi, căci nu suntem în neștiință despre planurile lui.” 1 Corinteni 10:13: „Nu v-a ajuns nicio ispită care să nu fi fost potrivită cu puterea omenească. Și Dumnezeu, care este credincios, nu va îngădui să fiți ispitiți peste puterile voastre, ci, împreună cu ispita, a pregătit și mijlocul să ieșiți din ea, ca s-o puteți răbda.”

Introducere

Ca și creștini, suntem ispitiți în fiecare zi în tot felul de moduri. Și creștinii sunt vulnerabili la păcat. Păcatul are consecințe dezastruoase. Fiecare dintre noi se va confrunta cu ispita. Modul în care acționăm face toată diferența.

Scriptura arată că Dumnezeu nu ispitește pe nimeni, ci fiecare este ispitit când este atras de pofta lui însuși și momit (Iacov 1:13–15; vezi și 1 Ioan 1:5–10; Romani 5–8; Galateni 5:16–23; Efeseni 2:1–4). Ispita nu ține cont de vârstă sau de condiția socială:

- poți fi tânăr — Iosif a rezistat;
- poți fi puternic fizic — Samson a căzut;
- poți fi important, chiar rege — David a căzut;
- poți fi un om de rând — Acan a căzut;
- Fiul lui Dumnezeu, Hristos Domnul, a rezistat ispitei și a ieșit biruitor.

Ispita promite adesea o scurtătură, adică un drum mai scurt spre fericire (Geneza 3:1–5). Timpul cel mai bun pentru a confrunta ispita este chiar la începutul ei, înainte ca pofta să zămislească și să dea naștere păcatului (Iacov 1:15).

În Eden, Adam și Eva au avut condiții ireproșabile de viață: un loc minunat, o lucrare bogat răsplătită, părtășie cu Creatorul, nemurire potențială și belșug de hrană. Cu toate acestea, au ales neascultarea. Lecția de față urmărește să identifice sursele păcătuirii și armele spirituale pe care Dumnezeu le pune la dispoziția credinciosului.

Obiective

La finalul lecției vom putea:

- cunoaște sursele păcătuirii și deosebi strategia lui Satan;
- învăța și aplica armele spirituale ale lui Dumnezeu pentru a evita căderea în păcat.

Schiță

I. Generalități despre ispitire și păcătuire.

II. Sursele păcătuirii.

III. Armele spirituale în lupta cu ispita și păcatul.

Analiză

I. GENERALITĂȚI DESPRE ISPITIRE ȘI PĂCĂTUIRE

Cadrul narațiunii din Geneza este următorul: Adam — primul om (Geneza 2:7); Eva — prima femeie (Geneza 2:21–23); Dumnezeu — Trinitatea (Geneza 1:27); Satan — șarpele din grădină (Geneza 3:1; Apocalipsa 12:9); heruvimii — îngeri păzitori (Geneza 3:24).

Dumnezeu le-a dat primilor oameni libertatea să mănânce din toți pomii din grădină, dar cu o singură limitare: să nu mănânce din pomul cunoștinței binelui și răului (Geneza 2:16–17). Metoda folosită de șarpe cu Eva a fost ispita. El a pus un semn de întrebare asupra a ceea ce spusese Dumnezeu (Geneza 3:1).

A. Satan pune la îndoială Cuvântul lui Dumnezeu

Prin întrebarea „Oare a zis Dumnezeu cu adevărat...?”, Satan a pus sub semnul întrebării atât claritatea poruncii, cât și bunătatea lui Dumnezeu (Geneza 3:1).

B. Satan contestă Cuvântul lui Dumnezeu

1. „Oare a zis Dumnezeu cu adevărat?” — Cuvântul lui Dumnezeu nu ar fi absolut (v. 1).
2. „Hotărât că nu veți muri” — moartea nu ar fi consecința certă a neascultării (v. 4).
3. „Vi se vor deschide ochii” — omul ar putea pătrunde secretele lui Dumnezeu (v. 5).
4. „Veți fi ca Dumnezeu” — omul ar putea ajunge asemenea lui Dumnezeu Însuși (v. 5).

Satan a denaturat în mod intenționat cuvântul lui Dumnezeu. Ca răspuns, Eva a redat porunca, dar a adăugat și expresia „să nu vă atingeți de el” (Geneza 3:2–3). Prin mesajul său, Satan i-a făcut pe Adam și Eva să se îndoiască de cuvintele și de bunătatea lui Dumnezeu. Rodul a devenit atrăgător pentru ochii și apetitul lor și le-a trezit dorința unei înțelepciuni obținute în afara ascultării de Dumnezeu. Pe scurt, Geneza 3:6 prezintă aceleași direcții pe care 1 Ioan 2:16 le numește:

- pofta firii pământești — „bun de mâncat”;
- pofta ochilor — „plăcut de privit”;

- lăudăroșia vieții — „de dorit ca să deschidă cuiva mintea”.

Narațiunea arată o progresie clară: Eva a văzut, a luat și a mâncat. Păcatul s-a dezvoltat de la contemplarea ofertei ispititorului la acceptarea și împlinirea ei.

Eva

1. A crezut că ceea ce arată bine pentru ochi este și bun. Faptul că ceva este frumos sau atrăgător nu înseamnă că este corect (Proverbe 14:12).
2. A crezut că știe mai bine decât Dumnezeu. Dumnezeu spusese să nu mănânce, dar ea a ales să mănânce.
3. A dorit să devină ca Dumnezeu.
4. A căutat o înțelepciune în afara voii lui Dumnezeu.
5. S-a apropiat prea mult de ceea ce trebuia să țină la distanță. Atitudinea celui care se teme de Dumnezeu este să fugă de ceea ce îl conduce spre păcat (1 Tesaloniceni 5:22).
6. A ales să creadă șarpele mai degrabă decât să-L creadă pe Dumnezeu.

Adam

1. A ascultat de glasul soției care i-a dat să mănânce.
2. A abandonat rolul de conducere dat de Dumnezeu.
3. L-a învinuit pe Dumnezeu în loc să-și recunoască păcatul.

Eva a ascultat minciuna „Hotărât că nu veți muri” (Geneza 3:4), iar Adam a ascultat de îndemnul soției sale. Ei puteau rămâne în starea de inocență descrisă în Geneza 2:25; în schimb, au ajuns să se ascundă de Dumnezeu, fiindcă și-au cunoscut goliciunea și rușinea (Geneza 3:7–10).

Satan Îl va ispiți mai târziu și pe Domnul Isus. Cu toate că strategia lui Satan a fost asemănătoare, rezultatele au fost cu totul diferite: Hristos a rămas ascultător și a ieșit biruitor (Matei 4:1–11).

Prin căderea în păcat, Adam și Eva au pierdut:

- confortul Edenului;
- viața care decurgea din relația cu Dumnezeu;
- părtășia cu Dumnezeu.

II. SURSELE PĂCĂTURII

A. NATURA PĂCĂTOASĂ — FIREA PĂMÂNTEASCĂ A OMULUI

Iacov arată că Dumnezeu nu ispitește pe nimeni, ci fiecare este ispitit când este atras de propria poftă și momit; apoi pofta zămislește păcatul, iar păcatul aduce moartea (Iacov 1:13–15).

Într-o formulare simplificată:

- ispita = dorință + ocazie;
- păcatul = dorință + ocazie + consimțire și faptă.

Firea pământească a omului se manifestă prin:

1. Pofta firii pământești — imoralitate, confort și plăcere.
2. Pofta ochilor — materialism, curiozitate și aventură.
3. Lăudăroșia vieții — mândrie, aroganță, egoism și dorință de acceptare socială.

B. LUMEA — SISTEMUL CĂZUT AL LUMII

Lumea, în sensul sistemului de valori opus lui Dumnezeu, alimentează pofta firii pământești, pofta ochilor și lăudăroșia vieții. Credinciosul este avertizat să nu iubească lumea și lucrurile din lume (1 Ioan 2:15–17).

C. DIAVOLUL — INFLUENȚA RĂULUI

Scriptura prezintă lucrarea ispititoare și înșelătoare a diavolului în numeroase locuri: Satan l-a ațâțat pe David să facă numărătoarea lui Israel (1 Cronici 21:1); Domnul Isus a fost ispitit de diavolul (Matei 4:1); Pavel s-a temut ca Ispititorul să nu-i fi ispitit pe credincioși (1 Tesaloniceni 3:5); șarpele a amăgit-o pe Eva cu șiretlicul lui (2 Corinteni 11:3); dumnezeul veacului aceștia orbește mintea celor necredincioși (2 Corinteni 4:4).

Ce spune Biblia despre Satan și intențiile lui?

Satan îi ispitește pe oameni să pună la îndoială Cuvântul lui Dumnezeu. El sugerează idei de felul: „toată lumea face asta”, „nimeni nu este perfect”, „Dumnezeu oricum te va ierta”, „Dumnezeu nu vrea să fii nefericit” sau „de unde știi că este interzis?”. De aceea, credincioșii nu trebuie să fie în neștiință despre planurile lui (2 Corinteni 2:11).

A experimenta ispita nu este păcat. Domnul Isus a experimentat ispita în diferite feluri și a ieșit biruitor. Dumnezeu poate îngădui ispita spre folosul creșterii noastre spirituale, însă El nu ne ispitește și ne pregătește mijlocul de ieșire (1 Corinteni 10:13). Dumnezeu poate îngădui să fim ispitiți de Satan pentru întărirea credinței și creșterea dependenței noastre față de El.

Ispita este o oportunitate de a păcătui, dar devine păcat atunci când cedăm și consimțim la ea. De multe ori, ispita începe cu gânduri sau dorințe care par nevinovate, dar ne conduc spre acțiuni interzise de Scriptură.

Mărimea ispitei nu scuză căderea în păcat

- a. Dușmanul este real. Nu este imaginat și nu este un mit. El este la fel de real ca atunci când i-a ispitit pe Adam și Eva (Geneza 3:1–6), când l-a ispitit pe Domnul Isus (Matei 4:1–11) și când a cerut să-l cearnă pe Petru (Luca 22:31).
- b. Caracterul lui este înșelător. Este subtil și se poate deghiza în înger de lumină (2 Corinteni 11:3, 14). Urăște neprihănirea și dă târcoale ca un leu care caută pe cine să înghită (1 Petru 5:8). Este ucigaș și tatăl minciunii (Ioan 8:44),

perseverent în rău și îi face pe oameni să creadă lucruri care nu sunt adevărate (Romani 1:25).

c. Scopul lui este să-i prindă pe oameni în cursa lui, să-i abată de la Dumnezeu și să-i devoreze spiritual (Luca 22:31; 1 Petru 5:8).

d. El folosește aceeași strategie: pofta firii pământești, pofta ochilor și lăudăroșia vieții (1 Ioan 2:15–16).

	ADAM ȘI EVA	HRISTOS	NOI
ISPITITORUL	Satan Geneza 3:1, 4, 13–14	Satan Matei 4:1, 10–11	Satan, lumea și firea Iacov 1:13–15; 1 Petru 5:8
LOCUL	Eden Geneza 2:8, 15, 21–23	Pustie, templu, munte Matei 4:1, 5, 8	Lumea 1 Ioan 2:15–17
STRATEGIA	Pofta firii, pofta ochilor, lăudăroșia vieții Geneza 3:6	Pofta firii, lăudăroșia vieții, pofta ochilor Matei 4:3, 6, 8	Pofta firii, pofta ochilor, lăudăroșia vieții 1 Ioan 2:15–17

III. ARMELE SPIRITUALE ÎN LUPTA CU ISPITA ȘI PĂCATUL

A. Înțelegerea clară a noțiunii de ispită

Soția lui Potifar i-a făcut avansuri lui Iosif, dar acesta i-a spus un categoric „Nu!”. Iosif fusese pregătit pentru o asemenea încercare și hotărâse în inima sa să nu păcătuiască împotriva lui Dumnezeu (Geneza 39:6–8).

B. Cercetarea vieții în lumina Scripturii

1. Să ne judecăm și să ne cercetăm singuri (1 Corinteni 11:31).
2. Să ne încercăm pe noi înșine dacă suntem în credință (2 Corinteni 13:5).

C. Fuga de ispită

Roagă-te să nu fii dus în ispită (Matei 6:13). Fugi de poftele tinereții și urmărește neprihănirea, credința, dragostea și pacea (2 Timotei 2:22). Omul lui Dumnezeu trebuie să fugă de lucrurile rele și să urmărească neprihănirea, evlavia, credința, dragostea, răbdarea și blândețea (1 Timotei 6:10–11; vezi și 1 Corinteni 10:14).

D. Vegherea asupra umblării cu Dumnezeu

Credinciosul trebuie să-și găsească plăcerea în Legea Domnului și să cugete la ea zi și noapte (Psalmul 1:1–3). Vegherea și rugăciunea sunt esențiale, fiindcă diavolul dă târcoale ca un leu care răcnește (1 Petru 5:8).

Păzește-ți ochii. Iov făcuse un legământ cu ochii săi (Iov 31:1). Alege să privești drept înainte și să nu te abați nici la dreapta, nici la stânga (Proverbe 4:25–27).

E. Păstrarea unei minți curate

Acțiunile tale sunt rodul gândirii tale. Păzește-ți inima mai mult decât orice, fiindcă din ea ies izvoarele vieții (Proverbe 4:23). Alungă gândul păcătos înainte

de a deveni faptă. Ura din inimă este tratată de Scriptură cu maximă seriozitate, iar cei cu inima curată sunt numiți fericiți (1 Ioan 3:15; Matei 5:8).

F. Dezvoltarea unei atitudini de respingere a păcatului

Credinciosul trebuie să ajungă să aibă oroare și dezgust față de rău, să urască orice cale a minciunii și să urască răul (Psalmul 119:104; Psalmul 97:10).

G. Orice gând făcut rob ascultării de Hristos

Scriptura ne îndeamnă să răsturnăm izvodirile minții și orice înălțime care se ridică împotriva cunoștinței lui Dumnezeu și să facem orice gând rob ascultării de Hristos (2 Corinteni 10:5).

Concluzii

Satan, inamicul nostru, folosește aceeași metodă veche pentru a-i deraia pe bărbați și pe femei și pentru a-i abate din voia lui Dumnezeu. Este același șarpe vechi. El folosește în continuare pofta firii pământești, pofta ochilor și lăudăroșia vieții. Pentru a fi biruitori în lupta cu ispita, trebuie să ne caracterizeze aceleași trei trăsături pe care le vedem în răspunsul Domnului Isus: discernământ, determinare și dedicare.

Discernământ

Discernământul înseamnă o bună cunoaștere a Cuvântului: „Este scris”. În această luptă avem Cuvântul Domnului, sabia Duhului (Efeseni 6:17), credința, scutul cu care stingem săgețile arzătoare ale celui rău (Efeseni 6:16), și rugăciunea, prin care veghem ca să nu cădem în ispită (Matei 26:41).

Determinare

Determinarea înseamnă să spui: „Pleacă, Satano!”, să nu cochetezi și să nu negociezi cu Satan și să nu pleci urechea la șiretlicurile lui. Avem în permanență acces la puterea lui Dumnezeu și avem o cale de scăpare din ispită pusă la dispoziție de El.

Dedicare

Dedicarea înseamnă: „Numai Lui să te închini”. Avem un singur Domn de care trebuie să ascultăm.

În mod practic:

- identifică oamenii și situațiile care te-ar putea duce în ispită;
- fugi și îndepărtează-te de ceea ce te conduce spre rău;
- alege întotdeauna să faci ce este drept în lumina Cuvântului lui Dumnezeu;
- roagă-te lui Dumnezeu pentru ajutor, luminează și putere ca să nu cazi în ispită;
- alege-ți prieteni care să te ajute în situații de criză.

Binecuvântările biruinței asupra ispitei

Scriptura promite cununa vieții celui credincios până la moarte și celui care rabdă ispita (Apocalipsa 2:10; Iacov 1:12). Celui ce biruiește și păzește până la sfârșit lucrările Domnului îi sunt făgăduite răsplătiri și părtășie în domnia lui Hristos (Apocalipsa 2:26–28; 3:21). În orice ispită, Dumnezeu rămâne credincios și pregătește mijlocul de ieșire (1 Corinteni 10:13).

Mă rog Domnului să ne ajute să avem o înțelegere clară despre dușmanul nostru și să știm cum să-l abordăm. Mă rog ca Bunul Dumnezeu să ne dea izbândă în lupta cu ispita. Amin!

Întrebări

1. Care sunt cele trei surse principale ale păcătuirii prezentate în lecție?
2. Cum a pus Satan la îndoială și a contestat Cuvântul lui Dumnezeu în Eden?
3. Care este deosebirea dintre ispită și păcat?
4. Ce arme spirituale ne oferă Dumnezeu în lupta cu ispita?
5. Cum se manifestă discernământul, determinarea și dedicarea în biruința asupra ispitei?

[NSinitean](#)

CONȘTIENTIZAREA PĂCATULUI. LEGEA

Păcatul și Cele Zece Porunci

Texte: Exodul 20:1–21; Matei 5:48; Matei 22:34–40; Galateni 5:6, 13–14.

Cuvântul de aur: Romani 7:7: „Ce vom spune atunci? Că Legea este păcat? Nicidecum! Totuși, dacă n-ar fi fost Legea, n-aș fi cunoscut păcatul. N-aș fi știut ce înseamnă să poftești, dacă Legea n-ar fi spus: «Să nu poftești!»”

Introducere

Una dintre definițiile legitime ale păcatului este „a rata ținta”. Dacă păcatul este definit ca abatere de la țintă, atunci păcatul poate fi înțeles doar prin referire la ținta ratată. În cele din urmă, standardul moralității de la care nu trebuie să ne abatem, potrivit lui Isus, este iubirea de Dumnezeu și iubirea de aproapele (Matei 22:34–40). Isus spune că aceste două porunci sunt un rezumat al întregii Legi. În ceea ce privește Cele Zece Porunci, „Iubește-L pe Dumnezeu” este un rezumat al primei table, iar „Iubește-ți aproapele” este un rezumat al celei de-a doua table.

În centrul celor peste 600 de porunci pe care Dumnezeu le-a dat lui Israel prin Moise, Cele Zece Porunci stau ca nucleu. Nu, creștinii nu mai sunt sub Lege. Nu suntem legați de Legea Vechiului Testament, deoarece legământul în care funcționa Legea a trecut odată cu venirea Noului Legământ (Evrei 8:13). Cu toate acestea, creștinii ar trebui să cunoască Cele Zece Porunci. Chiar și Legea este inspirată de Dumnezeu și, prin urmare, folositoare pentru învățătură, muștrare, îndreptare și instruire în neprihănire (2 Timotei 3:16). Creștinii nu studiază Legea pentru că sunt legați de ea. O studiază pentru că, deși nu sunt sub ea, Cele Zece Porunci sunt totuși un rezumat adecvat al moralității creștine.

Multe mărturisiri de credință și catehisme creștine mai vechi conțineau explicații ale Celor Zece Porunci ca ghid pentru viața creștină. În această lecție vom analiza o înțelegere creștină a Celor Zece Porunci, așa cum este explicată în Catehismul de la Heidelberg.

Obiective

- Să dobândim o înțelegere mai profundă a comportamentului neprihănit care este plăcut lui Dumnezeu prin studierea Celor Zece Porunci.
- Să dobândim o înțelegere mai profundă a păcatului pe care Dumnezeu îl consideră grav prin studiul Celor Zece Porunci.

- Să dobândim o apreciere pentru sfinții protestanți din trecut care ne-au precedat și ne-au lăsat învățături biblice ce ne ajută să trăim o viață sfântă și evlavioasă.

Schiță

I. Prima poruncă: „Să nu ai alți dumnezei în afară de Mine.”

II. A doua poruncă: „Să nu-ți faci chip cioplit...”

III. A treia poruncă: „Să nu iei în deșert numele Domnului.”

IV. A patra poruncă: „Adu-ți aminte de ziua de odihnă, ca s-o sfințești.”

V. A cincea poruncă: „Cinstește-ți tatăl și mama.”

VI. A șasea poruncă: „Să nu ucizi.”

VII. A șaptea poruncă: „Să nu comiți adulter.”

VIII. A opta poruncă: „Să nu furi.”

IX. A noua poruncă: „Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău.”

X. A zecea poruncă: „Să nu poftești...”

Analiză

I. PRIMA PORUNCĂ: „SĂ NU AI ALȚI DUMNEZEI ÎN AFARĂ DE MINE.” (EXODUL 20:3)

a. Întrebarea 94 din Catehismul de la Heidelberg întreabă: „Ce cere Domnul în prima poruncă?”

b. Răspuns: „Ca eu, nedorind să-mi pun în pericol propria mântuire, să evit și să mă feresc de orice idolatrie, vrăjitorie, rituri superstițioase și rugăciuni către sfinți sau alte creaturi. Ca eu să-L cunosc pe singurul Dumnezeu adevărat, să mă încred numai în El și să mă îndrept spre Dumnezeu pentru orice lucru bun cu umilință și răbdare și să-L iubesc, să mă tem de El și să-L cinstesc pe Dumnezeu din toată inima mea. Pe scurt, să renunț la orice, mai degrabă decât să mă împotrivesc voinței lui Dumnezeu în vreun fel.”

II. A DOUA PORUNCĂ: „SĂ NU-ȚI FACI CHIP CIOPLIT...” (EXODUL 20:4)

a. Întrebarea 96 din Catehismul de la Heidelberg întreabă: „Care este voia lui Dumnezeu pentru noi în cea de-a doua poruncă?”

b. Răspuns: „Să nu facem în niciun fel vreun chip cioplit al lui Dumnezeu și să nu ne închinăm Lui în alt fel decât cel poruncit în Cuvântul lui Dumnezeu.”

III. A TREIA PORUNCĂ: „SĂ NU IEI ÎN DEȘERT NUMELE DOMNULUI.” (EXODUL 20:7)

a. Întrebarea 99 din Catehismul de la Heidelberg întreabă: „Care este scopul celei de-a treia porunci?”

b. Răspuns: „Să nu blasfemiem și să nu folosim în mod abuziv numele lui Dumnezeu prin blesteme, mărturie mincinoasă sau jurăminte inutile și nici să nu fim părtași la astfel de păcate îngrozitoare prin tăcerea noastră de spectatori. Pe scurt, trebuie să folosim numele sfânt al lui Dumnezeu numai cu respect și uimire, astfel încât să-L mărturisim, să ne rugăm și să-L slăvim pe Dumnezeu în toate cuvintele și faptele noastre.”

IV. A PATRA PORUNCĂ: „ADU-ȚI AMINTE DE ZIUA DE ODIHNĂ, CA S-O SFINTEȘTI.” (EXODUL 20:8)

a. Întrebarea 103 din Catehismul de la Heidelberg întreabă: „Care este voia lui Dumnezeu pentru tine în cea de-a patra poruncă?”

b. Răspuns: „În primul rând, ca slujirea Evangheliei și educația pentru aceasta să fie menținute și ca, mai ales în ziua de odihnă festivă, să particip cu sârguință la adunarea poporului lui Dumnezeu pentru a învăța ce ne învață Cuvântul lui Dumnezeu, pentru a participa la sacramente, pentru a mă ruga lui Dumnezeu în public și pentru a aduce ofrande creștine pentru cei săraci. În al doilea rând, ca în fiecare zi a vieții mele să mă odihnesc de căile mele rele, să-L las pe Domnul să lucreze în mine prin Duhul Său și astfel să încep, în această viață, Sabatul veșnic.”

V. A CINEA PORUNCĂ: „CINSTEȘTE-ȚI TATĂL ȘI MAMA.” (EXODUL 20:12)

a. Întrebarea 104 din Catehismul de la Heidelberg întreabă: „Care este voia lui Dumnezeu pentru tine în cea de-a cincea poruncă?”

b. Răspuns: „Să-mi cinstesc, să-mi iubesc și să fiu loial tatălui și mamei mele și tuturor celor care au autoritate asupra mea; să mă supun cu ascultare cuvenită tuturor învățăturilor și disciplinelor lor bune; și, de asemenea, să fiu răbdător cu greșelile lor, căci prin ei Dumnezeu alege să ne conducă.”

VI. A ȘASEA PORUNCĂ: „SĂ NU UCIZI.” (EXODUL 20:13)

a. Întrebarea 105 din Catehismul de la Heidelberg întreabă: „Care este voia lui Dumnezeu pentru tine în cea de-a șasea poruncă?”

b. Răspuns: „Nu trebuie să-mi disprețuiesc, să-mi urăsc, să-mi insult sau să-miucid aproapele, nici prin gânduri, nici prin cuvinte, nici prin priviri sau gesturi și, cu siguranță, nu prin fapte concrete; și nu trebuie să fiu părtaș la astfel de fapte în cazul altora. Dimpotrivă, trebuie să îndepărtiez orice dorință de răzbunare. Nu

trebuie nici să-mi fac rău sau să mă pun în pericol în mod imprudent. Prevenirea uciderii este, de asemenea, motivul pentru care guvernul este înarmat cu sabia.”

VII. A ȘAPTEA PORUNCĂ: „SĂ NU COMIȚI ADULTER.” (EXODUL 20:14)

a. Întrebarea 108 din Catehismul de la Heidelberg întreabă: „Ce ne învață porunca a șaptea?”

b. Răspuns: „Că Dumnezeu condamnă orice necurăție sexuală și că, prin urmare, ar trebui să o detestăm cu totul și să ducem o viață decentă și castă, atât în cadrul sfântului legământ al căsătoriei, cât și în afara lui.”

c. Întrebarea 109 din Catehismul de la Heidelberg întreabă: „Oare Dumnezeu, în această poruncă, interzice doar păcatele scandaloase precum adulterul?”

d. Răspuns: „Noi suntem temple ale Duhului Sfânt, cu trupul și sufletul, iar Dumnezeu dorește ca ambele să fie păstrate curate și sfinte. De aceea, Dumnezeu interzice toate acțiunile, privirile, vorbele, gândurile sau dorințele necurate, precum și orice ar putea incita pe cineva la acestea.”

VIII. A OPTA PORUNCĂ: „SĂ NU FURI.” (EXODUL 20:15)

a. Întrebarea 110 din Catehismul de la Heidelberg întreabă: „Ce interzice Dumnezeu în porunca a opta?”

b. Răspuns: „Dumnezeu nu interzice doar furtul și jaful propriu-zise, pedepsite de lege. În ochii lui Dumnezeu, furtul include și toate uneltirile și escrocheriile menite să obțină bunurile aproapelui nostru pentru noi înșine, fie prin forță, fie prin mijloace care par legitime, cum ar fi măsurători inexacte ale greutateii, dimensiunii sau volumului, comercializarea frauduloasă, banii falși, dobânzile excesive sau orice alte mijloace interzise de Dumnezeu. În plus, Dumnezeu interzice orice lăcomie și risipirea fără rost a darurilor Sale.”

IX. A NOUA PORUNCĂ: „SĂ NU MĂRTURISEȘTI STRĂMB ÎMPOTRIVA APROAPELUI TĂU.” (EXODUL 20:16)

a. Întrebarea 112 din Catehismul de la Heidelberg întreabă: „Care este scopul celei de-a noua porunci?”

b. Răspuns: „Să nu dau niciodată mărturie mincinoasă împotriva nimănui, să nu răstălmăcesc cuvintele nimănui, să nu bârfesc sau să calomniez și nici să nu mă alătur condamnării cuiva în mod pripit sau fără a-l asculta. Dimpotrivă, în instanță și oriunde altundeva, ar trebui să evit minciuna și înșelăciunea de orice fel; acestea sunt tocmai mijloacele pe care le folosește diavolul și ele ar atrage asupra mea mânia intensă a lui Dumnezeu. Ar trebui să iubesc adevărul, să-l spun cu

sinceritate și să-l recunosc deschis. Și ar trebui să fac tot ce pot pentru a apăra și promova buna reputație a aproapelui meu.”

X. A ZECEA PORUNCĂ: „SĂ NU POFTEȘTI...” (EXODUL 20:17)

a. Întrebarea 113 din Catehismul de la Heidelberg întreabă: „Care este scopul celei de-a zecea porunci?”

b. Răspuns: „Ca nici măcar cea mai mică dorință sau gând contrar vreunei porunci a lui Dumnezeu să nu se ridice vreodată în inimile noastre. Mai degrabă, cu toată inima noastră, ar trebui să urâm întotdeauna păcatul și să ne bucurăm de tot ceea ce este drept.”

Concluzii

Cu o astfel de expunere a Celor Zece Porunci, cine poate pleca simțindu-se încrezător? Ne este teamă să rostim cuvintele tânărului bogat: „Toate acestea le-am păzit din tinerețe.” Mai degrabă, ar trebui să mărturisim: „Toate acestea le-am încălcat din tinerețe.” O astfel de studiere a Legii ne face să fugim. Dar încotro fugim?

Teroarea Legii ne face, pe bună dreptate, să fugim spre Evanghelie. Împreună cu psalmistul mărturisim că, dacă Domnul ar ține seama de nelegiuiri, nimeni nu ar putea sta în picioare; dar la El este iertarea (Psalmul 130:3–4).

Pentru a încheia cu cuvintele lui John Bunyan: „Fugi, John, fugi! Legea poruncește. Dar nu ne dă nici picioare, nici mâini. Evanghelia aduce vești mult mai bune: ne poruncește să zburăm și ne dă aripi!”

Întrebări

1. Care sunt cele două porunci care rezumă întreaga Lege?
2. De ce trebuie să studieze creștinii Cele Zece Porunci, chiar dacă nu se află sub Legea Vechiului Testament?
3. Cum arată explicațiile Catehismului de la Heidelberg că poruncile se referă nu numai la fapte, ci și la gânduri, dorințe și atitudini?
4. Ce ne învață porunca a zecea despre natura păcatului?
5. De ce ne conduce conștientizarea păcatului prin Lege spre Evanghelie?

[MScurtu](#)

DENATURAREA PĂCATULUI. EREZII

Erezii care atacă doctrina biblică a păcatului

Texte: *Efeseni 2:1–10; Romani 6:1–14.*

Cuvântul de aur: Romani 6:17: „*Dar mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, pentru că, după ce ați fost robi ai păcatului, ați ascultat acum din inimă de dreptarul învățăturii pe care ați primit-o.*”

Introducere

Una dintre cele mai importante doctrine ale credinței creștine este doctrina păcatului. Înțelegerea corectă a păcatului influențează felul în care înțelegem mântuirea, harul lui Dumnezeu, lucrarea lui Hristos și nevoia omului de răscumpărare. Dacă înțelegerea doctrinei păcatului este minimizată, atunci și crucea este minimalizată. Dacă omul nu este atât de căzut precum afirmă Scriptura, atunci harul nu mai este atât de necesar precum îl prezintă Evanghelia. De-a lungul istoriei Bisericii, cel rău a încercat să denatureze adevărul despre păcat. Uneori a făcut-o prin negarea gravității lui, alteori prin exagerarea puterii omului sau prin eliminarea responsabilității morale. Aceste erezii continuă să influențeze cultura modernă, psihologia contemporană și chiar unele biserici. În această lecție vom examina principalele denaturări ale doctrinei păcatului și vom compara aceste învățături cu revelația clară a Sfintelor Scripturi.

Obiective

- Să definim doctrina biblică a păcatului.
- Să identificăm principalele erezii legate de natura păcatului și să explicăm de ce aceste erezii contrazic Scriptura.
- Să apărăm perspectiva biblică asupra păcatului și harului și să aplicăm adevărul biblic în viața de zi cu zi.

Schiță

I. Doctrina biblică a păcatului

II. Erori doctrinale legate de păcat

III. Concepții postmoderne legate de păcat

Analiză

I. DOCTRINA BIBLICĂ A PĂCATULUI

Înainte de a analiza diferitele erezii care denaturează realitatea păcatului, trebuie să înțelegem mai întâi învățătura clară a Scripturii. Biblia definește păcatul ca orice gând, cuvânt, faptă sau atitudine care nu se conformează caracterului sfânt și Legii lui Dumnezeu.

Păcatul nu este doar o greșeală sau o slăbiciune omenească, ci o revoltă împotriva autorității Creatorului. Potrivit Scripturii, întreaga rasă umană a căzut în Adam, reprezentantul ei federal, astfel încât toți oamenii se nasc cu o natură coruptă și înstrăinată de Dumnezeu (Romani 5:12–19). Din această cauză, omul nu este doar un păcătos prin ceea ce face, ci și prin ceea ce este.

Biblia afirmă că efectele căderii au afectat întreaga ființă umană — mintea, voința, emoțiile și trupul — ceea ce numim „depravare totală”. Aceasta înseamnă că fiecare aspect al naturii sale este contaminat de păcat. În consecință, omul nu are capacitatea de a se întoarce la Dumnezeu prin propriile puteri și depinde în întregime de harul suveran al lui Dumnezeu pentru mântuire.

Înțelegerea corectă a păcatului este esențială, deoarece numai atunci când vedem adâncimea căderii noastre putem aprecia măreția harului și suficiența lucrării lui Hristos pe cruce.

II. ERORI DOCTRINALE LEGATE DE PĂCAT

A. PELAGIANISMUL

Pelagianismul reprezintă una dintre cele mai grave denaturări ale Evangheliei, deoarece atacă direct doctrina păcatului și a harului. Pelagius a susținut că omul se naște moral neutru, asemenea lui Adam înainte de cădere, și că poate alege să-L asculte pe Dumnezeu prin propria sa voință, fără lucrarea regeneratoare a Duhului Sfânt.

Însă Scriptura descrie o condiție mult mai gravă: omul nu este pur și simplu bolnav spiritual, ci mort spiritual (Efeseni 2:1), nu este doar influențat de păcat, ci este rob al păcatului (Ioan 8:34), iar mintea lui este vrăjmașă față de Dumnezeu (Romani 8:7). De aceea, problema omului nu este lipsa informației, ci corupția inimii sale.

Dacă Pelagius ar avea dreptate, atunci mântuirea ar deveni în cele din urmă rezultatul unei decizii omenești și ca urmare, harul lui Dumnezeu ar fi doar un ajutor suplimentar. Dar Biblia afirmă că inițiativa mântuirii aparține în întregime lui Dumnezeu, care dă viață celor morți spiritual și îi atrage la Hristos prin harul Său. Așa cum un mort nu se poate învia singur, nici păcătosul nu poate veni la Dumnezeu prin propriile puteri. Pelagianismul exagerează capacitatea omului și minimizează consecințele căderii, iar prin aceasta reduce necesitatea crucii lui Hristos. Evanghelia însă proclamă că omul este atât de căzut încât numai harul lui Dumnezeu îl poate salva și transforma.

B. SEMI-PELAGIANISMUL

Semi-pelagianismul a apărut ca o încercare de a evita extremele pelagianismului, recunoscând că păcatul a afectat omenirea, dar susținând că omul păstrează suficientă putere spirituală pentru a face primul pas către Dumnezeu. Potrivit acestei concepții, harul lui Dumnezeu este necesar pentru desăvârșirea mântuirii, însă inițiativa aparține omului. Cu alte cuvinte, Dumnezeu răspunde credinței omului, în loc ca credința să fie rezultatul lucrării lui Dumnezeu.

Însă Scriptura prezintă exact opusul. Domnul Isus afirmă clar că nimeni nu poate veni la El dacă nu este atras mai întâi de Tatăl (Ioan 6:44), iar apostolul Pavel declară că mântuirea nu depinde de voința sau efortul omului, ci de mila suverană a lui Dumnezeu (Romani 9:16). În această ecuație, credința însăși este un dar al harului divin, nu o contribuție independentă a omului (Efeseni 2:8–9).

Eroarea fundamentală a semi-pelagianismului este că atribuie omului meritul primului pas spre Dumnezeu și diminuează astfel gloria harului lui Dumnezeu. Biblia afirmă că Dumnezeu este Autorul întregii mântuiri: El alege, cheamă, regenerează, justifică, sfințește și, în final, glorifică pe cei ai Săi. De la început până la sfârșit, mântuirea este lucrarea lui Dumnezeu, astfel încât toată slava să-I aparțină numai Lui (Romani 11:36).

C. PERFECTIONISMUL MORAL

Perfecționismul moral este învățătura potrivit căreia un credincios poate ajunge, în această viață, la o stare de ascultare perfectă și de eliberare completă de orice păcat. Deși această idee poate părea atrăgătoare, ea nu este susținută de mărturia Scripturii. Apostolul Ioan avertizează că oricine pretinde că nu mai are păcat se înșală pe sine și se îndepărtează de adevăr (1 Ioan 1:8). Mai mult, apostolul Pavel, unul dintre cei mai maturi credincioși ai Noului Testament, recunoaște că nu a ajuns încă la desăvârșire și descrie lupta continuă dintre dorința de a asculta de Dumnezeu și prezența păcatului rămas în firea pământească (Filipeni 3:12; Romani 7:14–25).

Teologii reformatori fac o distincție esențială între justificare, sfințire și glorificare. În justificare, credinciosul este declarat pe deplin neprihănit înaintea lui Dumnezeu datorită dreptății lui Hristos imputate lui. În sfințire, el este transformat progresiv după chipul lui Hristos. Însă abia în glorificare va fi eliberat complet de prezența păcatului. Eroarea perfecționismului constă în confundarea acestor etape ale mântuirii și în ignorarea realității luptei spirituale descrise în Scriptură. Paradoxal, unul dintre semnele cele mai clare ale maturității spirituale nu este convingerea că am devenit fără păcat, ci sensibilitatea tot mai profundă față de păcatul care încă locuiește în noi și dependența crescândă de harul lui Dumnezeu. Astfel, cu cât credinciosul se apropie mai mult de sfințenia lui Dumnezeu, cu atât vede mai clar nevoia sa continuă de Hristos și de lucrarea Duhului Sfânt în viața sa.

D. ANTINOMIANISMUL

Antinomianismul este eroarea care apare atunci când doctrina biblică a harului este separată de doctrina biblică a sfințirii. Termenul provine din cuvintele grecești anti („împotriva”) și nomos („lege”) și descrie convingerea că, deoarece credincioșii sunt mântuiți prin har și nu prin faptele legii, legea morală a lui Dumnezeu nu mai are nicio relevanță pentru viața lor. În esență, antinomianismul transformă libertatea creștină într-o libertate de a păcătui.

Apostolul Pavel respinge categoric această idee atunci când întreabă: „Să păcătuim mereu ca să se înmulțească harul?” și răspunde imediat cu un emfatic: „Nicidecum!” (Romani 6:1–2). Mântuirea prin har nu înseamnă eliberarea de obligația ascultării, ci eliberarea de condamnarea legii și de robia păcatului pentru a putea asculta de Dumnezeu din inimă. Domnul Isus Însuși afirmă că dragostea adevărată față de El se manifestă prin păzirea poruncilor Sale (Ioan 14:15).

Sfintele Scripturi învață că legea nu este mijlocul prin care suntem mântuiți, dar nici nu este dezavuată, ci rămâne standardul după care Dumnezeu îl măsoară pe omul păcătos, care are nevoie de mântuire, și este împlinită atunci când cel mântuit rodește dragostea prin Duhul. Dragostea este împlinirea legii și așa dorește Dumnezeu să trăiască poporul Său răscumpărat. Ca urmare, credinciosul nu ascultă pentru a obține harul, ci pentru că a primit deja harul. Eroarea fundamentală a antinomianismului este că separă ceea ce Dumnezeu a unit: justificarea și sfințirea. Harul autentic nu produce indiferență față de păcat, ci o dorință crescândă de sfințenie. Acolo unde harul lui Dumnezeu lucrează cu adevărat, el nu încurajează neascultarea, ci formează oameni care iubesc legea lui Dumnezeu și caută să-I fie plăcuți în toate aspectele vieții lor.

E. DETERMINISMUL FATALIST

Determinismul fatalist este concepția potrivit căreia toate evenimentele sunt stabilite în mod inevitabil, într-un asemenea fel încât alegerile și responsabilitatea omului devin irelevante. În forma sa extremă, această doctrină susține că omul nu poate acționa altfel decât o face și, prin urmare, nu poate fi considerat cu adevărat responsabil pentru păcatele sale.

O asemenea perspectivă încearcă adesea să explice suveranitatea lui Dumnezeu, dar ajunge să nege una dintre învățăturile clare ale Scripturii: responsabilitatea morală a omului. Biblia afirmă fără echivoc că Dumnezeu este suveran peste toate lucrurile, însă afirmă cu aceeași claritate că omul este responsabil pentru alegerile și faptele sale. De aceea Iosua cheamă poporul să aleagă cui va sluji (Iosua 24:15), iar apostolul Pavel declară că fiecare om va da socoteală înaintea lui Dumnezeu pentru viața sa (Romani 14:12). Afirmând aceasta, Biblia nu încearcă să sacrifice unul dintre aceste adevăruri în favoarea celuilalt, ci le păstrează împreună, deoarece ambele sunt revelate pe paginile ei. Cel mai clar exemplu este crucea lui

Hristos. Răstignirea Domnului Isus a avut loc potrivit planului veșnic și suveran al lui Dumnezeu, stabilit înainte de întemeierea lumii (Fapte 2:23), însă cei care au participat la această faptă rămân pe deplin responsabili și vinovați pentru păcatul lor. Aici vedem că suveranitatea lui Dumnezeu nu anulează responsabilitatea umană.

Eroarea determinismului fatalist constă în confundarea providenței divine cu constrângerea morală și în transformarea omului într-o simplă victimă a destinului. În schimb, Biblia ne învață că Dumnezeu conduce toate lucrurile după sfatul voii Sale, iar omul acționează conform propriilor dorințe și intenții, fiind astfel răspunzător înaintea Judecătorului suprem. Această tensiune nu este o contradicție, ci o realitate profundă a revelației biblice care ne cheamă să ne închinăm înaintea înțelepciunii infinite a lui Dumnezeu.

III. CONCEPȚII POSTMODERNE LEGATE DE PĂCAT

A. NEGAREA PĂCATULUI ORIGINAR

Negarea păcatului originar este una dintre cele mai răspândite erori ale lumii postmoderne, deoarece se armonizează perfect cu tendința naturală a omului de a se considera fundamental bun. Această concepție afirmă că oamenii se nasc morali și inocenți, iar răul apare doar ca rezultat al influențelor negative ale familiei, societății sau culturii.

Însă Scriptura ne oferă o perspectivă radical diferită. Psalmistul David mărturisește că era păcătos încă din momentul conceperii sale (Psalmul 51:5), iar apostolul Pavel explică faptul că întreaga omenire a fost reprezentată de Adam și a căzut în el, astfel încât toți oamenii se nasc cu o natură păcătoasă și înstrăinată de Dumnezeu (Romani 5:19). Aceasta nu înseamnă că fiecare om este atât de rău pe cât ar putea fi, ci că păcatul a afectat întreaga ființă umană.

Dovezile acestei realități pot fi observate încă din copilărie: nimeni nu trebuie învățat să fie egoist, să mintă, să se mânie sau să se răzvrătească; aceste tendințe apar în mod natural deoarece izvorăsc dintr-o inimă căzută. Desigur, mediul poate influența și amplifica manifestările păcatului, dar nu el este sursa păcatului. Rădăcina problemei se află în natura umană coruptă.

Negarea păcatului originar conduce inevitabil la minimalizarea nevoii de mântuire, deoarece dacă omul este bun prin natură, atunci nu mai are nevoie de regenerare, ci doar de educație sau de condiții sociale mai bune. Evanghelia însă ne învață că problema fundamentală a omului este una spirituală și că numai harul lui Dumnezeu poate transforma inima păcătoasă și o poate aduce la viață în Hristos.

B. RELATIVISMUL MORAL

Relativismul moral este una dintre ideologiile dominante ale lumii contemporane și pornește de la presupunerea că nu există standarde morale absolute, valabile

pentru toți oamenii în toate timpurile. Potrivit acestei concepții, binele și răul sunt determinate de cultură, de sentimentele personale, de opinia majorității sau de circumstanțele momentului. Astfel, ceea ce este considerat moral într-o generație poate fi considerat imoral în alta, iar adevărul devine o chestiune de preferință personală.

Însă Scriptura respinge categoric această perspectivă, afirmând că Dumnezeu este sursa și standardul absolut al moralității, iar caracterul Său sfânt este măsura după care sunt evaluate toate lucrurile. De aceea prorocul Isaia condamnă acea societate care răstoarnă ordinea morală stabilită de Dumnezeu și numește răul bine și binele rău (Isaia 5:20). Psalmistul afirmă că Legea Domnului este desăvârșită, deoarece reflectă caracterul perfect al Legiuitorului (Psalmul 19:7).

Eroarea fundamentală a relativismului este că transferă autoritatea morală de la Dumnezeu la om, făcând din ființa umană judecătorul suprem al adevărului și al dreptății. Însă atunci când omul devine propriul său standard moral, nu mai există o bază obiectivă pentru a condamna nedreptatea, violența, minciuna sau imoralitatea. În cele din urmă, relativismul nu produce libertate, ci confuzie și haos moral. Teologia reformată afirmă că binele este ceea ce corespunde vocii și caracterului lui Dumnezeu, iar răul este orice abatere de la acestea.

Adevărul moral nu se schimbă odată cu vremurile, deoarece Dumnezeu nu Se schimbă. Într-o cultură care își construiește etica pe sentimente și preferințe personale, creștinul este chemat să rămână ancorat în autoritatea neschimbătoare a Scripturii și să recunoască faptul că Dumnezeu, nu omul, este Cel care definește binele și răul.

C. MINIMALIZAREA PĂCATULUI

Minimalizarea păcatului este probabil cea mai subtilă și răspândită denaturare a doctrinei biblice despre om în cultura contemporană. Spre deosebire de ereziile istorice care neagă explicit anumite adevăruri ale Scripturii, această erezie redefineste păcatul folosind termeni mai acceptabili pentru sensibilitatea modernă. Astfel, păcatul este prezentat ca o simplă greșeală, o slăbiciune personală, o traumă din trecut, o imperfecțiune inevitabilă sau o problemă psihologică ce necesită terapie mai degrabă decât pocăință. Desigur, Biblia recunoaște realitatea suferințelor emoționale, a traumelor și a influențelor mediului, însă nu permite niciodată ca acestea să înlocuiască diagnosticul fundamental al condiției umane: păcatul împotriva unui Dumnezeu sfânt. Scriptura declară universalitatea păcatului și plata lui (Romani 3:23; 6:23). Problema omului nu este în primul rând una psihologică, socială sau educațională, ci una morală și spirituală. Când păcatul este minimalizat, Evanghelia este inevitabil minimalizată.

Dacă omul este doar puțin rănit, atunci Hristos devine doar un consilier sau un ajutor pentru dezvoltare personală. Dar dacă omul este mort în păcatele sale, condamnat înaintea lui Dumnezeu și incapabil să se salveze singur, atunci Hristos este singurul și suficientul Mântuitor. Tocmai de aceea cel rău caută mereu să diminueze gravitatea păcatului, deoarece o înțelegere superficială a păcatului produce o apreciere superficială a harului.

Concluzii

Toate ereziile analizate au un element comun: încearcă să reducă gravitatea păcatului și să mărească autonomia omului. Unele erezii afirmă că omul este mai bun decât spune Scriptura; altele susțin că omul nu este responsabil pentru păcatul său; iar altele transformă harul într-o scuză pentru neascultare. Însă Biblia ne prezintă o imagine diferită: omul este profund căzut, vinovat înaintea unui Dumnezeu sfânt și complet dependent de harul divin pentru mântuire.

Doctrina biblică a păcatului nu urmărește să umilească omul fără speranță, ci să îl conducă la Hristos. Cu cât înțelegem mai clar adâncimea păcatului nostru, cu atât vom aprecia mai mult măreția harului lui Dumnezeu. Evanghelia nu începe cu vestea că omul este bun, ci cu vestea că Dumnezeu este sfânt. Și tocmai pentru că păcatul este atât de grav, crucea lui Hristos este atât de glorioasă. Prin urmare, credinciosul trebuie să respingă orice învățătură care diminuează realitatea păcatului și să se țină strâns de adevărul Scripturii cu privire la abundența și mai mare a harului acolo unde s-a înmulțit păcatul (Romani 5:20).

Întrebări

1. De ce este esențială o înțelegere corectă a doctrinei păcatului?
2. Care este eroarea principală a pelagianismului și a semi-pelagianismului?
3. De ce contrazice perfecționismul moral mărturia Scripturii despre viața credinciosului?
4. Cum denaturează antinomianismul relația dintre har și ascultare?
5. Cum se manifestă în cultura contemporană negarea sau minimalizarea păcatului?

[EdCernăuțan](#)

DEFINIȚIA MÂNTUIRII. CONCEPTE

Concepte majore despre mântuire în religiile lumii și evaluarea lor în lumina Scripturii

Texte: *Romani 1:16–25; Faptele Apostolilor 17:23–31.*

Cuvântul de aur: *Faptele Apostolilor 4:12:* „În nimeni altul nu este mântuirea, căci nu este sub cer niciun alt Nume dat oamenilor în care trebuie să fim mântuiți.”

Introducere

Puține întrebări sunt mai importante decât aceasta: „Cum poate un păcătos vinovat să fie împăcat cu un Dumnezeu sfânt și să primească viața veșnică?” În jurul acestei întrebări gravitează toate religiile, filozofiile și sistemele de gândire ale lumii. Fiecare filozofie încearcă să ofere o explicație pentru starea omului și o soluție pentru problema sa fundamentală. Unii văd problema în ignoranță, alții în suferință, în lipsa armoniei interioare sau în imperfecțiunea morală. Totuși, Sfânta Scriptură identifică problema la un nivel mult mai profund: omul este păcătos, despărțit de Dumnezeu și incapabil să se salveze prin propriile puteri.

Din perspectivă biblică, doctrina mântuirii (soteriologia) se află în centrul întregii revelații divine. De la căderea lui Adam în Geneza până la triumful final al Mielului în Apocalipsa, Biblia spune o singură istorie: răscumpărarea realizată de Dumnezeu pentru slava Numelui Său. În timp ce religiile lumii prezintă diferite căi prin care omul încearcă să ajungă la Dumnezeu, Evanghelia anunță vestea extraordinară că Dumnezeu a venit la om în persoana Domnului Isus Hristos. El este singurul Mântuitor, singura jertfă suficientă pentru păcat și singura cale de împăcare cu Dumnezeu. În această lecție vom analiza principalele concepții despre mântuire și le vom evalua în lumina adevărului revelat în Cuvântul Domnului.

Obiective

- Să definim corect doctrina biblică a mântuirii.
- Să identificăm principalele concepții despre mântuire din religiile lumii și să comparăm aceste concepții cu învățătura Scripturii.
- Să fim în stare să apărăm doctrina mântuirii oferite de Dumnezeu numai prin har, numai prin credință și numai prin Hristos.

Schiță

- I. *Definiția biblică a mântuirii*
- II. *Concepția iudaică despre mântuire*
- III. *Concepția ortodoxă despre mântuire*
- IV. *Concepția romano-catolică despre mântuire*
- V. *Concepția protestantă despre mântuire*
- VI. *Concepțiile orientale (hinduism, budism, jainism)*
- VII. *Universalismul*

Analiză

I. DEFINIȚIA BIBLICĂ A MÂNTUIRII

Mântuirea biblică începe cu înțelegerea corectă a condiției omului înaintea lui Dumnezeu. Scriptura îl descrie pe om ca fiind mort în păcatele și greșelile sale (Efeseni 2:1), adică incapabil să se împace singur cu Dumnezeu. Din această cauză, mântuirea nu poate fi obținută prin eforturi morale, ritualuri religioase sau merite personale, ci este în întregime lucrarea harului lui Dumnezeu realizată prin Domnul Isus Hristos.

Dumnezeu este Autorul și Desăvârșitorul mântuirii: El inițiază lucrarea prin alegere, aduce la viață prin regenerare, declară neprihănit prin justificare, transformă prin sfințire și duce la slavă prin glorie. Astfel, mântuirea este spre slava lui Dumnezeu și exclude orice motiv de laudă din partea omului. Credinciosul nu se mântuiește pe sine, ci este mântuit de Dumnezeu, prin Hristos, pentru Dumnezeu. Aceasta este esența Evangheliei revelate în Sfânta Scriptură.

II. CONCEPȚIA IUDAICĂ DESPRE MÂNTUIRE

Concepția iudaică despre mântuire păstrează multe adevăruri fundamentale ale revelației Vechiului Testament, precum *existența unui singur Dumnezeu adevărat, autoritatea Scripturilor și importanța ascultării de Legea divină*.

Totuși, potrivit Noului Testament, problema esențială a iudaismului contemporan este *respingerea Domnului Isus Hristos ca Mesia cel promis*. Toate jertfele, sărbătorile, profețiile și instituțiile Vechiului Legământ au fost menite să arate spre Hristos și să pregătească venirea Sa (Luca 24:27; Galateni 3:24). Da, *Legea* descoperă păcatul, dar *Legea nu* poate aduce mântuirea, ci conduce omul la nevoia unui Mântuitor (Romani 3:20). Apostolul Pavel, fiind el însuși evreu, afirmă că neprihănirea nu poate fi dobândită prin faptele Legii, ci numai prin credința în Hristos (Filipeni 3:4-9).

În lumina Scripturii, adevărata împlinire a speranței mesianice a lui Israel se găsește în Domnul Isus Hristos, Singurul care poate aduce atât iertarea păcatelor, cât și restaurarea finală promisă de Dumnezeu poporului Său. Astfel, mântuirea

nu este găsită în Lege, ci în Cel despre care Legea și Profeții au mărturisit încă de la început (Ioan 5:39).

III. CONCEPȚIA ORTODOXĂ DESPRE MÂNTUIRE

Concepția ortodoxă despre mântuire evidențiază pe bună dreptate faptul că Evanghelia nu urmărește doar schimbarea statutului omului înaintea lui Dumnezeu, ci și transformarea reală a vieții sale. Biblia vorbește despre *înnoirea omului după chipul lui Hristos* și despre *chemarea credincioșilor de a deveni părtași firii dumnezeiești* (2 Petru 1:4), ceea ce subliniază **dimensiunea transformatoare a mântuirii**.

Totuși, în lumina teologiei reformată, trebuie păstrată o distincție clară între justificare și sfințire. Conform Sfintelor Scripturi, păcătosul este acceptat înaintea lui Dumnezeu nu datorită transformării sale progresive, ci exclusiv datorită dreptății perfecte a lui Hristos care îi este atribuită prin credință (2 Corinteni 5:21). Transformarea vieții este rodul inevitabil al mântuirii, dar nu temelia acesteia. Ori de câte ori cooperarea omului cu harul devine parte a bazei acceptării sale înaintea lui Dumnezeu, există pericolul de a umbri suficiența lucrării lui Hristos. Scriptura afirmă fără echivoc că justificarea (adică îndreptățirea) este prin credință, fără faptele Legii (Romani 3:28), iar apoi aceeași credință produce o viață de ascultare și sfințenie.

Astfel, credinciosul este **mântuit numai prin har** și este **transformat prin același har**, dar întreaga sa acceptare înaintea lui Dumnezeu rămâne întemeiată **exclusiv pe lucrarea desăvârșită a Domnului Isus Hristos**.

IV. CONCEPȚIA ROMANO-CATOLICĂ DESPRE MÂNTUIRE

Concepția romano-catolică despre mântuire recunoaște în mod corect necesitatea harului lui Dumnezeu și importanța lucrării lui Hristos, **însă**, din perspectiva teologiei reformată, apare o **problemă majoră** atunci când *justificarea este legată de sacrameinte, merite și cooperarea continuă a omului cu harul*.

Reforma Protestantă a insistat asupra faptului că justificarea este un act juridic unic al lui Dumnezeu, prin care păcătosul este declarat neprihănit exclusiv pe baza ascultării lui Hristos și a jertfei Sale, primite prin credință. Apostolul Pavel afirmă că omul este socotit neprihănit fără faptele Legii (Romani 3:28) și că mântuirea este „nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni” (Efeseni 2:9). Faptele bune, ascultarea și participarea la viața Bisericii sunt roade necesare ale mântuirii, dar nicidecum acestea nu contribuie la baza acceptării noastre înaintea lui Dumnezeu. Atunci când justificarea și sfințirea sunt amestecate, siguranța mântuirii este mutată de la lucrarea perfectă a lui Hristos la performanța spirituală a credinciosului.

În contrast cu această concepție, Evanghelia proclamă că păcătosul este acceptat pe deplin înaintea lui Dumnezeu datorită neprihănirii lui Hristos imputate lui prin credință, iar din această poziție de har începe apoi procesul sfințirii. Astfel, toată gloria mântuirii aparține lui Hristos, care nu doar face posibilă mântuirea, ci o și realizează pe deplin pentru poporul Său. (Evrei 10:14).

V. CONCEPȚIA PROTESTANTĂ DESPRE MÂNTUIRE

Concepția protestantă despre mântuire caută să exprime cât mai fidel învățătura Scripturii conform căreia mântuirea este în întregime lucrarea harului lui Dumnezeu realizată prin Domnul Isus Hristos. Cele cinci sola ale Reformei Protestante nu sunt doar simple slogane teologice, ci ele rezumă adevăruri fundamentale ale Evangheliei: Scriptura este autoritatea supremă, mântuirea este primită numai prin credință, este oferită numai prin har, este posibilă numai prin Hristos și are ca scop final slava lui Dumnezeu.

Biblia afirmă că omul este incapabil să se mântuiască prin propriile eforturi și că Dumnezeu este Cel care inițiază și desăvârșește lucrarea mântuirii (Filipeni 1:6). Totuși, această doctrină nu conduce la nepăsare spirituală, deoarece credința adevărată produce întotdeauna ascultare și roade ale neprihănirii. Potrivit acestei concepții, faptele bune nu sunt rădăcina mântuirii, ci rodul ei; nu sunt cauza acceptării înaintea lui Dumnezeu, ci dovada că Dumnezeu a lucrat deja în inimă. După cum un pom bun produce în mod natural roade bune (Matei 7:17), tot astfel credinciosul născut din nou va manifesta o viață transformată.

În acest fel, **mântuirea** rămâne în întregime prin har, iar viața de sfințenie devine mărturia vizibilă a lucrării lui Dumnezeu în cel răscumpărat. Astfel, întreaga *slavă pentru mântuire aparține lui Dumnezeu*, iar întreaga viață a credinciosului devine o expresie de recunoștință față de harul primit.

VI. CONCEPȚIILE ORIENTALE (HINDUISM, BUDISM, JAINISM)

Concepțiile orientale despre mântuire pornesc de la un *diagnostic radical diferit față de Scriptură*. În hinduism, problema omului este legată de *ignoranță* și de *captivitatea* în ciclul reîncarnărilor, iar scopul este *Moksha*, adică **eliberarea** și **unirea** cu realitatea supremă.

În budism, problema centrală este suferința produsă de **dorință** și **atașament**, iar scopul este *Nirvana*, stingerea dorinței și a suferinței.

În jainism, eliberarea este **obținută prin disciplină severă, asceză și purificare morală**. Însă, în lumina Scripturii, problema fundamentală a omului nu este ignoranța, atașamentul sau ciclul reîncarnărilor, ci *păcatul împotriva unui Dumnezeu personal, sfânt și Creator* al tuturor lucrurilor (Geneza 1:1; Romani 3:23).

Observați că Biblia nu învață că omul trebuie să se elibereze prin meditație, disciplină sau acumulare de merite spirituale, ci că omul este mort în păcat și are nevoie de intervenția mântuitoare a lui Dumnezeu (Efeseni 2:1-5). Mai mult, Scriptura respinge ideea reîncarnării și afirmă că omul moare o singură dată, după care urmează judecata (Evrei 9:27).

De aceea, diferența fundamentală este aceasta: *religiile orientale prezintă mântuirea ca un proces de auto-eliberare*, în timp ce ***Evanghelia proclamă mântuirea ca lucrarea suverană a lui Dumnezeu prin Hristos***. Nicidecum omul nu se ridică singur spre Dumnezeu, ci mai degrabă Dumnezeu coboară în har la omul pierdut, **îl răscumpără** prin sângele lui Hristos și **îl aduce** la viață prin Duhul Sfânt.

VII. UNIVERSALISMUL

Universalismul este una dintre cele mai atractive doctrine pentru mintea post-modernă deoarece promite o mântuire universală *fără necesitatea credinței în Hristos, a pocăinței sau a convertirii*.

Această concepție pune accent aproape exclusiv pe ***dragostea lui Dumnezeu***, însă neglijează alte atribute la fel de reale și perfecte ale caracterului Său, precum **sfințenia, dreptatea și judecata**. În întreaga Scriptură, Dumnezeu Se descoperă atât ca un *Dumnezeu al harului*, cât și ca un *Dumnezeu al dreptății*, care nu poate trece cu vederea păcatul nepedepsit. Domnul Isus, care a vorbit despre iad mai mult decât oricare alt personaj biblic, a afirmat existența unei separări finale și veșnice între cei *mântuiți* și cei *pierduți* (Matei 25:46).

Dacă toți oamenii ar fi mântuiți indiferent de credință, atunci chemările repetate la pocăință, avertismentele privind judecata și însăși necesitatea crucii lui Hristos și-ar pierde sensul. Este paradoxal că universalismul oferă o speranță care nu este întemeiată pe revelația lui Dumnezeu, ci pe dorința omului de a evita realitatea judecății divine. Evanghelia proclamă că Dumnezeu este atât iubitor, cât și drept, iar singura cale prin care păcătosul poate fi împăcat cu El este prin credința în Domnul Isus Hristos, care a purtat pedeapsa păcatului în locul celor ce cred. Astfel, mântuirea nu este universală în aplicarea ei, ci este oferită tuturor și aplicată celor care se pocăiesc și cred în Hristos, singurul Mijlocitor între Dumnezeu și oameni (1 Timotei 2:5).

Concluzii

Studiind concepțiile despre mântuire, putem observa că fiecare religie încearcă în felul ei să răspundă la aceeași întrebare fundamentală: **„Cum poate un păcătos vinovat să stea neprihănit înaintea unui Dumnezeu sfânt și drept?”** Diferența drastică dintre *creștinismul biblic* și *toate celelalte sisteme religioase* constă în

diagnosticul problemei umane și în *soluția* oferită. **Religiile lumii** identifică problema în *ignoranță, suferință, lipsa armoniei, karma, imperfecțiunea morală* sau *alienarea spirituală*. **Cuvântul Domnului** însă merge la rădăcina problemei și declară că omul este un *păcătos vinovat* înaintea unui **Dumnezeu sfânt, despărțit** de El și *incapabil* să se salveze prin propriile puteri (Romani 3:23; Isaia 59:2).

Ca urmare, mesajul Evangheliei nu trebuie înțeles ca un sistem de auto-îmbunătățire și nici ca o cale prin care omul urcă spre Dumnezeu prin eforturile sale religioase. Evanghelia este vestea bună că Dumnezeu a coborât la om în persoana Domnului Isus Hristos pentru a realiza ceea ce omul nu putea realiza niciodată. Prin viața Sa perfectă, moartea Sa ispășitoare și învierea Sa glorioasă, Hristos a împlinit toate cerințele dreptății lui Dumnezeu și a deschis singura cale de împăcare cu El. Astfel, mântuirea este oferită în întregime prin har, primită prin credință și întemeiată exclusiv pe lucrarea lui Hristos. Aceasta este gloria Evangheliei și speranța unică a omenirii. Acest adevăr este afirmat limpede de apostolul Petru în F.A. 4:12.

În final, întreaga lucrare a mântuirii îl conduce pe credincios să recunoască adevărul central al Reformei: Soli Deo Gloria – numai lui Dumnezeu să-I fie recunoscută slava pentru mântuirea păcătoșilor (Romani 11:36).

Întrebări

1. Cum definește Scriptura mântuirea și de ce nu se poate mântui omul prin propriile eforturi?
2. Care este diferența fundamentală dintre mântuirea biblică și concepțiile despre mântuire ale religiilor lumii?
3. De ce trebuie păstrată distincția dintre justificare și sfințire?
4. Ce adevăruri ale Evangheliei sunt rezumate de cele cinci sola ale Reformei?
5. De ce contrazice universalismul învățătura biblică despre credință, pocăință și judecată?

[DPop](#)

NECESITATEA MÂNTUIRII. DEZIDERATUL SUPREM

Texte: *Luca 18:18–30.*

Cuvântul de aur: *Luca 18:28–30:* „Atunci Petru a zis: «Iată că noi am lăsat totul și Te-am urmat.» Și Isus le-a zis: «Adevărat vă spun că nu este nimeni care să-și fi lăsat casa, sau nevasta, sau frații, sau părinții, sau copiii, pentru Împărăția lui Dumnezeu, și să nu primească mult mai mult în veacul acesta de acum, iar în veacul viitor, viața veșnică.»”

Introducere

Din cele șapte lecții de hamartiologie pe care le-am studiat, ne-am putut da seama cu toții încă o dată, dacă mai era nevoie, de gravitatea păcatului și de consecințele lui distructive. Păcatul este cea mai mare maladie a omenirii din toate timpurile, nu numai a secolului nostru. De aceea, importanța studierii doctrinei despre mântuire, a soteriologiei, este capitală, deoarece, studiind-o și beneficiind de ea, avem parte de binecuvântări nu numai pentru timpul și locul prezent, ci și pentru veșnicie.

Lecția anterioară a clarificat ce înseamnă salvarea din păcat, prezentând în paralel ce este și ce nu este mântuirea. Trăim într-o societate în care aproape orice noțiune este reinterpretată, iar termenii sunt redefiniți. De aceea, lecția de data trecută este de o importanță vitală. La fel putem spune și despre lecția de astăzi: „Necesitatea mântuirii – dezideratul suprem al omului păcătos”. Înainte de a studia lecția, cred că este necesar să definim termenii care alcătuiesc tema studiului nostru:

Necesitate: din punct de vedere lexical, desemnează ceva indispensabil: o stare de fapt sau un lucru care nu poate fi evitat, care trebuie neapărat să aibă loc sau să existe pentru ca un anumit scop să fie atins. În sens spiritual, putem spune că, în contextul credinței, mântuirea nu este un accesoriu spiritual sau o opțiune pentru cei „mai religioși”. Ea este singura cale spre viață, deoarece alternativa este moartea spirituală și separarea veșnică de Dumnezeu. Este echivalentul oxigenului pentru un om care se sufocă.

Mântuire: din punct de vedere lexical, mântuirea este actul de a salva, a izbăvi sau a elibera pe cineva dintr-o stare de pericol grav sau de distrugere. În sens spiritual, aș vrea să ne reamintim că mântuirea este darul lui Dumnezeu prin care omul este iertat de păcate, eliberat de sub condamnarea Legii și reconciliat cu Creatorul său prin jertfa lui Isus Hristos. Ea cuprinde trei dimensiuni: am fost

mântuiți de pedeapsa păcatului (justificarea), suntem mântuiți de puterea păcatului (sfînțirea) și vom fi mântuiți de prezența păcatului (glorificarea).

Deziderat: este o dorință puternică, un obiectiv sau un scop spre care aspiră cineva și a cărei realizare este considerată absolut necesară sau extrem de dorită. În sens spiritual, putem spune că dezideratul reprezintă puntea dintre rațiune și inimă. Când omul își înțelege starea de păcat, mântuirea încetează să mai fie doar o teorie doctrinară și devine dorința arzătoare a inimii lui – cel mai arzător strigăt al sufletului care caută adăpost în Dumnezeu (așa cum însuși Pavel striga: „Cine mă va izbăvi?”).

Suprem: acest termen nu cred că mai are nevoie de clarificare, dar, totuși, să ne reamintim: el descrie ceva ce se află pe treapta cea mai înaltă, care nu are nimic deasupra sa; cel mai important, dominant, definitiv, de neatins în valoare sau autoritate. Aplicat mântuirii, termenul „suprem” așază salvarea sufletului deasupra oricărui alt scop pământesc (sănătate, carieră, succes financiar, reputație). Dacă pierzi totul în această viață, dar câștigi mântuirea, ai câștigat, de fapt, totul; dacă obții tot pământul, dar îți pierzi sufletul, falimentul este total și suprem.

În urma clarificării termenilor din titlul lecției, este limpede că mântuirea nu este o opțiune bună printre altele, ci este dezideratul prim și ultim al vieții – adică lucrul de cea mai mare importanță, fără de care viața omului își pierde sensul veșnic.

Obiective

- Să ne reamintim de ce noi și cei dragi avem nevoie de mântuire.
- Să învățăm care este singurul mod prin care mântuirea sufletului nostru este posibilă.
- Să ne întărim în convingerea că mântuirea trebuie să fie conștientizată de cei din jurul nostru ca dezideratul suprem al vieții lor și să practicăm evanghelizarea personală.

Schiță

I. Situația (condiția) omenirii

II. Soluția lui Dumnezeu la condiția omenirii

III. Supremația mântuirii oferite de Dumnezeu

Analiză

I. SITUAȚIA OMENIRII

Pentru a înțelege de ce mântuirea este o necesitate absolută, trebuie să privim diagnosticul pe care Dumnezeu îl pune umanității:

Romani 3:23.

Toți, fără excepție, am eșuat. Biblia nu îndulcește realitatea. În ochii unui Dumnezeu perfect sfânt, starea spirituală a omului fără Hristos este critică. Păcatul nu înseamnă doar să faci lucruri rele (crimă, furt), ci înseamnă „a rata ținta” (în limba greacă, hamartia). Ținta este slava și sfințenia lui Dumnezeu. Nimeni nu o poate atinge prin forțe proprii.

Romani 6:23a.

Păcatul nu este o greșeală inocentă, ci o răzvrătire deliberată; el are un cost veșnic. Moartea menționată aici este, în primul rând, cea spirituală – separarea veșnică de Sursa vieții, adică de Dumnezeu. Omul nemântuit este, din punct de vedere spiritual, într-un faliment total.

II. SOLUȚIA LUI DUMNEZEU LA PROBLEMA OMENIRII

Singurul mod în care se poate rezolva problema păcatului este ca acesta să fie sancționat cu moartea. Cel ce a păcătuit trebuie să plătească pentru vina sa. Și singura plată acceptată de un Dumnezeu drept este moartea! Dar, dacă cel ce a păcătuit trebuie să plătească cu viața vina păcatului său, atunci nu mai putem vorbi despre mântuire. Așa că Dumnezeu, care este milostiv, a făcut un plan înainte de întemeierea lumii pentru a-Și revărsa harul!

Romani 6:23b.

Întrebarea mare legată de mântuirea omului păcătos își primește răspuns nu prin faptele omului, ci prin bunătatea lui Dumnezeu. Partea a doua a versetului 23 schimbă complet perspectiva: deși plata păcatului este moartea și deși toți oamenii merită această pedeapsă, prin har Dumnezeu oferă soluția la problema omenirii.

Efesenii 2:8–9.

Dumnezeu ne-a oferit darul mântuirii și l-a făcut accesibil omului... Dar El a stabilit și modul prin care putem beneficia de mântuire! Cuvântul lui Dumnezeu arată clar că mântuirea ne este oferită prin har, fără merite! Noi nu trebuie să lucrăm sau să luptăm pentru ea! Prin eforturile noastre nu putem fi mântuiți, iar dacă ne bazăm pe meritul nostru, zădărnicișim harul divin. Dumnezeu ne-a oferit mântuirea prin credință și El este Cel care ne-a dat și credința pentru a accepta această glorioasă mântuire.

III. SUPREMAȚIA MÂNTUIRII OFERITE DE DUMNEZEU

Mântuirea sufletului nostru trebuie să fie nu numai necesitatea de căpătâi, ci și dorința cea mai arzătoare a sufletului nostru. La fel, ea trebuie să fie și dezideratul suprem pentru copiii noștri, pentru nepoții noștri, precum și pentru toți cei dragi

ai noștri. Mântuirea este scopul suprem spre care omul ar trebui să aspire din toate puterile sale, fiind conștient de starea gravă în care se află! Toate celelalte scopuri în viață pălesc față de importanța mântuirii! Există multe scopuri bune în viață și există multe planuri mărețe, dar niciunul nu se compară cu planul mântuirii!

Supremația mântuirii oferite de Dumnezeu este exprimată clar și se vede limpede datorită:

➤ **Sursei divine: *Iona 2:9.***

Supremația sursei! Ea este o mântuire concepută și oferită de Creatorul Universului. De-a lungul istoriei și în multitudinea religiilor lumii, omul a încercat de multe ori și prin multe metode să își rezolve problema mântuirii sufletului său, dar de fiecare dată a eșuat! Mântuirea oferită de Dumnezeu este de origine divină, perfectă și imposibil de egalat prin orice metodă omenească! O problemă eternă ca păcatul omului nu putea fi rezolvată printr-o soluție omenească!

➤ **Costului suprem: *1 Petru 1:18–19.***

Supremația costului! Mântuirea este supremă deoarece prețul ei a fost suprem! Nu aur sau argint, nu pietre scumpe sau obiecte de artă valoroase, ci însăși viața Fiului lui Dumnezeu! Nicio altă formă de eliberare nu a cerut un sacrificiu de o asemenea magnitudine și puritate. Supremația mântuirii constă în prețul ei inestimabil: viața lui Isus de pe cruce.

➤ **Efectului veșnic: *Evrei 5:9.***

Supremația efectului! O transformare radicală și veșnică! Mântuirea lui Dumnezeu nu este o simplă „reparație” de suprafață sau o spălare morală temporară. Ea oferă o siguranță absolută, o iertare totală și un impact care trece dincolo de mormânt, transformând radical identitatea omului (din condamnat în fiu) și destinația lui (din iad în rai). Este supremă pentru că efectul ei este definitiv și veșnic. Orice salvare omenească (medicală, financiară, politică) este temporară. Mântuirea lui Dumnezeu este singura care garantează un efect etern.

Concluzii

Pentru că toți am păcătuit, am fost condamnați la moarte, și nu la o moarte temporară, fizică, ci la moartea veșnică, despărțirea definitivă de Dumnezeu! Singura posibilitate de a fi mântuiți este prin credință în jertfa Domnului Isus Hristos! El a plătit prețul pe dealul Golgota, prețul suprem, realizând o mântuire supremă!

Dezideratul suprem trebuie să fie mântuirea sufletului nostru și a celor dragi. Cei dragi nu sunt numai cei din casa noastră, din familia noastră! Zilnic ne intersectăm cu oameni care sunt condamnați la moarte veșnică! Avem oferită soluția supremă de Dumnezeu cel viu, Creatorul cerului și al pământului! Fie ca noi toți să arătăm calea spre cer și soluția pentru cea mai mare problemă a omului!

Întrebări

1. De ce este mântuirea o necesitate absolută pentru fiecare om?
2. Cum descrie Scriptura situația omenirii înaintea lui Dumnezeu?
3. Care este soluția lui Dumnezeu la problema păcatului și cum poate omul beneficia de ea?
4. În ce sens este mântuirea supremă prin sursa, costul și efectul ei?
5. Ce responsabilitate avem față de cei dragi și față de oamenii nemântuiți din jurul nostru?

[MLozneau](#)

INIȚIATIVA MÂNTUIRII. PLANUL

Texte: *Efesenii 1:3–12; Ioan 3:17–21; Romani 5:8; 1 Petru 1:18–20.*

Cuvântul de aur: *Efesenii 1:7: „În El avem răscumpărarea, prin sângele Lui, iertarea păcatelor, după bogățiile harului Său.”*

Introducere

Unul dintre cele mai mărețe adevăruri ale Scripturii este că mântuirea începe cu Dumnezeu. El este inițiatorul mântuirii omului. Începând cu Geneza și continuând până în Apocalipsa, această realitate se vede deslușit. Nu omul l-a căutat pe Dumnezeu, ci Dumnezeu l-a căutat pe om. Din veșnicie, Dumnezeu a alcătuit un plan pentru a răscumpăra păcătoșii și pentru a-i aduce într-o relație personală cu El. Biblia ni-l descoperă pe Dumnezeu ca fiind Acela care, din dragoste, inițiază, planifică, realizează și aplică mântuirea prin Domnul Isus Hristos.

Această lecție va examina inițiativa lui Dumnezeu în mântuire și ne va ajuta să înțelegem că mântuirea își are originea în harul și planul Său veșnic.

Obiective

- Să înțelegem că Dumnezeu este inițiatorul mântuirii și că planul de mântuire a fost stabilit înainte de întemeierea lumii.
- Să învățăm modul în care Dumnezeu Și-a ales un popor pentru Sine.
- Să apreciem importanța trimeriei Domnului Isus în lume pentru efectuarea mântuirii.
- Să răspundem cu recunoștință, închinare și încredere față de lucrarea mântuitoare a lui Dumnezeu.

Schiță

I. Dumnezeu inițiază mântuirea

II. Dumnezeu planifică mântuirea

III. Dumnezeu Își alege un popor pentru Sine

IV. Dumnezeu Îl trimite pe Domnul Isus în lume

Analiză

I. DUMNEZEU INIȚIAZĂ MÂNTUIREA

A. Starea omului

După păcatul lui Adam și al Evei, omenirea a fost despărțită de Dumnezeu (Romani 3:23).

Lăsați în starea noastră naturală, noi, oamenii, nu l-am căutat pe Dumnezeu (Romani 3:11).

B. Dumnezeu face primul pas

Imediat după cădere, Dumnezeu i-a căutat pe Adam și Eva (Geneza 3:9).

Această întrebare nu a fost pusă pentru că Dumnezeu nu știa unde se află omul, ci pentru că El îl căuta pe păcătosul căzut.

Mântuirea nu este ideea omului; ea își are originea în Dumnezeu. Fiecare credincios poate mărturisi că Dumnezeu lucra în viața lui cu mult înainte ca el să răspundă chemării divine.

II. DUMNEZEU PLANIFICĂ MÂNTUIREA

A. Planul a fost stabilit înainte de creație

Planul de mântuire nu a fost o reacție la păcatul omului, ci face parte din planul veșnic al lui Dumnezeu (Efeseni 1:4; 1 Petru 1:20).

B. Promisiunea răscumpărării

În Geneza 3:15, Dumnezeu anunță venirea Răscumpărătorului.

Această primă promisiune a Evangheliei arată că sămânța femeii avea să-l învingă pe Satan.

De-a lungul Vechiului Testament, Dumnezeu a descoperit progresiv planul Său prin:

- sistemul jertfelor;
- Mielul de Paște;
- profeții;
- legământele divine.

Toate acestea arătau spre Hristos.

Nimic din planul mântuirii nu este accidental. Înțelepciunea și suveranitatea lui Dumnezeu sunt evidente în fiecare detaliu al răscumpărării.

III. DUMNEZEU ÎȘI ALEGE UN POPOR PENTRU SINE

A. Scopul alegerii divine

Dumnezeu și-a ales un popor care să-I aparțină (Efeseni 1:4–5).

Alegerea lui Dumnezeu nu se bazează pe meritele omului, ci pe harul și voia Sa suverană.

B. Israel – poporul ales

Dumnezeu l-a chemat pe Avraam și a încheiat un legământ cu el, prin care toate națiunile aveau să fie binecuvântate (Geneza 12:2–3).

Israel a fost ales pentru a fi martorul lui Dumnezeu și națiunea prin care avea să vină Mesia.

C. Biserica – poporul răscumpărat al lui Dumnezeu

Astăzi, credincioșii din orice neam, limbă și popor sunt adunați în familia lui Dumnezeu prin credința în Hristos (1 Petru 2:9).

Alegerea lui Dumnezeu trebuie să producă smerenie, recunoștință și laudă, nu mândrie.

IV. DUMNEZEU ÎL TRIMITE PE DOMNUL ISUS ÎN LUME

A. Dragostea Tatălui

Punctul central al planului de mântuire este trimiterea Fiului lui Dumnezeu (Ioan 3:16).

B. Misiunea lui Hristos

Domnul Isus a venit:

- să-L descopere pe Tatăl;
- să trăiască o viață fără păcat;
- să moară pentru păcătoși;
- să învieze dintre cei morți;
- să ofere viață veșnică tuturor celor care cred.

Această misiune este rezumată în Luca 19:10.

C. Împlinirea mântuirii

La cruce, Domnul Isus a plătit pedeapsa pentru păcat (Romani 5:8).

Învierea Sa a confirmat deplin succesul lucrării Sale răscumpărătoare.

Domnul Isus nu este doar o parte a planului lui Dumnezeu; El este centrul planului lui Dumnezeu și plinătatea planului lui Dumnezeu.

Concluzii

Biblia prezintă mântuirea ca fiind lucrarea lui Dumnezeu de la început până la sfârșit.

- ❖ Dumnezeu a inițiat mântuirea.
- ❖ Dumnezeu a planificat mântuirea înainte de întemeierea lumii.
- ❖ Dumnezeu Și-a ales un popor pentru Sine.
- ❖ Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său în lume.
- ❖ Dumnezeu a înfăptuit răscumpărarea prin moartea și învierea Domnului Isus Hristos.

De la Geneza până la Apocalipsa, planul de mântuire al lui Dumnezeu descoperă înțelepciunea, harul, dragostea și suveranitatea Sa. Nu am fost mântuiți pentru că noi L-am căutat mai întâi pe Dumnezeu, ci pentru că Dumnezeu ne-a căutat pe noi. El a conceput și a împlinit cu dragoste un plan desăvârșit de răscumpărare prin Fiul Său.

Fiind credincioși, acest adevăr ar trebui să producă în noi:

- ❖ Smerenie, deoarece mântuirea este prin har;
- ❖ Recunoștință, deoarece Dumnezeu ne-a iubit pe când eram încă păcătoși;
- ❖ Încredere, deoarece mântuirea noastră se bazează pe planul veșnic al lui Dumnezeu;
- ❖ Închinare, deoarece toată slava i se cuvine lui;
- ❖ Râvnă pentru evanghelizare, deoarece Dumnezeu ne cheamă să vestim evanghelia întregii lumi.

Fie ca noi să răspundem cu inimi mulțumitoare, încrezându-ne pe deplin în lucrarea desăvârșită a Domnului Isus Hristos și bucurându-ne de minunatul plan de mântuire al lui Dumnezeu.

Bibliografie

Wayne Grudem, Systematic Theology

Millard J. Erickson, Christian Theology

John Murray, Redemption Accomplished and Applied

Întrebări

1. De ce este important să înțelegem că Dumnezeu este Cel care inițiază mântuirea, și nu omul?
2. Ce dovezi găsim în Scriptură că Dumnezeu a planificat mântuirea înainte de întemeierea lumii?
3. Cum demonstrează alegerea unui popor pentru Sine harul lui Dumnezeu?
4. Ce evenimente sau simboluri din Vechiul Testament au arătat înainte spre Hristos?
5. De ce a fost necesar ca Dumnezeu să-L trimită pe Fiul Său în lume?

[VGabor](#)

CÂȘTIGAREA MÂNTUIRII. CRUCEA

Texte: *Coloseni 2:11; Romani 8:1; Efeseni 1:3–4; Romani 5:10–11.*

Cuvântul de aur: *Galateni 3:13:* „*Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se blestem pentru noi – fiindcă este scris: «Blestemat e oricine este atârnat pe lemn.»*”

Introducere

Este impresionant cât poate face Dumnezeu într-un timp scurt. Pe când omul se poate chinui toată viața și să nu realizeze nimic semnificativ, Dumnezeu are nevoie doar de un moment ca să facă totul. Printr-un eveniment obișnuit din punctul de vedere al omenirii, nu pentru că nu era groaznic, ci pentru că romanii preferau răstignirea ca pedeapsă pentru rebeli, Dumnezeu, prin Hristos, a câștigat ceea ce era necâștigabil – mântuirea noastră.

Obiective

- Să înțelegem suficiența crucii.
- Să enumerăm lucrările crucii.
- Să ne întărim încrederea de a ne apropia mai mult de tronul harului.

Schiță

I. Lucrarea Domnului Isus

II. Hristos realizează mântuirea

III. Hristos ispășește păcatul omului

IV. Hristos răscumpără

V. Hristos împacă omul cu Dumnezeu

Analiză

I. LUCRAREA DOMNULUI ISUS

În primul rând, doctrina mântuirii trebuie stabilită pe temelia neatinsă de efortul uman. Vechiul Testament este plin de exemple în care efortul uman a încercat din răspuțeri să realizeze mântuirea și a falimentat de fiecare dată. Din acest motiv, atât Vechiul, cât și Noul Testament fac referire la lucruri care nu sunt făcute cu mâini, adică fără niciun efort uman. Coloseni 2:11 ne spune că credincioșilor li s-a aplicat o tăiere împrejur făcută nu de mână, ci de Hristos. Această tăiere spirituală se referă la moartea Lui, care a fost aplicată tuturor credincioșilor din

lume. Deci mântuirea este lucrarea Domnului Isus, și nu a noastră. Noi doar beneficiem de ea.

II. HRISTOS REALIZEAZĂ MÂNTUIREA

Hristos a făcut multe lucruri când a venit pe pământ, dar a avut un singur scop pe care trebuia să-l atingă – realizarea mântuirii.

A. Scopul intenționat

Ioan 3:16 ne spune că scopul pentru care Hristos a fost trimis este să mântuiască lumea. Nenumărate pasaje ne spun același lucru (de exemplu, 1 Timotei 1:15; Matei 1:21; Luca 9:56).

B. Scopul atins

Hristos nu doar că a încercat să realizeze mântuirea, ci Și-a atins scopul fără ajutorul omenirii. A adevărit acest lucru pe cruce (Ioan 19:30). Când a spus: „S-a sfârșit!”, a declarat că lucrarea Lui nu mai are nevoie de nicio completare.

III. HRISTOS ISPĂȘEȘTE PĂCATUL OMULUI

Hristos nu a venit să ispășească păcatul îngerilor, ci doar pe al oamenilor. Din acest motiv a luat trup de om și a trebuit să sufere ca om. În ce fel a ispășit Hristos păcatul? A murit în locul nostru, luând pedeapsa pe care noi o merităm și dându-ne îndreptățirea Lui în schimb (Romani 5:9).

A. Unirea

Toate beneficiile câștigate de Hristos sunt aplicate celor care sunt uniți cu El. Dacă ești unit cu El, nu vei pierde niciuna dintre binefacerile Lui (Efeseni 1:3–14).

B. Unicitatea

Hristos a suferit o dată pentru păcatele noastre (1 Petru 3:18; Evrei 10:12–14).

C. Achitarea

Când Hristos a luat pedeapsa noastră asupra Lui, rezultatul a fost achitarea noastră, nemaifiind niciun pic de condamnare pentru cel unit cu Hristos (Romani 8:1).

D. Schimbarea

Hristos, neavând păcate, nu a putut face ispășirea fără să ia păcatele noastre asupra Sa. De asemenea, pentru că ispășirea făcută de El a fost o dată pentru totdeauna, a trebuit să ia toate păcatele noastre asupra Sa. În ultimul rând, pentru că Hristos nu a avut păcate proprii și a fost drept, fără cusur, a putut să ne dea în schimb doar un singur lucru: dreptatea. Hristos nu poate da lucruri rele. De aceea, chiar și lucrurile rele care vin asupra noastră sunt folosite spre binele nostru.

IV. HRISTOS RĂSCUMPĂRĂ

În primul rând, Scriptura afirmă că Dumnezeu răscumpără din multe lucruri. În Vechiul Testament avem multe pasaje care vorbesc despre răscumpărarea din evenimente fizice. Dar cea mai valoroasă răscumpărare, care nu poate fi făcută de nimeni în afară de Dumnezeu, este răscumpărarea din păcat.

A. Ștergerea păcatelor

Celor uniți cu El li s-a șters datoria păcatelor (Coloseni 2:13–14). Hristos i-a eliberat de datorie.

B. Plata sângeroasă

Sunt multe pasaje care afirmă că prețul răscumpărării este sângele prețios al lui Hristos (1 Petru 1:18–19).

C. Moștenirea eternă

Tot așa cum I-am dat păcatele noastre lui Hristos și am primit îndreptățirea Sa, răscumpărarea are și o parte pozitivă.

Hristos ne răscumpără din:

- i. blestemul Legii (Galateni 3:13);
- ii. păcate (Efeseni 1:7);
- iii. încălcările Legii mozaice (Evrei 9:15);
- iv. felul deșert de viețuire moștenit de la părinți (1 Petru 1:18).

Suntem răscumpești pentru:

- i. îndreptățire (Romani 3:24–25);
- ii. adoptare ca fii (Galateni 4:4–5);
- iii. iertarea păcatelor (Efeseni 1:7);
- iv. moștenirea eternă (Efeseni 1:14; Evrei 9:12);
- v. puritate (Tit 2:14);
- vi. râvnă pentru fapte bune (Tit 2:14);
- vii. răscumpărarea trupurilor noastre (Romani 8:23).

Deci răscumpărarea este completă, dar se aplică treptat, culminând cu răscumpărarea trupului la a doua venire a lui Hristos.

V. HRISTOS ÎMPACĂ OMUL CU DUMNEZEU

Este important să înțelegem că împăcarea săvârșită prin moartea lui Hristos este o împăcare completă. Ea nu se compară cu împăcarea pe care o facem noi între oameni, iertând și împacându-ne, dar ținând cont de lucrurile rele care ni s-au făcut. Cea mai profundă împăcare între oameni din această lume nu se compară cu împăcarea făcută de Hristos.

A. Locul

Împăcarea a fost făcută la cruce, prin Hristos, în Hristos (2 Corinteni 5:18–21).

B. Timpul

Am fost împăcați pe când eram dușmani (Romani 5:10–11).

C. Scopul

Dumnezeu intenționa să împace toate lucrurile prin Hristos, să aducă pace deplină în creație (Coloseni 1:19–22).

D. Efectul

Dumnezeu ne-a împăcat prin Hristos ca să fim sfinți, fără cusur și fără vreo învinuire (Coloseni 1:21–22).

Concluzii

Nu putem face altceva decât să ne minunăm de planul lui Dumnezeu în acțiune. Dumnezeu S-a folosit de cea mai oribilă formă de pedeapsă pentru a face posibil cel mai minunat lucru – mântuirea noastră, prin care suntem împăcați cu El și nu vom mai fi despărțiți de El niciodată.

Întrebări

1. De ce trebuie doctrina mântuirii să fie așezată pe o temelie neatinsă de efortul uman?
2. Ce arată cuvintele „S-a sfârșit!” despre suficiența lucrării lui Hristos?
3. Cum sunt aplicate credinciosului beneficiile câștigate de Hristos?
4. Din ce ne răscumpără Hristos și pentru ce suntem răscumpărați?
5. Care sunt locul, timpul, scopul și efectul împăcării omului cu Dumnezeu?

[SPlăcintă](#)

APLICAREA MÂNTUIRII. REGENERAREA

LUCRAREA DUHULUI SFÂNT

Texte: *Romani 8:15–17; Faptele Apostolilor 2:37–42; Tit 3:4–6.*

Cuvântul de aur: *Tit 3:5:* „El ne-a mântuit, nu pentru faptele făcute de noi în neprihănire, ci pentru îndurarea Lui, prin spălarea nașterii din nou și prin înnoirea făcută de Duhul Sfânt.”

Introducere

Cu toții cunoaștem ce s-a întâmplat la căderea în păcat: prin neascultare, Adam și Eva au pierdut ceea ce primiseră fără merit sau efort personal, și anume relația pleneră, directă și fericitoare cu Dumnezeu. Au nesocotit, prin voința lor, partea vitală a relației cu Divinitatea de trei ori binecuvântată, anume PĂRTĂȘIA. Prin însăși interacțiunea cu diavolul, care poate părea o discuție jovială, „prietenească” (să fim atenți la astfel de discuții!), au trecut cu mare ușurătate peste ordinea minunată, a priori („înainte de experiență”), dintre Dumnezeu, Maestrul creator, și om, capodopera Maestrului. Astfel au intrat în scenă necredința, păcatul, degenerarea și moartea.

Dar imediat, pentru că Dumnezeu nu este luat niciodată prin surprindere, odată cu urmările păcatului, Dumnezeu a introdus și soluția, rezolvarea, salvarea din păcat și moarte: Sămânța femeii, Fiul, va avea victoria, iar Duhul Sfânt va produce credința în acest Mântuitor, care are putere să-l renască pe oricine aude și ascultă (Geneza 3:15; Efeseni 2:18). Momentul în care un om aude Evanghelia sau Cuvântul lui Dumnezeu, iar Duhul Sfânt adeverește cele auzite în duhul celui om și aduce rod, este cel mai prețios și special timp din viața respectivului om. Acest moment glorios și schimbările majore inițiate și continuate de Duhul Vieții sunt în atenția noastră în lecția de față.

Obiective

- Să înțelegem mai bine rolul Duhului Sfânt în mântuire și, ca urmare, să împărtășim Evanghelia sau Scripturile cu alții.
- Să acceptăm și să dorim cu pasiune umplerea continuă cu Duhul Sfânt, prin citirea, memorarea, aplicarea și mărturisirea Scripturilor.
- Să devenim mai conștienți că umblarea după lucrurile firii este vrăjmășie cu Dumnezeu și să căutăm dependența totală de Domnul și umplerea cu Duhul Sfânt.

Schiță

I. Cum inițiază Duhul Sfânt mântuirea?

II. Când vine Duhul Sfânt în viața credinciosului?

III. Duhul Sfânt locuiește în credincios

IV. Duhul Sfânt adeverește statutul și poziția credincioșilor

V. Plinătatea Duhului Sfânt

VI. Duhul Sfânt mijlocește pentru credincios

VII. Duhul Sfânt lucrează curățirea și nașterea din nou

VIII. Duhul Sfânt face înnoirea

Analiză

Duhul Sfânt aplică mântuirea: convinge de păcat, regenerează, dă credință și pocăință, locuiește în credincios și continuă să lucreze în viața acestuia prin sfințire, întărire, creștere și călăuzire (2 Timotei 1:6–7; Ioan 16:13).

- Toate aceste lucrări nu sunt în puterea sau abilitatea omului (Ioan 3:5).
- Duhul Sfânt este Duhul Vieții.
- Duhul Sfânt regenerează duhul omului prin acceptarea jertfei substitutive a Domnului Isus Hristos: credința autentică și personală și mărturisirea cu gura, spre ascultare și supunere față de Cuvântul lui Dumnezeu.
- Duhul Sfânt se delectează în a câștiga suflete pentru Împărăția lui Dumnezeu și a le conduce și crește în cunoașterea Domnului Isus, ceea ce aduce slavă Tatălui.
- Dumnezeu nu respinge pe nimeni care se apropie de El cu smerenie și pocăință.

I. CUM ÎNȚIAZĂ DUHUL SFÂNT MÂNTUIREA?

A. Duhul Sfânt și mântuirea în Vechiul Legământ

B. Duhul Sfânt și mântuirea în Noul Legământ

Auzirea și receptarea Evangheliei se fac prin predicare (Rom.10:9–10). Cazuri concrete: apostolii și alte cazuri din Evanghelii, primii creștini, femeia samariteană, famenul etiopian, exemple din călătoriile apostolului Pavel etc. Noi am întâlnit sau avem persoane în cazul cărora vedem clar că Duhul Sfânt aduce pocăință, iertare, schimbare, bucurie și pace?

II. CÂND VINE DUHUL SFÂNT ÎN VIAȚA CREDINCIOSULUI? Duhul Sfânt vine în viața credinciosului în momentul în care omul convins de păcat acceptă plata pentru păcat, efectuată de Domnul Isus Hristos la Golgota (Coloseni 2:9–10; 1 Corinteni 12:3b).

III. DUHUL SFÂNT LOCUIEȘTE ÎN NOI: Duhul Sfânt, pe care Dumnezeu L-a pus să locuiască în noi, rămâne în credincios (Iacov 4:5).

IV. DUHUL SFÂNT ADEVEREȘTE STATUTUL ȘI POZIȚIA NOASTRĂ: Duhul Sfânt adeverește statutul și poziția credincioșilor (Gal.4:6–7; Rom.8:14–16).

V. PLINĂTATEA DUHULUI SFÂNT: Biblia nu cere nimănui să fie botezat cu Duhul Sfânt, dar cere să fim plini de Duhul Sfânt (Faptele Apostolilor 2:37–42; Efeseni 4:30; 5:18).

VI. DUHUL LUI DUMNEZEU MIJLOCEȘTE PENTRU NOI: Duhul lui Dumnezeu mijlocește pentru toți credincioșii, cu suspine negrăite, și mult mai bine decât o facem noi (Romani 8:26–27).

VII. DUHUL SFÂNT LUCREAZĂ CURĂȚIREA ȘI NAȘTEREA DIN NOU: Duhul Sfânt lucrează curățirea și nașterea din nou a tuturor credincioșilor prin Cuvântul lui Dumnezeu (1 Petru 1:22–23).

VIII. DUHUL SFÂNT FACE ÎNNOIREA NOASTRĂ: Duhul Sfânt face înnoirea tuturor celor ce au credință mântuitoare (Tit 3:5–6).

Concluzii

În dispensația Vechiului Testament, credincioșii priveau prin credință la jertfa viitoare a Mielului, iar Duhul Sfânt lucra doar în anumiți oameni. De la nașterea Domnului Isus Hristos până la Rusalii, s-au împlinit literal Scripturile cu privire la mântuirea profețită, iar Domnul Isus a format personal o echipă de apostoli peste care a suflat Duhul Sfânt (Ioan 20:22–23), promițând tuturor ucenicilor Săi că le va trimite un alt Mângâietor.

La Cincizecime, Duhul Sfânt promis a fost revărsat din belșug și, de atunci, convinge oamenii de păcat și îi atrage la Hristos, invitându-i în familia lui Dumnezeu, atâta timp cât mai este har, până va intra numărul deplin al neamurilor (Romani 11:25).

Întrebări

1. Care este rolul Duhului Sfânt în aplicarea mântuirii?
2. Cum inițiază Duhul Sfânt lucrarea mântuirii?
3. Când vine Duhul Sfânt în viața credinciosului?
4. Ce lucrări continuă Duhul Sfânt în credincios după regenerare?
5. Cum trebuie să răspundă credinciosul lucrării Duhului Sfânt?

[VFilip](#)

CHEMAREA MÂNTUIRII. HARUL EFICACE ȘI NAȘTEREA DIN NOU

Texte: *Ioan 6:37–44; Ioan 3:1–8; Efeseni 2:1–5; Faptele Apostolilor 16:14; Tit 3:3–7; Romani 8:29–30.*

Cuvântul de aur: *Ioan 6:44:* „Nimeni nu poate veni la Mine dacă nu-l atrage Tatăl, care M-a trimis; și Eu îl voi învia în ziua de apoi.”

Introducere

Una dintre cele mai importante întrebări ale soteriologiei este următoarea: Cum ajunge un păcătos mort spiritual să vină la Hristos?

Scriptura afirmă că omul, în starea sa naturală, nu este doar slăbit spiritual, ci mort în păcat. Această moarte spirituală nu înseamnă încetarea existenței sufletului, ci separarea omului de Dumnezeu și incapacitatea lui de a răspunde în mod autentic chemării divine fără intervenția harului. Din această cauză, nimeni nu poate veni la Dumnezeu prin propria putere, voință sau înțelepciune.

Mântuirea începe cu inițiativa lui Dumnezeu. El este Cel care caută, cheamă și aduce păcătosul la viață prin lucrarea Duhului Sfânt. Harul lui Dumnezeu nu este doar o ofertă generală de mântuire, ci o lucrare eficăce care transformă inima omului și îl conduce la Hristos.

În această lecție vom studia doctrina chemării eficăce și a nașterii din nou, vom analiza relația dintre regenerare și credință și vom vedea modul în care Duhul Sfânt aplică lucrarea mântuitoare a lui Hristos în viața celor aleși.

Obiective

Studiul acesta ne va ajuta:

- Să înțelegem diferența dintre chemarea generală și chemarea eficăce;
- Să vedem incapacitatea spirituală a omului căzut;
- Să înțelegem doctrina nașterii din nou;
- Să observăm rolul duhului sfânt în aplicarea mântuirii;
- Să fim conduși spre smerenie și închinare.

Schiță

I. Starea omului înaintea lui Dumnezeu

II. Chemarea generală și chemarea eficăce

III. Nașterea din nou (regenerarea)

IV. Relația dintre regenerare și credință

V. Aplicații practice

Analiză

I. STAREA OMULUI ÎNAINTEA LUI DUMNEZEU

Text de referință: Efeseni 2:1–3.

Apostolul Pavel descrie starea omului natural într-un mod foarte clar și solemn. Omul este „mort în greșeli și păcate”. Această expresie arată incapacitatea spirituală totală a omului căzut. Așa cum un om mort fizic nu poate răspunde stimulilor din jurul său, tot astfel omul mort spiritual nu poate răspunde chemării lui Dumnezeu fără intervenția harului divin.

Păcatul a afectat întreaga ființă a omului. Mintea lui este întunecată, voința lui este înrobită păcatului, iar inima lui este înclinată spre rău. Omul natural nu doar că păcătuiește, ci iubește păcatul și se împotrivesc lui Dumnezeu.

Romani 3:11 afirmă că nimeni nu-L caută pe Dumnezeu cu tot dinadinsul. Aceasta nu înseamnă că oamenii nu pot avea interes religios sau preocupări spirituale, ci că nimeni nu-L caută pe Dumnezeu în mod autentic și mântuitor fără lucrarea harului Său.

Înțelegerea acestei realități este esențială pentru doctrina mântuirii. Dacă omul ar avea capacitatea naturală de a veni singur la Dumnezeu, atunci regenerarea și harul eficace nu ar mai fi necesare.

II. CHEMAREA GENERALĂ ȘI CHEMAREA EFICACE

1. Chemarea generală

Chemarea generală reprezintă proclamarea Evangheliei către toți oamenii. Dumnezeu poruncește tuturor să se pocăiască și să creadă în Hristos. Această chemare este sinceră și reală, deoarece Evanghelia este oferită tuturor fără discriminare.

Matei 11:28 prezintă chemarea Domnului Isus adresată tuturor celor trudiți și împovărați. Totuși, Scriptura arată că omul natural respinge această chemare deoarece iubește întunericul mai mult decât lumina. Problema principală nu este lipsa informației, ci starea coruptă a inimii.

Predicarea Evangheliei este mijlocul rânduit de Dumnezeu pentru chemarea păcătoșilor. De aceea, biserica este chemată să vestească Evanghelia tuturor oamenilor.

2. Chemarea eficace

Chemarea eficace este lucrarea interioară și suverană a Duhului Sfânt prin care Dumnezeu îl atrage pe păcătos la Hristos și îi schimbă inima.

Ioan 6:44 arată atât incapacitatea omului, cât și necesitatea intervenției divine. Chemarea eficace nu este doar o invitație exterioară, ci o lucrare puternică a harului care produce răspunsul credinței.

Dumnezeu nu constrânge păcătosul împotriva voinței sale, ci îi transformă voința. Omul vine la Hristos de bunăvoie, deoarece inima lui este schimbată prin har.

Exemplul Lidiei din Faptele Apostolilor 16:14 ilustrează foarte bine această doctrină. Evanghelia este predicată de Pavel, însă Dumnezeu este Cel care lucrează în interiorul inimii. Rezultatul este credința autentică.

III. NAȘTEREA DIN NOU (REGENERAREA)

Text de referință: Ioan 3:3–8.

Regenerarea este actul suveran al Duhului Sfânt prin care omul mort spiritual primește viață nouă.

În dialogul cu Nicodim, Domnul Isus afirmă că nașterea din nou este absolut necesară pentru intrarea în Împărăția lui Dumnezeu. Nașterea din nou nu înseamnă simplă reformare morală, educație religioasă sau apartenență la o comunitate creștină. Ea reprezintă o transformare profundă și supranaturală produsă de Duhul Sfânt în inima omului.

Prin regenerare, Dumnezeu dă omului o inimă nouă, dorințe noi, dragoste pentru adevăr și capacitatea de a răspunde Evangheliei.

Această lucrare este comparată de Scriptură cu o nouă creație. După cum Dumnezeu a creat lumea prin puterea Cuvântului Său, tot astfel El creează viață spirituală în păcătos prin Cuvântul Său.

1. De ce este necesară nașterea din nou (regenerarea)?

Regenerarea este necesară deoarece omul este mort spiritual și incapabil să se salveze singur. Efeseni 2:4–5 arată că Dumnezeu ne-a adus la viață împreună cu Hristos, deși eram morți în greșelile noastre.

Un om mort spiritual nu poate produce singur credință autentică și nu poate înțelege lucrurile Duhului lui Dumnezeu. De aceea, viața spirituală trebuie să existe înainte ca omul să răspundă Evangheliei.

Credința este rezultatul lucrării harului și nu cauza regenerării; regenerarea precedă credința.

Imaginea lui Lazăr este foarte sugestivă. Lazăr nu a cooperat pentru a primi viață. Mai întâi Hristos l-a înviat, iar apoi Lazăr a răspuns chemării Sale. La fel, Dumnezeu regenerează păcătosul, iar acesta răspunde prin credință și pocăință.

2. Caracteristicile nașterii din nou

Nașterea din nou produce o schimbare reală în viața omului. Credinciosul primește o inimă nouă și începe să manifeste dorințe noi. El dezvoltă dragoste pentru Dumnezeu, ură față de păcat și dorință după adevăr și sfințenie.

Această transformare nu înseamnă perfecțiune instantanee. Credinciosul continuă să lupte cu păcatul, însă direcția vieții sale este schimbată. Omul care a fost născut din nou începe să dorească ascultarea de Dumnezeu și creșterea spirituală.

Nașterea din nou produce roade vizibile în caracter, în atitudini și în relația cu Dumnezeu.

IV. RELAȚIA DINTRE REGENERARE ȘI CREDINȚĂ

Din perspectiva soteriologiei reformată, regenerarea precedă credința. Credința este darul lui Dumnezeu și rezultatul lucrării Duhului Sfânt în inimă.

Efeseni 2:8–9 afirmă că mântuirea este prin har, prin credință, și că ea este darul lui Dumnezeu, nu rezultatul faptelor omului.

Credința nu este o lucrare meritorie prin care omul câștigă mântuirea. Ea este răspunsul inimii regenerată la Evanghelie.

Această doctrină protejează adevărul că mântuirea este în întregime prin har și exclude orice motiv de laudă omenească.

V. APLICAȚII PRACTICE

Doctrina chemării eficace și a nașterii din nou produce smerenie, deoarece credinciosul înțelege că mântuirea nu este rezultatul meritului personal, ci al harului suveran al lui Dumnezeu.

În același timp, această doctrină oferă siguranță spirituală. Dacă Dumnezeu este Cel care începe lucrarea mântuirii, atunci El este și Cel care o va duce la împlinire. Harul eficace nu elimină responsabilitatea evanghelizării. Dumnezeu folosește predicarea Evangheliei ca mijloc prin care Își cheamă poporul la mântuire. Din acest motiv, biserica trebuie să rămână credincioasă proclamării Evangheliei.

Nașterea din nou ne amintește că adevăratul creștinism nu este doar religie exterioară sau tradiție, ci viață nouă în Hristos.

Concluzii

Chemarea mântuirii este lucrarea harului suveran al lui Dumnezeu. Păcătosul nu vine singur la Hristos, ci este atras prin lucrarea eficace a Duhului Sfânt și adus la viață prin nașterea din nou. Această doctrină zdrobește mândria omului, înalță harul lui Dumnezeu, oferă siguranță credinciosului și conduce Biserica spre închinare.

Mesajul central al lecției este acesta: Dumnezeu cheamă în mod eficace, regenerează și aduce păcătoșii la Hristos prin harul Său suveran. A Lui să fie toată gloria în vecii vecilor. Amin.

Întrebări

1. Ce înseamnă că omul este „mort spiritual”?
2. Care este diferența dintre chemarea generală și chemarea eficace?
3. De ce este necesară nașterea din nou?
4. Cum răspunde această doctrină mândriei omenești?
5. Cum ne motivează harul eficace să evanghelizăm?

[CCăprariu](#)

CONDIȚIA MÂNTUIRII. CREDINȚA

Credința care recunoaște chemarea și atrage pocăința

Texte: *Efesenii 2:1–13; Romani 10:8–17*

Cuvântul de aur: *Efesenii 2:8: „Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi, ci este darul lui Dumnezeu.”*

Introducere

Oriunde mergem și orice am vrea să facem, trebuie să împlinim anumite condiții: când ești copil, pentru a intra la anumite jocuri, trebuie să ai o anumită înălțime; ca să mergi la școală, trebuie să ai o anumită vârstă; ca să termini școala, trebuie să obții anumite note de trecere; ca să intri la o facultate, ai nevoie să dai anumite examene; ca să cumperi o casă, ai nevoie de bani și credit; ca să conduci o mașină, ai nevoie de permis. Și am putea continua cu exemplele la infinit, pentru că în orice situație, trebuie să îndeplinim anumite condiții! Unele sunt mai ușor de îndeplinit, altele mai dificile, iar unele, pentru cei mai mulți, aproape imposibile. Când vine vorba de mântuire, Dumnezeu nu ne cere merite, bogăție sau statut social. El nu cere nici măcar o inteligență cât de mică! Niciun examen fizic! Dar El a stabilit o condiție, o singură condiție fundamentală din partea omului: credința. Dar nu orice fel de credință, ci una vie, care reacționează la vocea Lui și transformă viața.

Obiective

- Să înțelegem că nu orice credință este mântuitoare.
- Să învățăm care sunt semnalmentele credinței mântuitoare.
- Să ne însușim credința salvatoare oferită de Dumnezeu.

Schiță

I. Credința care recunoaște chemarea lui Dumnezeu

II. Credința care atrage pocăința omului

III. Credința care produce schimbarea vieții

IV. Aplicație practică și discuție

Analiză

I. CREDINȚA CARE RECUNOAȘTE CHEMAREA

În fiecare zi avem nevoie de credință! Credem că mâncarea pe care o consumăm este bună și nu conține otravă, credem că după munca prestată vom primi răsplata, credem că vom ajunge la destinație atunci când plecăm undeva! Credem la orice

pas! Însă nu despre această credință vorbim. Este vorba despre o credință deosebită, care are consecințe veșnice! Credința creștină nu este o simplă speranță oarbă sau o superstiție. Ea este un răspuns direct la inițiativa lui Dumnezeu. Pentru că omul, în starea naturală, este mort în păcate și nelegiuiri, nu poate să audă chemarea lui Dumnezeu decât prin acțiunea Duhului Sfânt. Dumnezeu este Cel care face chemarea la mântuire prin Evanghelie; El este Cel care acționează asupra duhului nostru, făcându-l să audă glasul Său; El produce viața nouă în noi, astfel încât să acceptăm chemarea și să ascultăm de ea! Poate cineva va spune: „Dar atunci care este rolul omului?” Simplu: să-I dea slavă Domnului Dumnezeu și să trăiască spre gloria Sa!

Cum apare credința? Apostolul Pavel ne spune că credința vine în urma auzirii, iar auzirea vine prin Cuvântul lui Hristos (Romani 10:17).

Recunoașterea vocii: Dumnezeu strigă către omenire prin Evanghelie. Credința este „antena” spirituală care prinde acest semnal. Ea recunoaște că Scriptura nu este doar o carte de istorie, ci este vocea Creatorului care ne cheamă pe nume.

II. CREDINȚA CARE ATRAGE POCĂINȚA

Există o neînțelegere gravă în lumea de azi: mulți cred că este suficient să accepți intelectual niște adevăruri despre Domnul Isus, să crezi că a trăit, să crezi că a murit și a înviat și că toate acestea sunt de ajuns pentru a fi mântuit. Însă Scriptura ne arată că adevărata credință mântuitoare este inseparabilă de pocăință. Credința care nu produce pocăință este o credință superficială, inefficientă. Credința și pocăința sunt cele două fețe ale aceleiași monede. Nu poți avea una fără cealaltă.

Credința înseamnă întoarcerea CU FAȚA spre Dumnezeu.

Pocăința înseamnă întoarcerea CU SPATELE la păcat.

De ce credința atrage pocăința? Când crezi cu adevărat cine este Dumnezeu — Sfânt, Drept și Iubitor — și realizezi cine ești tu în fața Lui — păcătos și pierdut —, această conștientizare produce instantaneu o zdrobire a inimii. Nu te poți încrede în Hristos ca Salvator fără să recunoști mai întâi că ai nevoie să fii salvat, adică fără pocăință. Însuși Domnul Isus a unit pocăința și credința la începutul slujirii Sale (Marcu 1:15).

III. CREDINȚA CARE PRODUCE SCHIMBAREA

Dacă punctul al doilea ne arată întoarcerea inițială a inimii, punctul al treilea ne arată direcția nouă în care merge omul credincios. O credință autentică nu rămâne niciodată doar la stadiul de idee sau de sentiment ascuns în inimă; ea transformă comportamentul, caracterul și prioritățile.

Credința fără fapte este moartă: Apostolul Iacov numește moartă credința care nu are fapte (Iacov 2:17). Faptele bune nu ne mântuiesc, dar ele sunt dovada că avem o credință vie.

Creați pentru fapte bune: Chiar și în textul nostru de bază, imediat după ce Pavel spune că suntem mântuiți prin credință, fără fapte, el adaugă că am fost creați în Hristos Isus pentru faptele bune pe care Dumnezeu le-a pregătit mai dinainte, ca să umblăm în ele (Efeseni 2:8–10).

Schimbarea de la interior spre exterior: Credința autentică schimbă un hoț într-un om cinstit, un om plin de ură într-unul iertător și un egoist într-un om generos. Ea nu este o spoială religioasă, ci o transformare profundă de caracter realizată de Duhul Sfânt.

IV. APLICAȚIE PRACTICĂ ȘI DISCUȚIE

Pentru a vedea dacă avem acea credință mântuitoare, trebuie să ne cercetăm sincer și fără ascunzișuri.

Concluzii

Mântuirea este darul exclusiv al harului lui Dumnezeu, dar ea devine activă în viața noastră doar prin credință. O credință autentică începe prin a recunoaște chemarea plină de dragoste a Tatălui și se manifestă vizibil prin pocăință — o schimbare radicală a minții și a direcției vieții noastre.

Întrebări

1. De ce nu orice formă de credință este mântuitoare?
2. Cum reacționez când aud Cuvântul lui Dumnezeu? Îl recunosc ca pe o chemare personală la îndreptare sau îl privesc doar ca pe o simplă teorie religioasă?
3. Care este legătura dintre credința mântuitoare și pocăință?
4. De ce faptele bune sunt dovada credinței vii, nu temelia mântuirii?
5. A produs credința mea o schimbare de direcție?

[MLozneau](#)

ORDINEA MÂNTUIRII (ORDO SALUTIS).

SECVENȚA APLICĂRII MÂNTUIRII

Texte: *Efesenii 2:1–10; Romani 3:10–18; Efesenii 1:3–6; Ioan 6:37–44; Romani 8:29–30; Ioan 3; Romani 9*

Cuvântul de aur: *Romani 8:29–30 („lanțul de aur al mântuirii”): „Căci pe aceia pe care i-a cunoscut mai dinainte i-a și hotărât mai dinainte să fie asemenea chipului Fiului Său, pentru ca El să fie Cel întâi născut dintre mai mulți frați. Și pe aceia pe care i-a hotărât mai dinainte i-a și chemat; și pe aceia pe care i-a chemat i-a și socotit neprihăniți; iar pe aceia pe care i-a socotit neprihăniți i-a și proslăvit.”*

Introducere

Ce este Ordo Salutis? Expresia latină Ordo Salutis („Ordinea Mântuirii”) descrie modul biblic și teologic prin care Dumnezeu aplică lucrarea mântuitoare a lui Hristos în viața păcătosului.

Această doctrină nu explică modul în care mântuirea a fost obținută la cruce, ci felul în care ea este aplicată credinciosului prin lucrarea Duhului Sfânt. Ordo Salutis nu trebuie privită ca o succesiune mecanică de evenimente separate în timp, ci ca o prezentare logică a harului lui Dumnezeu. Unele aspecte au loc simultan în experiența credinciosului, însă Scriptura le distinge pentru a ne ajuta să înțelegem bogăția mântuirii.

Întrebarea centrală este: Cum aplică Dumnezeu mântuirea câștigată de Hristos unui păcătos pierdut?

Obiective

Prin acest studiu dorim:

- Să înțelegem etapele mântuirii;
- Să vedem rolul harului suveran al lui Dumnezeu;
- Să înțelegem relația dintre credință, pocăință și perseverență;
- Să fim conduși spre închinare și siguranță spirituală.

Schiță

I. Fundamentul doctrinei

II. Alegerea

III. Chemarea eficace

IV. Regenerarea (nașterea din nou)

V. Convertirea (credință și pocăință)

VI. Justificarea

VII. Adopția

VIII. Sfințirea

Analiză

I. FUNDAMENTUL DOCTRINEI

Doctrina Ordo Salutis este construită pe câteva adevăruri fundamentale ale Scripturii.

În primul rând, mântuirea este în întregime prin har. Omul căzut nu poate produce singur credință autentică și nu se poate apropia de Dumnezeu prin propriile puteri.

În al doilea rând, Dumnezeu este Cel care inițiază mântuirea, iar Hristos este singura bază a acceptării noastre înaintea Tatălui.

Această doctrină conduce la smerenie, deoarece elimină orice motiv de laudă omenească și afirmă că toată gloria aparține lui Dumnezeu.

II. ALEGEREA

Text de referință: Efeseni 1:4–5. Alegerea este actul suveran prin care Dumnezeu a hotărât, înainte de întemeierea lumii, să mântuiască un popor în Hristos.

Alegerea nu se bazează pe meritele, faptele sau credința prevăzută a omului, ci exclusiv pe harul și voia lui Dumnezeu. Această doctrină nu este un motiv de speculație rece, ci o sursă de mângâiere și siguranță pentru credincios. Dacă mântuirea își are originea în Dumnezeu, atunci ea nu depinde de instabilitatea omului.

Alegerea produce smerenie, deoarece nimeni nu poate spune că a contribuit la propria salvare.

III. CHEMAREA EFICACE

Text de referință: Ioan 6:44. Chemarea eficace este lucrarea prin care Dumnezeu îi atrage pe cei aleși la Hristos prin Evanghelie și prin puterea Duhului Sfânt.

Există o chemare externă, adresată tuturor prin predicarea Evangheliei, însă chemarea eficace este lucrarea interioară a lui Dumnezeu asupra inimii. Prin această lucrare, păcătosul nu este forțat împotriva voinței sale, ci este făcut dispus să vină la Hristos.

Exemplul Lidiei din Faptele Apostolilor 16:14 ilustrează foarte bine această doctrină: Dumnezeu i-a deschis inima ca să ia aminte la cele spuse de Pavel. Mântuirea nu începe cu decizia omului, ci cu intervenția harului lui Dumnezeu.

IV. REGENERAREA (NAȘTEREA DIN NOU)

Text de referință: Ioan 3:3–8. Regenerarea este lucrarea supranaturală a Duhului Sfânt prin care omul mort spiritual primește viață nouă.

Domnul Isus afirmă clar că nimeni nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu dacă nu este născut din nou. Omul natural este mort în păcat și nu are capacitatea de a produce singur credință autentică.

Regenerarea precede credința, deoarece viața spirituală trebuie să existe înainte ca omul să poată răspunde Evangheliei. Imaginea lui Lazăr este sugestivă: Lazăr nu a cooperat pentru a primi viață; mai întâi a fost înviat, apoi a răspuns chemării lui Hristos.

Nașterea din nou produce:

- ❖ O inimă nouă;
- ❖ Dorințe noi;
- ❖ Dragoste pentru Dumnezeu și adevăr.

V. CONVERTIREA (CREDINȚĂ ȘI POCĂINȚĂ)

Text de referință: Marcu 1:15; Efeseni 2:8–9. Convertirea reprezintă răspunsul omului regenerat la Evanghelie. Ea are două aspecte inseparabile: pocăința și credința. Pocăința nu înseamnă doar regret pentru păcat, ci o schimbare profundă a minții și a direcției vieții.

Credința este încrederea personală în Hristos ca Domn și Mântuitor. Aceste două realități nu pot fi separate. Nu există credință autentică fără pocăință și nici pocăință adevărată fără întoarcerea spre Hristos.

Credința nu este o faptă meritorie, ci mâna goală care primește harul lui Dumnezeu. Este darul lui Dumnezeu.

VI. JUSTIFICAREA

Text de referință: Romani 5:1. Justificarea este actul legal prin care Dumnezeu declară drept pe păcătos pe baza dreptății lui Hristos imputate lui. Aceasta este una dintre cele mai importante doctrine ale Reformei Protestante. Omul nu este acceptat înaintea lui Dumnezeu datorită faptelor sale, ci datorită ascultării desăvârșite a lui Hristos.

Justificarea nu înseamnă că păcătosul devine instantaneu perfect în practică, ci că statutul lui înaintea lui Dumnezeu este schimbat complet.

Prin justificare:

- ❖ Vina păcatului este iertată;
- ❖ Dreptatea lui Hristos este atribuită credinciosului;
- ❖ Credinciosul are pace cu Dumnezeu.

VII. ADOPTIA

Text de referință: Romani 8:15–17. Adopția este binecuvântarea prin care credinciosul devine copil al lui Dumnezeu. Mântuirea nu înseamnă doar iertare juridică, ci și intrarea într-o relație personală cu Tatăl ceresc.

Credinciosul nu mai este străin sau vrăjmaș, ci membru al familiei lui Dumnezeu. Această doctrină oferă:

- ❖ Siguranță spirituală;
- ❖ Acces liber la tatăl;
- ❖ Promisiunea moștenirii veșnice.

Prin adopție, credinciosul poate spune: „Ava”, adică „Tată” (Rom. 8:15).

VIII. SFINȚIREA

Text de referință: 1 Tesaloniceni 4:3–7. Sfințirea este procesul continuu prin care credinciosul este făcut asemenea lui Hristos. Spre deosebire de justificare, care este un act instantaneu, sfințirea durează întreaga viață. Dumnezeu lucrează în credincios prin Duhul Sfânt, iar credinciosul este chemat să lupte împotriva păcatului și să crească în ascultare. Dumnezeu folosește mijloacele harului pentru maturizarea spirituală:

- ❖ Scriptura;
- ❖ Rugăciunea;
- ❖ Părtășia bisericii;
- ❖ Cina Domnului.

Sfințirea nu este baza acceptării noastre înaintea lui Dumnezeu, ci dovada lucrării harului în viața noastră.

IX. PERSEVERENȚA SFINȚILOR

Text de referință: Filipeni 1:6. Perseverența sfinților înseamnă că cei care au fost cu adevărat regenerați și justificați vor continua în credință până la sfârșit. Această perseverență nu se bazează pe puterea omului, ci pe credincioșia lui Dumnezeu. Credinciosul poate trece prin căderi, lupte și discipline divine, însă Dumnezeu nu își abandonează copiii. Domnul Isus promite că le dă viața veșnică și că nimeni nu-i va smulge din mâna Sa (Ioan 10:28). Această doctrină oferă mângâiere credinciosului sincer care se luptă cu slăbiciunile sale.

X. GLORIFICAREA

Text de referință: 1 Ioan 3:2. Glorificarea este etapa finală și desăvârșită a mântuirii. În acea zi, păcatul va fi eliminat complet, trupurile credincioșilor vor fi înviate în slavă, iar poporul lui Dumnezeu va fi făcut asemenea lui Hristos. Aceasta este speranța finală a Bisericii:

- ❖ Părtășie perfectă cu Dumnezeu;
- ❖ Lipsa completă a păcatului;
- ❖ Bucurie eternă în prezența lui Hristos.

Tot ceea ce Dumnezeu începe în har, El duce la împlinire în slavă.

XI. APLICAȚII

Doctrina ordinii mântuirii nu este doar un exercițiu intelectual, ci are implicații practice profunde pentru viața bisericii.

În primul rând, produce smerenie: credinciosul înțelege că mântuirea este har, nu merit. În al doilea rând, oferă siguranță spirituală: dacă Dumnezeu este autorul mântuirii, El este și păstrătorul ei. În același timp, harul lui Dumnezeu nu duce la pasivitate, deoarece El folosește mijloacele harului pentru a-Și lucra planul. În final, întreaga doctrină conduce spre închinare: Soli Deo Gloria — „Numai lui Dumnezeu să-I fie gloria.”

Concluzii

Ordo Salutis ne dă frumusețea și coerența planului divin pentru mântuirea păcătoșilor. De la alegerea eternă până la glorificarea finală, fiecare etapă arată harul, puterea și credincioșia lui Dumnezeu. Mântuirea este:

- ❖ Inițiată de Tatăl;
- ❖ Câștigată de Fiul;
- ❖ Aplicată de Duhul Sfânt.

Mesajul central al lecției: Dumnezeu mântuiește păcătoși prin har, în Hristos, pentru gloria Sa. A Lui să fie toată cinstea și gloria, în vecii vecilor. Amin.

Întrebări

1. De ce este important să înțelegem că mântuirea începe cu Dumnezeu?
2. Care este diferența dintre regenerare și convertire?
3. Cum oferă justificarea pace conștiinței?
4. Cum evităm legalismul și superficialitatea?
5. Ce înseamnă practic perseverența sfinților?

[CCăprariu](#)

DENATURAREA MÂNTUIRII. ERESURI

Text: *Galateni 1:6–12*

Cuvântul de aur: *Galateni 5:13:* „*Fraților, voi ați fost chemați la slobozenie. Numai nu faceți din slobozenie o pricină ca să trăiți pentru firea pământească, ci slujiți-vă unii altora în dragoste.*”

Introducere

De la începuturile sale, creștinismul a avut și grupări eretice care au denaturat Evanghelia harului. În cele ce urmează vom analiza câteva dintre aceste eresuri, care sunt prezente și la ora actuală în grupările evanghelice și constituie motive de dispute teologice ce fac deseori victime.

Obiective

- Să cunoaștem eresurile mai importante care promovează învățături ce se abat de la Evanghelia harului.
- Să fim capabili să combatem aceste eresuri prin cunoașterea învățăturii corecte a Cuvântului lui Dumnezeu.
- Să trăim în concordanță cu Evanghelia harului, pentru ca și alți oameni să ajungă să cunoască mântuirea minunată a lui Dumnezeu și să fie întăriți în credință.

Schiță

I. Universalismul

II. Legalismul

III. Libertinismul

IV. Harul ieftin

Analiză

I. UNIVERSALISMUL

Definirea universalismului: Universalismul, în esența sa teologică, învață că toți oamenii vor fi în cele din urmă mântuiți. Conform acestei perspective, fie acum, fie în viața de apoi, fiecare suflet va ajunge să fie împăcat cu Dumnezeu. Această idee — deși este atrăgătoare din punct de vedere emoțional și pare compatibilă cu iubirea lui Dumnezeu — intră în conflict direct cu mărturia clară și constantă a Scripturii. Universalismul subminează doctrina biblică a dreptății, minimizează realitatea păcatului și a judecății și denaturează natura milei și a harului divin.

Universalismul învață că iubirea și mila lui Dumnezeu vor învinge în cele din urmă judecata și că toți oamenii — inclusiv cei nepocăiți, cei răi și chiar Satana — vor fi în cele din urmă mântuiți. În unele variante, aceasta se întâmplă imediat după moarte; în altele, urmează o pedeapsă temporară sau o purificare.

Argumentele universalistilor: Există în principal trei idei care sunt invocate pentru susținerea universalismului:

1. Iubirea lui Dumnezeu

Afirmația Scripturii că Dumnezeu este dragoste este interpretată în sensul că Dumnezeu, în iubirea Lui, nu va permite ca cineva să piară veșnic.

2. Limbajul inclusiv al Scripturii când se vorbește despre mântuire

Versetele care folosesc un limbaj universal, precum „toți oamenii”, „lumea” sau „toată lumea”, sunt invocate pentru a justifica credința în universalism.

3. Judecata divină care presupune restaurare, nu retribuție

Dreptatea lui Dumnezeu, susțin universalistii, este menită să restaureze, nu să condamne etern; prin urmare, pedeapsa finală nu poate fi eternă.

Desigur, universalismul este atrăgător pentru firea umană care refuză să se pocăiască. Studiul corect al Scripturii va evidenția însă că iubirea lui Dumnezeu este corelată cu sfințenia Lui, care se va manifesta în final prin condamnarea păcatului și a celor care stăruie în păcat. Păcatul are consecințe veșnice; plata păcatului este moartea.

Texte invocate

2 Petru 3:9: Dorința lui Dumnezeu ca toți oamenii să se pocăiască nu elimină dreptatea Sa și nici realitatea judecății divine. Dumnezeu oferă mântuirea prin jertfa Domnului Isus, dar nu decretează ca toți oamenii să fie mântuiți, indiferent de poziția lor față de mântuire (Deuteronom 30:15–20; Faptele Apostolilor 17:30–31).

1 Corinteni 15:22: Versetele 21–23 arată că cei care sunt în Hristos vor învia. Ceilalți vor fi aduși la existență în trup, și aceasta tot datorită învierii lui Hristos.

Tit 2:11 și Romani 5:18: Sensul acestor versete este că harul lui Dumnezeu aduce mântuirea potențial, nu actual.

Texte care contrazic universalismul: 2 Tesaloniceni 1:9; Matei 7:13–14; Apocalipsa 21:8.

Universalismul distorsionează caracterul lui Dumnezeu, separând dragostea Lui de dreptatea Lui. Dacă toți oamenii sunt mântuiți, indiferent de credință și pocăință, acest lucru face ca jertfa Domnului Isus să nu aibă semnificație, iar dreptatea lui Dumnezeu să fie anulată.

A ignora păcatul, rebeliunea și necredința nu este un act de milă, ci este nedrept. Un Dumnezeu care îi salvează pe rebelii care nu se pocăiesc nu este sfânt.

Dumnezeul adevărat este atât drept, cât și iubitor, iar mântuirea Lui necesită pocăință, credință și ascultare.

Deși mântuirea este un dar (Efeseni 2:8–9), aceasta nu este necondiționată. Evrei 5:9 afirmă că Domnul Isus a devenit urzitorul unei mântuiri veșnice pentru toți cei care Îl ascultă. Universalismul nu este doar o opinie greșită, ci o perversiune teologică a Evangheliei, deoarece:

- ❖ Distorsionează dreptatea lui Dumnezeu;
- ❖ Interpretează greșit iubirea Lui;
- ❖ Ignoră greutatea coplesitoare a Scripturii, care avertizează despre judecata finală și mântuirea condiționată.

Biblia învață că:

- ❖ Mântuirea este oferită tuturor, dar nu este acceptată de toți;
- ❖ Învierea este universală, dar urmează judecata;
- ❖ Harul este extins, dar pocăința este necesară.

Cei care refuză harul lui Dumnezeu, se împotrivesc lui Hristos și persistă în păcat vor suporta consecințe veșnice — nu o disciplină corectivă, ci moartea a doua (Apocalipsa 20:14–15).

Scriptura nu promite că toți oamenii vor fi mântuiți. Ea promite că toți cei care își pun credința în Isus, se pocăiesc de păcatele lor și, prin urmare, trăiesc în ascultare vor fi mântuiți. Aceasta este nădejdea oferită de Evanghelie, iar orice altă promisiune făcută de unii teologi este falsă.

II. LEGALISMUL

Legalismul este un termen teologic care desemnează tendința umană de a promova meritul omului în ecuația salvării, negând suficiența harului divin. Legalismul are multe forme, dar se caracterizează în general prin concepția că omul poate câștiga sau merita mântuirea prin respectarea strictă a Legii lui Dumnezeu sau prin faptele bune, mai degrabă decât prin credință și har.

Definiția legalismului: Legalismul este credința că îndreptarea înaintea lui Dumnezeu are loc ca urmare a îndeplinirii unor condiții sau acțiuni concrete pe lângă credința în Evanghelie.

Unii vorbesc despre îndeplinirea cerințelor Legii, ca în cazul iudaizatorilor, care susțineau că oamenii trebuie să se taie împrejur și să păzească Legea lui Moise dacă vor să fie mântuiți. În cazul acestora, legalismul constituia o înțelegere greșită a scopului Legii, care este de a dezvălui păcatul și de a reglementa interacțiunile oamenilor în societate, nu de a câștiga mântuirea.

De asemenea, unii vorbesc despre îndeplinirea unor condiții pentru a putea concluziona că mântuirea este o realitate. Ce fel de condiții au în vedere? Condiții precum botezul, faptele bune sau apartenența la o anumită grupare. În principal,

legalismul se caracterizează prin ideea că la credință este necesar să adăugăm ceva pentru a ne bucura de certitudinea mântuirii. Astfel, în unele grupări, legalismul ia forma concepției că faptele bune sunt cauza mântuirii. În altele, faptele omului trebuie adăugate credinței pentru ca acesta să ajungă neprihănit sau mântuit. Când credința nu mai este singura condiție a mântuirii, este vorba despre legalism.

În teologia romano-catolică și în cea ortodoxă este susținută concepția că mântuirea este obținută prin credință, dar nu numai prin credință, ci și prin fapte și alte cerințe ale Bisericii — sacramente, taine, mijlociri ale sfinților etc. Deci credința nu este suficientă pentru a-l mântui pe om, ci acesta trebuie să adauge faptele sau condițiile cerute de biserică pentru a ajunge drept înaintea lui Dumnezeu. Pentru aceștia, îndreptățirea nu este un act juridic divn ca răspuns la credința omului, ci este rezultatul unui proces ce implică efortul uman, la capătul căruia Dumnezeu vede acest efort, este mulțumit și, drept urmare, îl consideră pe un astfel de om drept.

De obicei, legalistul pune accent pe ascultarea de reguli mai degrabă decât pe o relație personală cu Dumnezeu, adăugând adesea reglementări umane la cerința divină și tratându-le ca fiind esențiale pentru mântuire.

În esență, legalismul mută accentul de la harul lui Dumnezeu la efortul uman, care se traduce în merit înaintea lui Dumnezeu.

Noul Testament contrastează frecvent legalismul cu credința și harul.

Domnul Isus critică atitudinile legaliste, așa cum este demonstrat în Luca 18:9–14, unde fariseul se laudă cu postul și zeciuiala sa, dar nu pleacă îndreptățit înaintea lui Dumnezeu, în timp ce vameșul manifestă credință și smerenie și pleacă de la Templu îndreptățit.

Apostolul Pavel arată că îndreptățirea vine prin credința în Hristos, nu prin faptele Legii (Galateni 2:16; Romani 3:20). El precizează că harul exclude meritul uman, iar meritul uman exclude harul divin. Sunt două lucruri care se exclud reciproc. Legalistul încearcă însă să le pună împreună. De asemenea, apostolul Pavel avertizează că, în cazul în care Evangheliei i se adaugă ceva — concepția că credința trebuie suplimentată cu faptele noastre sau cu alte lucruri care denotă ori implică efortul uman — acea evanghelie este stricată, coruptă sau este o altă evanghelie și, de aceea, nu mântuiește pe nimeni.

Adevărata viață creștină pune accentul pe har, credință și recunoștință, ascultarea izvorând natural dintr-o inimă transformată. Ascultarea este rezultatul mântuirii, nu condiția mântuirii. Ascultarea este dovada mântuirii, nu un mijloc de a câștiga mântuirea.

În concluzie, legalismul în teologia creștină este o distorsionare a Evangheliei prin care efortul uman este înălțat în detrimentul harului divin. Legalismul include

uneori o înțelegere greșită a intenției lui Dumnezeu cu Legea mozaică, căreia i se acordă rol mântuitor; alteori, o înțelegere greșită a poziției faptelor bune în ecuația mântuirii, acestea fiind văzute drept cauză a mântuirii, în loc să fie văzute drept rezultat al mântuirii. Legalismul, de un fel sau altul, subminează importanța și centralitatea credinței în Hristos în dobândirea mântuirii și, în plus, devalorizează harul lui Dumnezeu.

III. LIBERTINISMUL

La polul opus legalismului stă antinomianismul sau libertinismul, concepția că, din moment ce creștinul este izbăvit de Lege și nu mai datorează nimic Legii, lucrul acesta îl îndreptățește să trăiască în păcate sau în neascultare de Cuvântul lui Dumnezeu. De aici provine denumirea de libertinism dată acestei concepții.

Ce este antinomianismul?

Antinomianismul este învățătura conform căreia, din moment ce credincioșii sunt mântuiți prin har, prin credință, nu mai există nicio obligație de a urma vreo lege sau poruncă morală. Cuvântul „antinomianism” provine din doi termeni grecești: anti, care înseamnă „împotriva”, și nomos, care înseamnă „lege”. În esență, antinomianismul propune că, sub Noul Legământ, creștinii sunt complet scutiți de toate îndatoririle morale, deoarece harul divin înlocuiește orice deziderat al respectării poruncilor.

Sușținătorii acestei concepții invocă anumite texte ale Noului Testament, precum Romani 6:14. Antinomianismul concluzionează în mod greșit că harul desființează responsabilitatea morală, în loc să vadă harul ca puterea lui Dumnezeu care ne dă abilitatea și responsabilitatea de a trăi în neprihănire. Versetul următor respinge categoric această concluzie (Romani 6:15).

Texte care contrazic antinomianismul

1. Romani 6:1–2. Apostolul Pavel avertizează împotriva folosirii harului ca licență pentru păcat, respingând raționamentele folosite de antinomianism.
2. Iacov 2:17. Apostolul Iacov arată că credința autentică produce în mod natural fapte ale neprihănirii. Faptele nu mântuiesc, ci sunt dovada credinței mântuitoare.
3. Galateni 5:13. Libertatea creștină nu este fărădelege; este o invitație de a trăi în dragoste prin puterea Duhului.

4. 1 Ioan 2:3–4. Apostolul Ioan leagă dragostea față de Dumnezeu și părtășia cu El de păzirea poruncilor Sale.

În concluzie, libertinismul este o normalizare a păcatului în viața unuia care pretinde că a fost eliberat de Lege și de păcatele evidențiate de Lege.

IV. HARUL IEFTIN

O variantă a libertinismului este cea etichetată ca „free grace” sau „har gratuit”.

Teologia harului ieftin susține că mântuirea este un dar gratuit primit numai prin credința în Isus Hristos, independent de fapte, implicând o siguranță bazată exclusiv pe credința în promisiunea lui Hristos. Până aici, totul este corect din punct de vedere biblic. Ceea ce lasă de dorit în teologia harului ieftin este învățătura că credința autentică poate fi însoțită de fapte sau poate să nu fie însoțită de fapte. Și, în cazul în care nu este însoțită de fapte, credința aceea este totuși mântuitoare. Din această cauză, teologia harului ieftin conduce la libertinism.

Care este problema fundamentală a teologiei harului ieftin?

Ea constă în confundarea meritelor umane cu harul lui Dumnezeu, care are ca rezultat transformarea morală a vieții. Deși mântuirea este în întregime prin har, caracterul transformat al unui credincios va produce dovezi ale acelui har prin ascultare și fapte bune. Aceste fapte nu aduc mântuirea, ci mărturisesc că mântuirea a avut loc.

Rezultatele învățăturii antinomianiste

1. Licență morală. În contextele în care ideile antinomianiste prind rădăcini, normele morale se pot eroda, ducând la practici care contrazic sfințenia lui Dumnezeu și dăunează individului și societății.
2. Apatie spirituală. Dacă creștinii cred că nu au nicio obligație de a urma imperativele morale, fervoarea pentru disciplinele spirituale și pentru creșterea spirituală se va diminua în mod corespunzător.
3. Subminarea mărturiei. Lumea care privește la creștini judecă adesea credibilitatea credinței după comportamentul lor. Practicile antinomianiste pot compromite mărturia credinciosului, care a fost chemat să fie sare și lumină (Matei 5:13–16).

Concluzii

Scriptura ne cheamă să evităm extremele legalismului — justificarea prin fapte — și ale antinomianismului — negarea obligației morale. Cel mântuit învață să trăiască într-un echilibru: are încredere desăvârșită în harul mântuitor al lui Dumnezeu și nu se bizuiește pe faptele lui pentru mântuire, dar, în același timp, înțelege că este chemat să trăiască în fapte bune și în sfințenie și acceptă să trăiască prin Duhul, nu prin Lege.

Libertatea creștină nu este o licență pentru păcat, ci este eliberarea de corsetul Legii și unirea cu Hristos; este privilegiul și abilitatea de a trăi în neprihănire prin puterea Duhului Sfânt (Galateni 5:13). Eliberarea de Lege, când este bine înțeleasă, împreună cu domnia harului care urmează, aduc claritate cu privire la dezideratul sfințirii și la sarcina credinciosului de a reflecta caracterul Domnului Isus în fiecare aspect al vieții — sarcini caracterizate de bucurie.

Antinomianismul trece cu vederea învățătura scripturală clară potrivit căreia harul mântuiește, dar și sfințește. În loc să respingă cerința sfințeniei, răspunsul credinciosului la lucrarea mântuitoare a lui Hristos va fi unul de ascultare iubitoare, în smerenie și recunoștință. Mărturia consecventă a Scripturii — de la Legea Vechiului Testament până la epistolele Noului Testament — subliniază faptul că încrederea în harul lui Dumnezeu nu elimină chemarea la sfințenie și nici necesitatea de a trăi în sfințenie. Dimpotrivă, ea oferă temelia și puterea de a trăi o viață plăcută lui Dumnezeu din toate punctele de vedere.

Întrebări

1. Care este eroarea fundamentală a universalismului și ce adevăruri biblice minimalizează?
2. Cum deosebim faptele ca rod al mântuirii de faptele considerate mijloc sau cauză a mântuirii?
3. În ce fel denaturează antinomianismul libertatea creștină?
4. De ce o credință mântuitoare autentică trebuie să producă roade vizibile?
5. Cum poate credinciosul evita atât legalismul, cât și libertinismul în viața de fiecare zi?

[DChiu](#)

EDITORI:

Laurențiu Murg

Daniel Chiu

CONTRIBUITORI:

Marius Văduva

Laurențiu Murg

Cristi Bradu

Doru Comănescu

Nelu Sinitean

Marius Scurtu

Eduard Cernăuțan

Dinu Pop

Mike Lozneanu

Valentin Gabor

Sergiu Plăcintă

Viorel Filip

Cosmin Căprariu

Daniel P. Chiu

DESIGN:

Manual: Laurențiu Murg

Coperta: Teodora Scurtu

LOGOS BAPTIST MINISTRIES/

Logos Christian Academy

7280 N. Caldwell Avenue

Niles, IL 60714
